

CALENDAR
SRPSKI
VEČNI
KRALI
JEZUSOV
NOG

1935

PREKMURSKI
MUZEJSKO
DRUŠTVO
MURSKI SOB

NAŠA KRALEVSKA RODOVNICA.

ALEKSANDER I., kralj Jugoslavije, rojen 17. dec. leta 1888. na Cetinji; regent od 24. junija 1914; kralj od 17. avgusta 1921. Mro 1. 1934, okt. 9 v Marseille.

MARIJA, kraljica, rojena kak romunska kraljica 9. jan. 1. 1899., zdana 8. juna leta 1922.

PAPA PIJ XI., rojen 31. maja leta 1857. v Desio pri Milani z imenom Ahil Ratti; za mešnika posvečen 20. dec. leta 1879.; apoštolski nuncij na Poljskem 6 jun. 1. 1919.; kardinal i eršk (nadškof) v Milani 13. juna 1. 1911.; za papo zvoljen 6. febr., 1. 1922.; kronan 12. febr. istoga leta.

PETER II., kralj Jugoslavije, rojen 6. sept. 1 1923. v Belgradi.

TOMISLAV, kraljevič, rojen 19. jan. 1928. v Belgradi.

ANDREJ, kraljevič, rojen 28. juna 1. 1929. na Bledi.

NARODNI SVETKI 28. junij: Vidov den, spomin na bitko na Kosovom 1. 1389. — Sv. Ciril i Metod 5. julija. — 1. dec.: Osvetek narod. zedinjenja Srbov, Hrvatov i Slovincov.

POŠTNE PRISTOJBINE.

I. ZA VSE KRAJE V JUGOSLAVIJI.

1. Navadna pisma.

Za pisma do teže 20 gramov po vsaj državi znaša pristojbina 1.50 Din
do 50 gramov 2.— Din
do 250 gramov 3.50 Din
do 500 gramov 5.— Din
do 1 kg. 10.— Din

Najvišja dopuščena teža je 1 kg. Širina sme znašati 45 cm. — Za pisma v krajevnem prometu znaša poština 1 Din do teže 20 gr. (Za težo pisma vala ista pristojbina kak zgoraj.)

2. Dopisnice

stanejo 0.75 Din (z odgovorom 1.50 Din). Za razglednice je ista pristojbina.

3. Tiskovine.

Najvišja dopuščena teža 2 kg. Poština znaša za vsakih 50 gr. 0.25 Din.

4. Priporočeno.

Za priporočene — rekomandirane — pošilatve se plača poleg navadne še posebna pristojbina 3.— Din. (V krajevnem prometu 2.— Din.)

5. Ekspresne pošilatve.

Ekspresno se morejo oddati po vsaj državi pisma, dopisnice, nakaznice in zavoji do 5 kg; za zavoje nad 5 kg se dostavi samo obvestilo, če so namenjeni v raje s sedežom poštne urada. Pristojbina znaša 3 Din, za zavoje 6 Din.

6. Brzojavke (telegrami).

Za brzojavke do 10 reči 6 Din, za golico (blanket) posebi 0.50 Din; vsakša nadalna reč 0.60 Din. Edna reč sme obsegati največ 15 črk, 'edno število 5 znakov; vekše reči ali števila se računajo dvojno.

7. Poštne nakaznice.

Pristojbina za nakaznice se plačuje v gotovini in znaša: do 50 Din 2 Din, do 100 Din 3 Din, do 300 Din 4 Din, do 500 Din 5 Din, do 1000 Din 6 Din, do 2000 Din 8 Din, do 3000 Din 9 Din, do 4000 Din 10 Din, do 5000 Din 12 Din. — Za brzojavne nakaznice se plačajo sledeče pristojbine: 1. pristojbina kak za nakaznico, 2 brzojavna pristojbina, 3. ekspresna pristojbina.

8. Poštne položnice.

Pri plačljaj po poštih položnicaj se plača do višine zneska 500 Din 0.50 Din, nad 500 Din pa 1 Din.

II. ZA INOZEMSTVO:

1. Pisemske pošilke v inozemstvo.

Za vsako pismo do teže 20 gr trbe plačati 3.50 Din, za Italijo samo 3.—, za vsakih nadalnih 20 gr 1.50 Din več. Pristojbina za dopisnice znaša 1.75 Din, za Italijo 1.50 Din. Za priporočene pošilatve posebi 4 Din, za ekspresne pa 6 Din.

2. Tiskovine vseh vrst.

0.50 Din za vsakih 50 gr.

Tuzemska pristojbina za tiskovine vala samo za Čehoslovaško in Italijo.

2129/32

KALENDAR SRCA JEZUŠOVOGA

1935

XXXII. LETNIK

MURSKI SOBOTI

3 4094/1935

Cena 6 Din.,

za naročnike Novin v državi 3 Din., po pošti 1 Din več,
v inozemstvo 10 Din.

IZDAJA MARIJIN LIST V ČRENSOVCIH, SLOV. KRAJINA.
Za M. List: Klekl Jožef, vp. pleb. Črensovci.

Tisk Balkányi Ernest, Dolnja Lendava.

† Njeg. Vel. kralj Jugoslavije
Aleksander I. Karađorđević,
viteški kralj zediniteo.

Vmorjen v Marseille-i 1934. okt. 9. Molimo za njegovo dušo.

1935.

NAVADNO LETO.

Ima 365 dni pa se začne in konča s torkom.

ZAČETEK LETA 1935.

Občno in državno leto se začne na novoga leta den 1. januara.

Cerkveno leto se začne na 1. adventsko nedelo dne 1. decembra.

ZAČETEK ZVEZDATNIH LETNIH ČASOV

Sprotóletje 21. marca, 14^h 18'

Leto 22. junija, 9^h 38'

Jesen 24. septembra, 39'

Zima 22. decembra, 19^h 37'

ZNAMENJE ZA PETKE POST

† na petke.

†† na kvatre, vigílije, pepelnico, velikoga petka i sobote.

KVATRE

1. Sprotólešnje (postne) 13., 15. in 16. marca.
2. Letne (risalske) 12., 14. in 15. junija.
3. Jesenske 18., 20. in 21. septemb.
4. Zimske (adventske) 18., 20. in 21. decembra.

MRAKI SUNCA I MESECA

Delni sunčni 5. januara.

Popuni mesečni 19. januara.

Delni sunčni 3. februara.

Delni sunčni 30. junija.

Popuni mesečni 16. julija.

Delni sunčni 30. julija.

Prstanasti sunčni 25. decembra.

Mraka 19. januara in 30. junija sta deloma vidniva tudi v Evropi.

PREMEKLJIVI SVETKI

Ime Jezušovo 2. januara.

Sv. Družina 13. januara.

Sedemdesetnica 17. februara.

Pepelnica 6. marca.

Žalostna M. B. 12. aprila.

Vüzem 21. aprila.

Nedela varstva sv. Jožefa 12. maja.

Križov tjedem 27., 28. in 29. maja.

Vnebohod 30. maja.

Risali 9. junija.

Sveto Trojstvo 16. junija.

Telovo 20. junija.

Srce Jezušovo 28. junija.

Angelska nedela 1. septembra.

Rožnovenska nedela 6. oktobra.

Misijonska nedela 20. oktobra.

Kristus Kralj 27. oktobra.

Zahvalna nedela 3. novembra.

Prva adventska 1. decembra.

Svečnica, Oznanenje M. D., vüzemski pondelek, risaoski pondelek, rojstvo Marijino in sv. Štefan neso več cerkveno zapovedani svetki.

ZNAMENJA ZA MESEČNE SPREMEMBE:

Mlad	☉
Prvi krajec	☾
Pun	☽
Zadnji krajec	☾

JANUAR

SEČEN

Ma 31 dni

Posvečeni presv. Imeni Jezušovomi.

Obrezavanje Gospodovo Luk. 2, 21.

1	Tork	Novo leto
2	Sreda	Ime Jezušovo
3	Četrtek	Genovefa, dev.
4	Petek	† Tit. püšpek
5	Sobota	Telesfor, papa ☉

Jezuš rojen v Betlehemu. Mt. 2, 1—12

6	Nedela	Sv. Trije krali
7	Pondelek	Lucijan, m.
8	Tork	Severin
9	Sreda	Jul. in Baz., m.
10	Četrtek	Agaton, papa
11	Petek	† Higin, papa ☾
12	Sobota	Ernest, püšpek

12 letni Jezuš v cerkvi. Luk. 2, 42—52

13	Nedela	Sv. Držina
14	Pondelek	Hilarij, püšpek
15	Tork	Pavel, püšč.
16	Sreda	Marcelin, pap.
17	Četrtek	Anton, püšč.
18	Petek	† Sv. Pet. st. v R.
19	Sobota	Kanut, krao ☽

Svatba v Kani Galilejskoj. Jan. 2, 1—11

20	Nedela	Fabijan in Sebeštjan
21	Pondelek	Neža, dev., muč.
22	Tork	Vincenc, muč.
23	Sreda	Zaroka Mar. D.
24	Četrtek	Timotej, püšpek
25	Petek	† Izpreobr. Pavla
26	Sobota	Polikarp, püšpek

Jezuš ozdravi st. hlapca. Mt. 8, 1—13

27	Nedela	Janoš Zlatovüstni ☾
28	Pondelek	Prikazen sv. Neže
29	Tork	Frančišek Sal.
30	Sreda	Martina, dev.
31	Četrtek	Julij, sp., Peter N.

ZAPISNIK.

Je januara mokrilo, pole
de slabo rodilo.

1—8. jasno, mrzlo. 8—14.
stanovitno, mrzlo vetrovno
15—21. nestanovitno, me-
gleno, sneg 22.—31. sneg
in megla.

FEBRUAR

SÜŠEC

Ma 28 dni

Posvečeni sv. Družini.

1	Petek	† Ignacij, püšpek, m.
2	Sobota	Svečnica

Vihér na morji. Mt. 8, 23—27

3	Nedela	Blaž, püšpek	☉
4	Pondelek	Andrej Korsini	
5	Tork	Agata, dev., m.	
6	Sreda	Dorot., dev. m.	
7	Četrtek	Égidij, Rihard	
8	Petek	† Janoš Mat., sp.	
9	Sobota	Apolonija, m.	

Kokol med pšenicov. Mt. 3, 24—30

10	Nedela	Školastnika, d.	☾
11	Pondelek	Lorska M. B.	
12	Tork	1922 kron. P. XI.	
13	Sreda	Gregor II.	
14	Četrtek	Valentin	
15	Petek	† Faustin in J., m.	
16	Sobota	Julijana, d., m.	

Delavci v goricaj. Mt. 20, 1—16

17	Nedela	1. Predpeeln.	
18	Pondelek	Simeon, püšpek	☉
19	Tork	Julijan, m.	
20	Sreda	Eleuterij, püšpek	
21	Četrtek	Felijs	
22	Petek	† Stol sv. Petra	
23	Sobota	Peter Dam.	

Sejači i seme. Luk. 8, 4—15

24	Nedela	2. predpeeln.	
25	Pondelek	Valburga, dev.	
26	Tork	Gabrijel Ž. M. B.	☾
27	Sreda	Leander, nadšk.	
28	Četrtek	Roman, ap.	

ZAPISNIK

Zemla de v leti malo pila, če je v süšci preveč vlage dobila.

1—7. spremenljivo z vetrom in snegom. 8.—14. nestanovitno, vetrovno, sneg. od 15.—20. večinoma jasno, mrzlo, potem vetrovno.

MARC

MALI TRAVEN

Ma 31 dni

Posvečeni sv. Jožefi.

ZAPISNIK

1	Petek	† Albin, šk., Leon
2	Sobota	† Simplicij, Karol

Jezuš ozdravi slepca Luk, 18, 31—43

3	Nedela	3. Predpeeln.
4	Pondelek	Kazimir, sp.
5	Tork	Pust. Friderik ☉
6	Sreda	†† Pepelnica
7	Četrtek	Tomaž Akv., c. vuč.
8	Petek	† Janoš od B.
9	Sobota	† Frančiška R., dov.

Hüdi düh skuša Jezüsa. Mt. 4, 1—11

10	Nedela	1. post. 40 mantrnikov
11	Pondelek	Sofronij
12	Tork	Gregor Veliki ☾
13	Sreda	†† Kv. Rozina, dov.
14	Četrtek	Matilda, kr.
15	Petek	†† Kv. Klemen H.
16	Sobota	†† Kv. Hilarij in T.

Jezuš se na gori izpremeni. Mt. 17, 1—9

17	Nedela	2. post. Jedert
18	Pondelek	Ciril Jeruz.
19	Tork	Sv. Jožef
20	Sreda	Feliks in tov. ☽
21	Četrtek	Benedikt, sp.
22	Petek	† Katarina G., dov.
23	Sobota	Viktorin

Jezuš izžene vraga iz nemoga. Luk. 11, 14—28

24	Nedela	3. post. Gabriel
25	Pondelek	Oznanenje M D.
26	Tork	Dizma, sp.
27	Sreda	Janoš Dam, sp. ☽
28	Četrtek	Janoš Kapištran
29	Petek	† Ciril, muč.
30	Sobota	Janoš Kl.

Jezuš nasiti 5000 možov. Jan. 6, 1—15

31	Nedela	4. postna. Gvido
----	---------------	-------------------------

Gda se Fašenek na sunci pečé, te leto dober pov prinese.

1—10. nestanovitno z dežom i snegom. 10—16. hladno. 16 —23. dež, sneg. 23.—31. večinoma vetrovno, deloma jasno, veter.

APRIL

VELIKI TRAVEN

Ma 30 dni

Posvečeni božoj Glavi i sv. Janoši Ev.

1	Ponedelek	Hugo
2	Tork	Frančišek Pavl.
3	Sreda	Benedikt, zam. ☉
4	Četrtek	Izidor, püšpek
5	Petek	† Vincenc Fer., sp.
6	Sobota	Šikst I., pap.

Jezuša ščejo kamenjati. Jan. 8, 46—59

7	Nedela	5. post. Tiha
8	Ponedelek	Albert, püšpek
9	Tork	Marija Kl., Fom.
10	Sreda	Mehtilda, dev. ☾
11	Četrtek	Leon I., papa
12	Petek	† Marija 7 žal.
13	Sobota	Hermenegild

Jezušov prihod v Jeružalem. Mt. 21, 1—9

14	Nedela	Cvetna nedela
15	Ponedelek	Bazilisa i Anastazija
16	Tork	Bened. Jož. Lab.
17	Sreda	Anicet, papa
18	Četrtek	Veliki četrtek ☉
19	Petek	†† Veliki petek
20	Sobota	†† Velika Sobota

Jezuš vstane od mrtvih. Mk. 16, 1—7

21	Nedela	Vüzem
22	Ponedelek	Vüzemski ponedelek
23	Tork	Adalbert, šk., m.
24	Sreda	Jurij, muč.
25	Četrtek	Marko, ev.
26	Petek	† Mati d. sv.
27	Sobota	Peter Kan., c. vuč. ☾

Jezuš se prikaže apoštołom. Jan. 20, 19—31

28	Nedela	I. Po Vüzmi. Bela.
29	Ponedelek	Peter, mantrnik
30	Tork	Katarina Sij., d.

ZAPISNIK.

Žito má velko vlatovje, če čezmigovec lepo cvetě.

1—5. stanovitno, većinoma jasno, razmeroma toplo.
5—18. jasno, pa vetrovno.
18—26. nestanovitno, dež.
26—30. mrzlo, dež.

MAJ

RISAOŠČEK

Ma 31 dni

Posvečeni Majniškoj kralici

ZAPISNIK.

1	Sreda	Filip i Jakob, ap.
2	Četrtek	Atanazij, šk. (21)
3	Petek	† Najd. sv. križa
4	Sobota	Florijan, m.

Jezuš dober pastir. Jan. 10, 11–16

5	Nedela	2. Po Vüzmi. Pij V.
6	Pondelek	Janoš p. L. v.
7	Tork	Stanislav, muč.
8	Sreda	Varstvo sv. Jožefa
9	Četrtek	Gregor Nac, šk.
10	Petek	† Antonin (2)
11	Sobota	Mamert, püšp.

Jezuš napove svoj odhod. Jan. 16, 16–22

12	Nedela	3. Po Vüzmi. Pankracij
13	Pondelek	Servacij, m.
14	Tork	Bonifacij, muč.
15	Sreda	Izidor, kmet
16	Četrtek	Janoš Nep., m.
17	Petek	† Paškal, sp.
18	Sobota	Feliks, sp. (27)

Jezuš obeta sv. Düha. Jan. 16, 5–14

19	Nedela	4. Po Vüzmi. Celestin
20	Pondelek	Bernardin Sien.
21	Tork	Feliks
22	Sreda	Julija, m.
23	Četrtek	Deziderij, apat
24	Petek	† Marija P. krščen.
25	Sobota	Gregor VII. (C)

Jezuš vči moliti. Jan. 16, 23–30

26	Nedela	5. Po Vüzmi, Križova
27	Pondelek	Magdalena Pac.
28	Tork	Avgustin, püšp.
29	Sreda	Maksim, muč.
30	Četrtek	Kristušovo v nebozas.
31	Petek	† Angela

Risaošček moker, Ivanšček pa mlačen, kmet, tisto leto boš žeden pa lačen.

1–7. neprijazno, hladno, dež. 8–18. mokrotno, hladno. 18–28. većinoma hladno in mokro vreme. 28–31. jasni, topli dnevi.

JUNIJ

IVANŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni presv. Srci Jezušovomi.

1	Sobota	Fortunat, muč.	☉
---	--------	----------------	---

Svedočanstvo sv. Dūha. Jan. 15, 26-27; 16, 1-4

2	Nedela	6. Po Vūzmi. Evgenij
3	Pondelek	Klodilda, kralica
4	Tork	Franc Karač,
5	Sreda	Bonifacij, m.
6	Četrtek	Norbert, pūšpek
7	Petek	† Robert, op.
8	Sobota	†† Medard

Prihod sv. Dūha. Jan. 14, 23-31

9	Nedela	Risali	☾
10	Pondelek	Risaoski pond.	
11	Tork	Barnaba	
12	Sreda	†† Kv. Janez Fak.	
13	Četrtek	Anton Pad., sp.	
14	Petek	†† Kv. Bazilij, pūšpek	
15	Sobota	†† Kv. Vid, m.	

Jezuši je dana vsa oblast. Mt. 28, 18-20

16	Nedela	Sv. Trojstvo	☉
17	Pondelek	Adolf, pūšpek	
18	Tork	Marko in Marc.	
19	Sreda	Gervazij in Prot.	
20	Četrtek	Telovo	
21	Petek	† Alojzij, sp.	
22	Sobota	Ahacij, m.	

Prilika od velike večerje Lk. 14, 16-24

23	Nedela	Po Ris. 2. Edeltrud	☾
24	Pondelek	Ivan Krstiteo	
25	Tork	Viljem, apat	
26	Sreda	Janoš in Pavel	
27	Četrtek	Mati vedne p.	
28	Petek	† Srce Jezuš.	
29	Sobota	Peter in Paveo	

Prilika od zgublene ovce. Lk. 15, 1-10

30	Nedela	Po Ris. 3. Sp. s. Pav.	☉
----	---------------	-------------------------------	---

ZAPISNIK.

Štirideset dni se nebo skuži, če na medardovo ž njega rosi.

1-5. jasno, toplo. 5-16. deževno, spremenljivo, nevihte. 16-25. lepo, toplo. 25-28. toplo, pogoste nevihte. 28-30. deževno.

JULIJ

JAKOPEŠČEK

Má 31 dni

Posvečeni presv. Krvi Jezušovoj

ZAPISNIK.

1	Pondelek	Presv. Krv
2	Tork	Obisk. M. D.
3	Sreda	Heliodor, muč.
4	Četrtek	Urh, púšpek
5	Petek	Ciril in Metod
6	Sobota	Izajaš, prorok

Veliki ribji lov. Lk. 5, 1—11

7	Nedela	Po Ris. 4. Vilibald, šk.
8	Pondelek	Elizabeta, kr. ☉
9	Tork	19. muč. Görk.
10	Sreda	Amalija, dev.
11	Četrtek	Pij I., papa
12	Petek	† Moh. in Fort.
13	Sobota	Marjeta, d. m.

Od prave pravičnosti. Mt. 5, 20—24

14	Nedela	Po Ris. 5. Bonaventura
15	Pondelek	Henrik I., cas.
16	Tork	Karmel, M. B. ☽
17	Sreda	Aleš, spozn.
18	Četrtek	Kamil Lel., sp.
19	Petek	† Vincencij Pav.
20	Sobota	Elijaš, prorok

Jezuš nasiti 4000 možov. Mk. 8, 1—9

21	Nedela	Po Ris. 6. Praks. dev.
22	Pondelek	Marija Magdalena ☾
23	Tork	Apolinar, púšpek
24	Sreda	Kristina, dev.
25	Četrtek	Jakob, ap.
26	Petek	† Ana, mati M. D.
27	Sobota	Pantaleon, m.

Od lažljivih prorokov. Mt. 7, 15—21

28	Nedela	Po Ris. 7. Inocencij p.
29	Pondelek	Marta, dev.
30	Tork	Abdon in Sen. ☽
31	Sreda	Ignacij Lojola, sp.

Štirideset dni bo ešče lepó, če je drugi den julija vedro.

1—10. jasno, toplo. 11—20. soparno. 20—25. vroče, nevihte. 25—31. deževno.

AVGUST

MEŠNJEK

Ma 31 dni

Posvečeni preč. Srci Marijinomi.

1	Četrtek	Verige sv. Petra
2	Petek	† Porciunkula
3	Sobota	Najdit. sv. Štefana

Od krivičnoga hižnika. Lk. 16, 1—9

4	Nedela	Po Ris. 8. Dominik, sp.
5	Pondelek	Mar. Snežna
6	Tork	Gospod. izprem.
7	Sreda	Kajetan, Afra ☾
8	Četrtek	Cirijak in tov., m.
9	Petek	† Roman, muč.
10	Sobota	Lovrenc, m.

Jezuš joče nad Jeruzalemom. Lk. 19, 41—47

11	Nedela	Po Ris. 9. Tib. Žužana
12	Pondelek	Klara, devica
13	Tork	Hipol. in Kasij, m.
14	Sreda	†† Evzebij, sp. ☾
15	Četrtek	Vneb. M. D. V. meša.
16	Petek	† Rok, Joahim
17	Sobota	Liberat, apat

Od farizeja in cestninarja. Lk. 18, 9—14

18	Nedela	Po Ris. 10. Helena, cas.
19	Pondelek	Ludovik, pišpek
20	Tork	Bernard, apat
21	Sreda	Ivana Fr, dov. ☾
22	Četrtek	Timotej, m.
23	Petek	† Filip Ben., sp.
24	Sobota	Brtalan, ap.

Jezuš ozdr. glühonemoga. Mk. 7, 31—37

25	Nedela	Po Ris. 11. Ludovik, kr.
26	Pondelek	Zefirin, pap.
27	Tork	Jožef Kalasancij
28	Sreda	Avguštin, šk.
29	Četrtek	Ivanova oglavitev ☾
30	Petek	† Roza Limanska
31	Sobota	Rajmund, sp.

ZAPISNIK.

Lovrenčovo mejko grozdje
sladko vino nam obeče.

1—8. nestanovitno, mokro.
8—16. oblačno, spremenljivo.
17—23. jasno, vroče,
nevihte 24—31. stanovitno,
jasno, toplo.

SEPTEMB.

MIHAOŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni angelom varivačom.

Smileni Samaritanec. Lk. 10, 23—37

1	Nedela	Po Ris. 12. Ang. ned.
2	Pondelek	Štefan
3	Tork	Serafija
4	Sreda	Mansvet, šk.
5	Četrtek	Lovrenc, šk.
6	Petek	† Peregrin, apat ☾
7	Sobota	Regina, dev.

Jezuš ozdravi 10 gobavih. Lk. 17, 11—19

8	Nedela	Po Ris. 13. Rojstvo M.D.
9	Pondelek	Sv. Peter Klav.
10	Tork	Nikolaj Tol., sp.
11	Sreda	Prot in Hiac., m.
12	Četrtek	Ime Mar. ☽
13	Petek	† Notburga, dev.
14	Sobota	Pov. sv. križa

Oe bože previdnosti. Mt. 6, 24—33

15	Nedela	Po Ris. 14. M. 7 žalosti
16	Pondelek	Ljudmila, dovica
17	Tork	Lambert, šk.
18	Sreda	†† Kv. Jož. Kup., ☽
19	Četrtek	Januarij, m.
20	Petek	†† Kv. Evstahij
21	Sobota	†† Kv. Matej

Jezuš obüdi mladenca v Naimi. Lk. 7, 11—16

22	Nedela	Po Ris. 15. Tomaž Vil.
23	Pondelek	Tekla, devica
24	Tork	Mar. reš. voznikov
25	Sreda	Kleofaš, sp.
26	Četrtek	Cipr. in Just., m
27	Petek	† Kozma in D. ☽
28	Sobota	Venceslav

Jezuš ozdravi vodeničnoga. Lk. 14, 1—11

29	Nedela	Po Ris. 16. Mih. nadang.
30	Pondelek	Hieronim, (Oremuš) sp.

ZAPISNIK.

Če na Mihalov sever vleče,
veliko zimo i sneg prinese.

1—8. jasno, toplo. 9—17.
stanovitno, lepo. 18—25.
spremenljivo, vetrovno.
26—30. megleno, hladno,
slana.

OKTOBER

VSESVIŠČEK

Ma 31 dni

Posvečen Kralici sv. rožnoga venca.

1	Tork	Remigij	
2	Sreda	Štefan, krao	
3	Četrtek	Terezija Det. J.	
4	Petek	† Francišek As.	
5	Sobota	Placid in tov.,	☾

Od največše zapovedi Mt. 22, 34—46

6	Nedela	Po Ris. 17. Rožnoven. n.	
7	Pondelek	Kralica Rožnoga venca	
8	Tork	Brigita, dovica	
9	Sreda	Dionizij, pšpek	
10	Četrtek	Frančišek B., sp.	
11	Petek	† Firmin, pšpek	
12	Sobota	Maksimilijan	☿

Jezuš ozdravi z žlakom vdarjenoga Mt. 9, 1-7

13	Nedela	Po Ris. 18. Edvard, kr.	
14	Pondelek	Kalist, papa	
15	Tork	Terezija, dev.	
16	Sreda	Posveč, cerkve	
17	Četrtek	Marjeta Alakok	
18	Petek	† Lūkač, evang.	
19	Sobota	Peter Alk., sp.	☾

Od kraleskoga gostüvanja Mt. 22, 1—14

20	Nedela	Po Ris. 19. Misijonska	
21	Pondelek	Orša	
22	Tork	Kordula, dev.	
23	Sreda	Severin, spozn.	
24	Četrtek	Rafael, nadang.	
25	Petek	† Kriz. in Dar., m.	
26	Sobota	Evarist, pap.	♁

Jezuš ozdravi kral. uradnika Jan. 4, 46-53

27	Nedela	Po Ris. 20. Kristuš Kr.	
28	Pondelek	Šimon in Juda	
29	Tork	Narcis, šk., Ida, d.	
30	Sreda	Alfonz Rodr., sp.	
31	Četrtek	† Volbenk, šk.	

ZAPISNIK.

Zima rada z repom bije,
če dolgo toplo sunce sije.

1—7. deževno, hladno.
8—15. dež, 16—23. veter,
jasno. 24—30. deževno.

NOVEMBER

ANDREJŠČEK

Ma 30 dni

Posvečeni priprošnji za verne duše.

1	Petek	Vsi svetci
2	Sobota	Verne duše (Düšni dén)

Prilika od královoga računa. Mt. 18, 23—85

3	Nedela	Po Ris. 21. Z. Hubert šk.
4	Pondelek	Karol Boromej. ☾
5	Tork	Zahar., oča sv. J.
6	Sreda	Lenart, ap.
7	Četrtek	Engelbert, sk.
8	Petek	† Bogomir, šk.
9	Sobota	Božidar, m.

Od dače casari. Mt. 22, 15—21

10	Nedela	Po Ris. 22. Andrej A. ☽
11	Pondelek	Martin, püšpek
12	Tork	Martin, papa
13	Sreda	Stanisl. Kostka
14	Četrtek	Jozafat, šk., m.
15	Petek	† Leopold, Jedert
16	Sobota	Otmar, ap.

Jezuš obüdi Jajrovo hčer. Mt. 9, 18—26

17	Nedela	Po Ris. 23. Greg. čüd.
18	Pondelek	Posv. b. sv. Pet. ☾
19	Tork	Elizabeta, kr.
20	Sreda	Feliks Val., sp.
21	Četrtek	Darüvanje M. D.
22	Petek	† Cecilija, d.
23	Sobota	Klemen, pap.

Od grozote razdejanja. Mt. 24, 15—35

24	Nedela	Po Ris. 24. Jan. od Križa
25	Pondelek	Katarina, dev.
26	Tork	Janoš Berhm. ☽
27	Sreda	Virgilio, püšpek
28	Četrtek	Gregor III. p.
29	Petek	† Saturnin, muč.
30	Sobota	Andrej, ap.

ZAPISNIK.

Mraz Vseh svecöv to pomeni, ka Martinov den bo lepi.

1—10. nestanovitno, dež.
10—13. veter, hladno. 14—
20. jasno, mrzlo. 21—30.
vetrovno, mraz, većinoma
jasno.

DECEMBER

BOŽIČ

Ma 31 dni

Posvečeni božemi Deteti Jezuš.

Od slednje sodbe. Luk. 21, 25—33

1	Nedela	1. advent	
2	Pondelek	Bibijana, dev.	
3	Tork	Francisek K.	☉
4	Sreda	Barbara, d., m.	
5	Četrtek	Saba, apat	
6	Petek	† Mikloš, pūšpek	
7	Sobota	Ambrozij, pūšpek	

Ivanova vučenika pri Jezuš. Mt. 11, 2—10

8	Nedela	Nev, poprijetje M. D.	
9	Pondelek	Peter For., spozn.	
10	Tork	Lauretan. M. B.	☉
11	Sreda	Damaz, papa	
12	Četrtek	Sinezij, m.	
13	Petek	† Lucija, dev., m.	
14	Sobota	Spiridijon, sp.	

Ivan Krst. svedoči od Jezusa. Jan. 1, 19—28

15	Nedela	3. adv. Kristina	
16	Pondelek	Euzebij, muč.	
17	Tork	Lazar.	☉
18	Sreda	†† Kv. Gracijan, šk.	
19	Četrtek	Nemezij, m.	
20	Petek	†† Kv. Liberat, m.	
21	Sobota	†† Kv. Tomaž, ap.	

„Glas kričечега v pūstini“. Luk. 3, 1—6

22	Nedela	4. adv. Zeno, m.	
23	Pondelek	Viktorija, dev.	
24	Tork	†† Adam in Eva	
25	Sreda	Božič. Rojst. G.	☉
26	Četrtek	Štefan, prvi m.	
27	Petek	† Janoš Evang.	
28	Sobota	Drobna deca	

Šimeon in Ana. Luk. 2, 33—40

29	Nedela	Tomaž, pūšpek, m.	
30	Pondelek	David, krao	
31	Tork	Silvester, p.	

ZAPISNIK

Lucija kratki den, je znano vsem ljudem.

1—12. vetrovno mrzlo. 12—16. hladno, sneg. 17—26. jasno, mrzlo. 26—31. veter, mrzlo, proti novomi leti sneg.

„Pridite k meni, ki se trüдите i ste obteršeni, jaz vas olehkotim“.

(Mat. 11—28.)

Na god Jezušovoga Srca nam prinaša sv. Cerkev v spomin te lepe Jezušove reči. Tolaži nas ž njimi. Tolaži nas, ar nas lübi. Tolaži nas, ar drügo delati ne more, kajti ona ma v svojih prsaj Jezušovo Srce. Glava cerkve je Jezuš. Glava brez srca ne more živeti. Jezušovo Srce žive v Matericerkvi. Vse njene odredbe, vsi njeni zakoni, vsi njeni predpisi, vsa njena djánja dihajo lübezen Jezušovoga Srca. Njo vodi Düh sveti, Düh Jezušovoga Srca, ki je sama lübezen, ki je vez lübezni med Očom i Sinom. Cerkev nam glasi povsod lübezen Jezušovoga Srca. Gda se slüžijo svete meše, se zato slüžijo, ar nas lübi Jezuš. Iz svojega lübečega Srca leva milošče, smilenje, nebesko bogatstvo na žive i mrtve. Gda se glasi reč boža, odpre vüsta predgari i srca poslušalcom lübezen Jezušovoga Srca, štero šče, ka bi vsi prišli na pot zveličanja. Gda nas k pokori opomina Cerkev, se Jezušovo Srce joče nad nami, nad našimi nevolami, ar nešče smrti grešnika, nego naj se te povrne i žive. Gda smrt poklonka v naše drüžine i pobere z naše sredine tistoga, koga bi najbolje potre-

büvali, gda Cerkev zaspevle pri njegovom mrtvom teli svoj „Requiem aeternam“, žalno a vendar najveselejšo pesem večnoga mirü, te se na stežaj odpre pred nami Jezušovo Srce i nas obsiple z svojov lübeznostjov, štera nema ni konca, ni kraja. Smrt je venec, šteroga je düši splela Jezušovoga Srca lübezen, da bi ž njim okrašena se potopila vu večno radost te lübezni i jo vživala brez mere i brez meje, na vse večne čase. „Bog je lübezen“. (I. Jan. 4—8.) Nikaj drügo, samo lübezen. Jezušovo Srce je Bože Srce. Nikaj drügo zato nega v njem kak samo lübezen. To Srce na zemli pa nosi Maticerkv v svojih prsaj, ar njej je glava sam Boži Sin, Jezuš Kristuš. I pod tov glavov i v tej prsaj so vsi razvrščeni, ki nemajo na sebi smrtnoga greha. O kak blüzi so te düše k Srci Sina Božega! Kak blüzi so k neskončnoj vretini lübezni. Je čüda, če so nad vse srečne i potolaženi pri njej! Nači ne more biti! Ve je Večne Bože Reči vabilo, vabilo lübečega Srca Jezušovoga: „Pridite k meni vsi, ki se trüдите i ste obteršeni, jaz vas olehkotim“.

KAM.

Cosynsov balon na Goričkem.

Balon pride k nam.

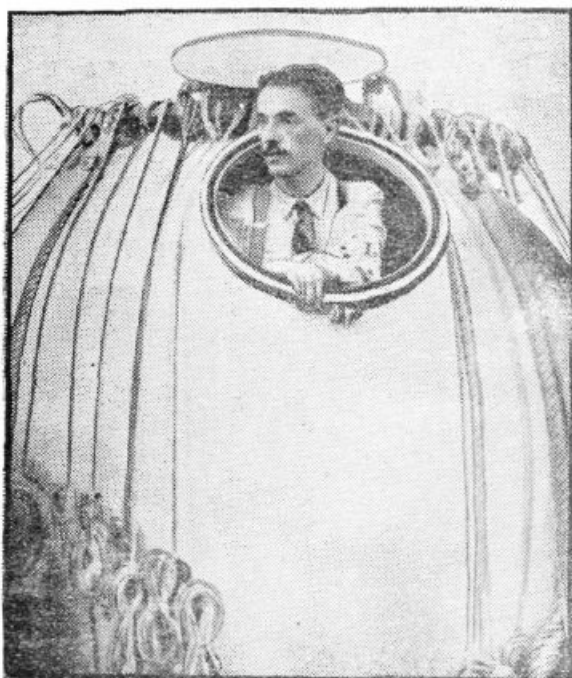
— Luftbalon, luftbalon, — je nastal vrišč po vasi.

— Jej, ga vidiš, kak je veliki. Pa kak nizko ide!

— Gospodne, ka pa že pa to znamenjuje? Gvüšno nika nej dobroga. Nika se pa pleté.

svojo kašo in kar pade v kuhinjo.

Otroci vreščijo in tečejo za balonom, matere za njimi kriče, kam jih zdaj nosi, da jih bo ubilo, psi lajajo razburjeni od glasov po vasi, še kure v kurniku

Cosyns zadnjokrat poglédne z gondole, prlé kak se zdigne v višine.

Vse je teklo iz hiš in z glasnimi „oh“ in „jej“ občudovalo veliko črno oblo, ki se je spuščala vedno nižje.

— Čuješ, kak nika šumi v njem? pravijo Treza.

— Jezuš, vej to moja kaša kipi. Pa ranč zdaj more besneti, ka nemorem gledati, kak de dojšou, — se čemeri Margya na

nimajo miru kljub pomirljivemu kukorikanju petelina. Fantje pa derejo čez drn in strn za balonom, ki se počasi pelje preko vasi. Može se nekaj časa obotavljajo, češ, da so to že videli, končno tudi nje premaga radovednost in pobegnejo za fanti.

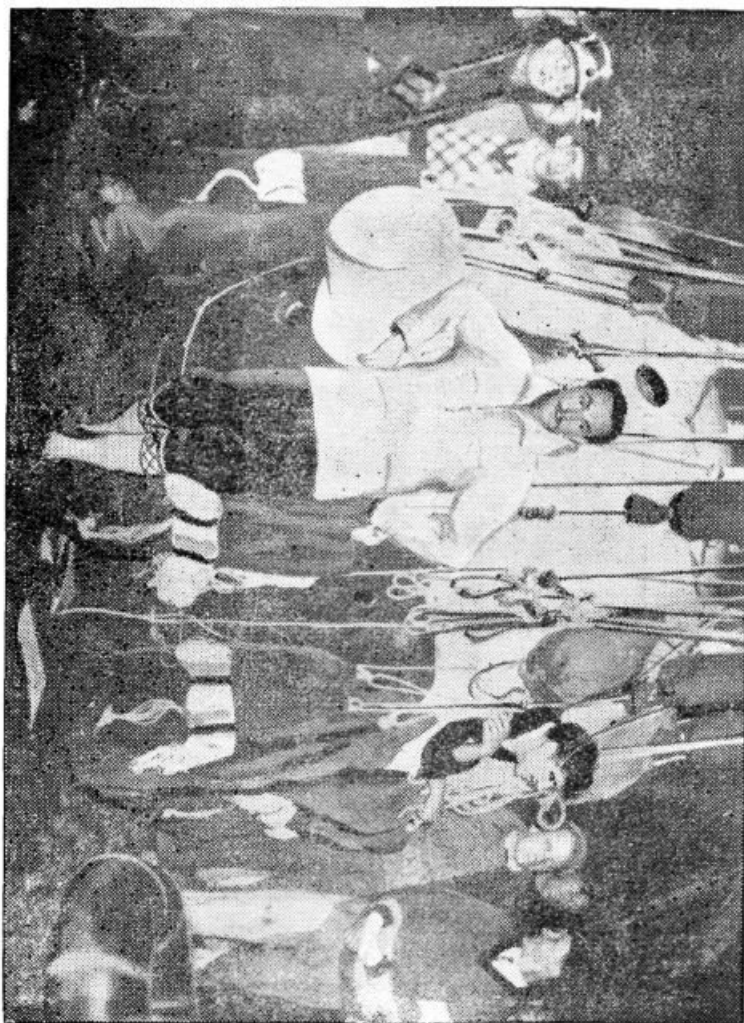
Tema nastaja, vendar se še toliko vidi, da vidijo vrvi, ki

visé z balona. Pritečejo fantje iz Zenavlja, Martinja in Šilonec in vsi se oprezno bližajo pošasti. Ko pa vidijo, da je že čisto pri tleh, zgrabijo za vrvi in ga vlečejo doli.

— Vej samo čče so nej kake bombe shranjene v toj krugli. Vej je pa vse spokole, ka so tak ta leteli.

— Pa naš je bos, brez klo-büka. —

Letalca se poslavlata od doma.

Doma so se pa ženske, ki so bolj daleč, (bližnje je seveda premagala radovednost in so bile pri balonu, če tudi bi vsa večerja šla v ogenj), križale in s strahom spraševale, kaj bo, kaj bo.

— Naš je pa brez reklina pa takšo raztrgano srakco ma, ka celi lakét vö kaže.

— Bog pa dönok zna, ka je to bilo, ali ka tej ščejo tü?

— Tou znaš, Marca, ka gda

takše odi, ka to nika dobroga ne znamenüje. Bojna pá bo, vej boš vidla, če nej. To tak naglejüjejo, te se pa ednok samo smeté. Njaj, če ne.

Večerjo mam na stoli pa de vse mrzlo, ka tej pojbov tak dugo nega domo.

— Vej pa že znan pridejo, ka so že edno vö-ro tam, če nej duže.

Končno so fantje le prišli. Kakor zmagovalci so šli in vsak je znal kaj več povedati.

— Gyé je pa doj seo?

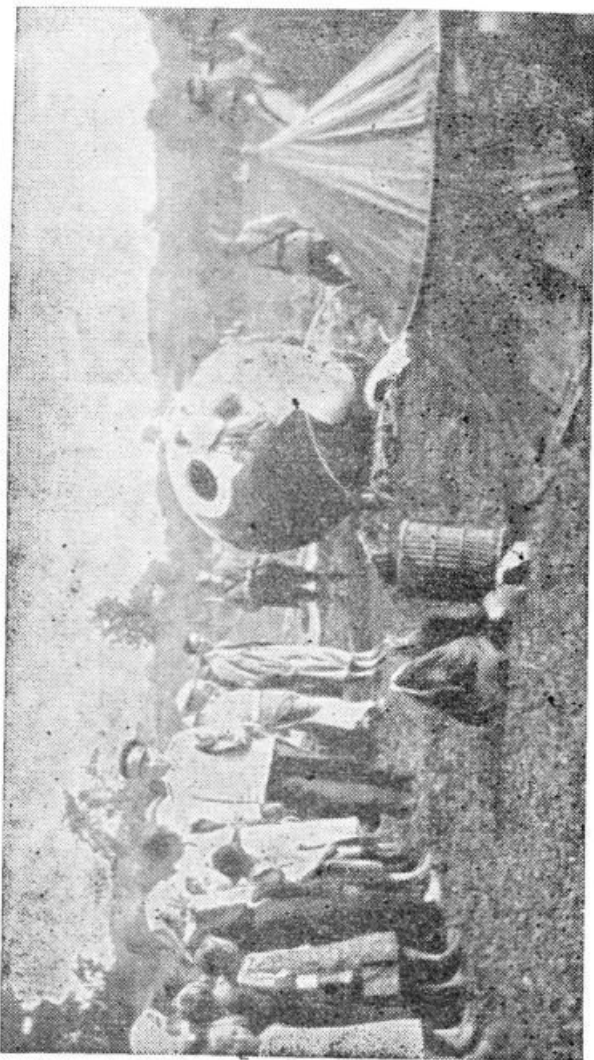
— Etan v dolèj na tistoj njivi, kak je graj posajeni. Nasredi na njivi je doj seo. Vse smo graj ta sklačili.

— Gyéj ste ga pa vi doj vlekli, ali je sam doj seo?

— A, ka bi sam doj

seo, doj smo ga vlekli. Vej nam je pa kričo tisti, ka je z njim prišo, naj ga doj vlečemo, te so pa etan ov Gyánoš nej razmili, da je francoski. gučo, ka pravi,

pa se njim pravo: doj ka bi ga vlekli. Uni pa: „Erko, te ga pa doj tü trbej vlečti. Vej njeme pa povej, naj se un samo spüsti, vej doj sam spadne, ka ga nede trbelo vlečti.“ Uni sikdar norijo gučijo.

V nedelo zajtra v Ženavli. Za gondolov se vidi razprostreti balon.

— Odkéc je pa te prišo, ali ka je to za ednoga?

— Vej sta dva nutri bila, nej samo eden. Prišla sta pa iz Belgije. Na letališči Hour-Havenne

blüzi Namur-a, sta se gnes rano v šestoj vöri vzdignila, zdaj sta pa že tü. Eden se piše Cosyns (izg. Kozins) drugi pa Van der Elst.

— Kak sta pa njiva tak ranč se v Ženavle zavdarila?

— Ja, vöter je ranč tak potégno pa jiva sé prineso. Da sta doj sela, sta ranč nej znala, gyé sta, te smo njima komaj mi povedali, ka sta v Jugoslaviji.

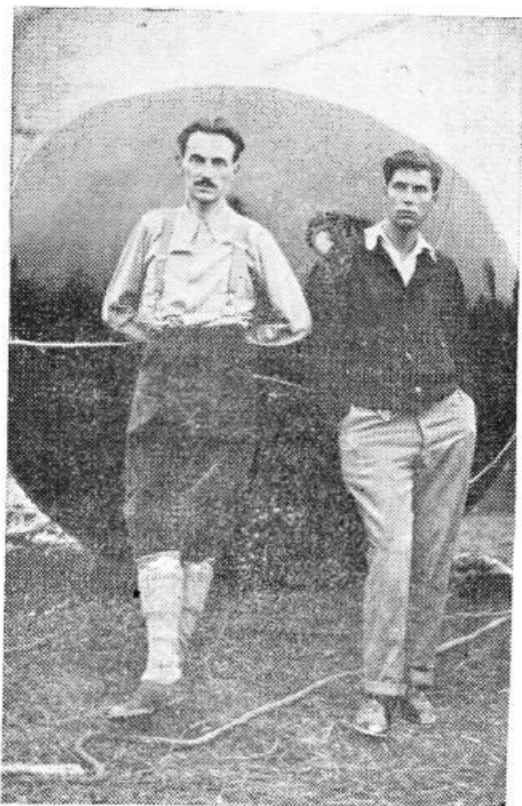
— Jej, vej je zato to strašno velko bilo, znate, da je gas vö püsto z balona, ka je tisto platno, ali ka je že bilo, celo njivo pokrilo. Ve nam je pravo, naj gondolo, znate, tisto kruglo, gyé sta njiva nutri zapretiva bila, naj tisto malo obrnemo. Tisto smo obrnili, te je pa proso, naj se eden pela po štondare, ka bi prek noči skrb meli balon. Štévé je šou pa je že v Šülonci srečo. Te sta denok malo red napravila, ovak bi lidje tak eden po drügom ojdli, ka je vsakši šteo biti najnaprej, ženske pa najbolje. Niti reči francoski ne razmi pa se le cuj vleché, ka de prej bole čüla.

— Gya se tü nika nej razmo. Vej ta rejč, to tak, da bi cigajnski gučo, — se čemeri Kadli.

— Rad boj, ka ti nej trbej iti v Francijo pa se včiti. — No, te sta včasi štela iti na pošto, ka bi telegrafirala domo, pa smo njima pove-

dali, kaj je v Petrovce ednovöro daleč. Te štá pa nej šla, vej bi ranč nej mogla, ka sta preveč zmantraniva bila. Najbole starejši, ta Cosyns, te se je samo doj vlego pa nika nej mogo. No, te me je pa ov dou nika piti, pa je včasi nazaj k sebi prišo.

— Šmarnico bi njeme mo-

Cosyns ino Van der Elst.

gli dati, vej bi včasi dober grato, — se šali Kadli.

— Kama sta te zdaj šla?

— Spat sta šla gor v šolo, k gospodi školniki.

— Gučte, ka ščete, liki to pa povem, ka to dobro ne znamenüje. Pa nikša nevola pride

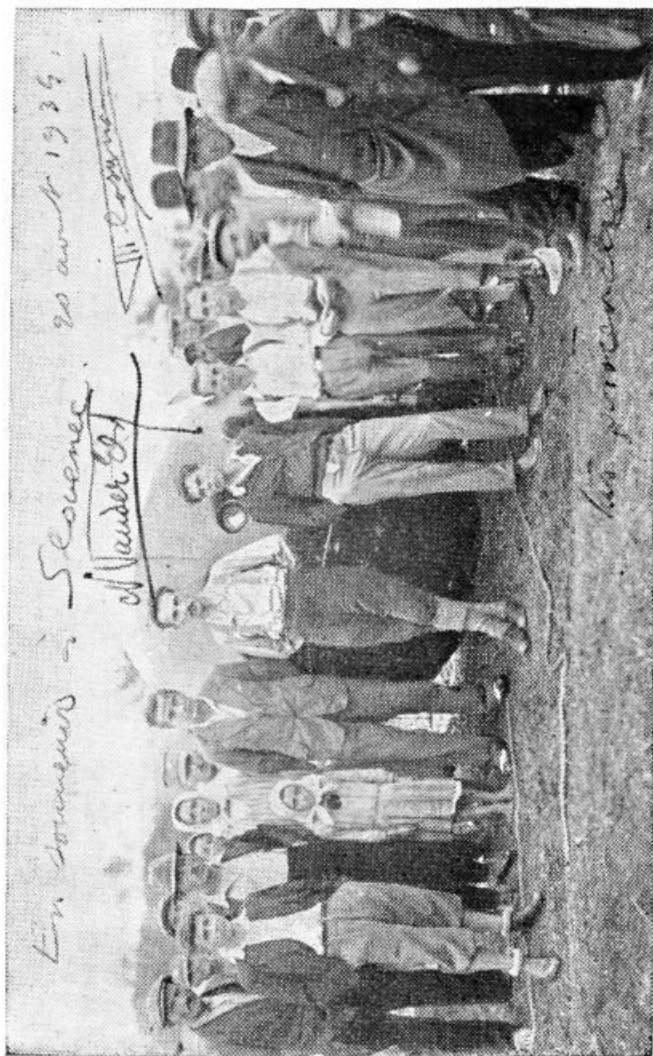
potomtoga, vej te vidli. Rus pa Japán se že tak gledata kak pes pa máček, te pa ešče drügi cuj stopijo pa je palik vse v ednom ognji, — modrujejo Gyožef.

Vasi so polagoma utihnile,

ved za lepo vreme prihodnjega dne.

Mi gremo v svet.

Že v zgodnjih jutranjih urah se je začela zbirati radovedna

Med našimi Goricanci.

le pri balonu sta stala dva orožnika, nekaj fantov in nočna straža, ki to noč ni niti enkrat zatisnila očesa, razen kadar se ji je zehalo.

Malo je prišel dež — napo-

množica. Vsak, ki je šel mimo, se je ustavil in gledal čudno prikazen sredi njive. Okoli 8 ure sta prišla oba letalca k balonu in začela pospravljati, odvezovati

vrvi in vleči ozke dolge balone izpod glavnega. Pri delu so jima fantje pridno pomagali, okoli stoječi pa so ugibali, kako težka je gondola in nekateri so kar o tonah govorili, a dejanski je tehtala 600 kg in imela v premeru 2 metra. Tudi so ugibali, čemu neki je na spodnji strani črno pobarvana, na zgornji pa belo. En očanec so takoj pogruntali: — Znete, to je gvüšno belgijska zastava.

Drugi pa: Znankar sta teva dva orjunca, vej sem büo etan v Marprugi, gda je bilo tisto ono, nej, pa so tam tüdi čarno pa belo zastavo nosili.

Tretji je bil bolj prefrigan: — A, nej, to je zatogavolo, ka gda možaka doj na zemlo prideta, znata to onó prav obrniti. Nači bi se njima leko zgodilo, ka bi jo na glavó postavila.

Pa je pojasnil prof. Cosyns, da je to radi toplote. Črna barva namreč toploto vpije, bela pa ne. Piccardov balon (Piccard je bil Cosyns-ov učitelj in je znameniti raziskovalec stratosfere ter priznan učenjak) je bil poševno prebarvan, kar je bilo slabo radi tega, če so obrnili proti solncu črno stran, je bilo prevročje, če pa belo, pa premrzlo. „Tudi jaz, pravi Cosyns, sem se malo uštel. Črna ploskev je namreč malo premajhna. Ho-

tel sem imeti v gondoli temperaturo 15—20°C, a kakor hitro sva prišla v višave, je padla temperatura na 0°C. Če bi bila vsa gondola belo pobarvana, bi vladal v njej mraz —50°C, če pa vsa črno, pa okrog + 40°C. In včeraj, ko smo obrnili gondolo, je tekla iz nje ledeno mrzla voda. Med dnevom se je nabrala v gondoli radi dihanja in izhlapevanja vlaga, ki je zmrznila, in v višinah je bila notranjost gondole obdana s precej debelo

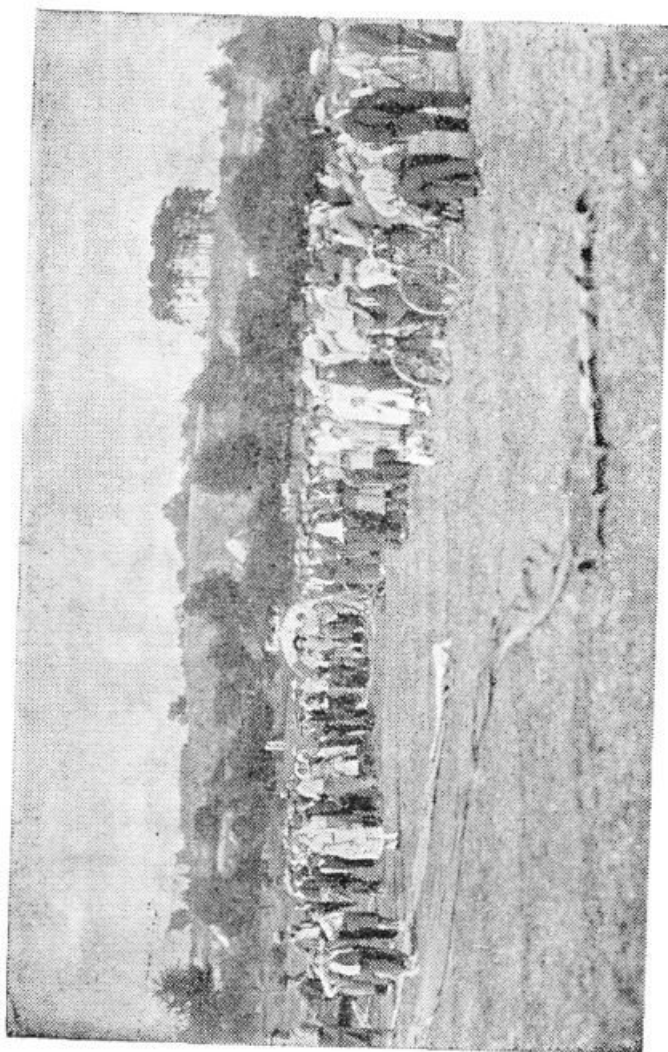
Cosyns pripovidävle.

skorjico ledu.“

Gondola ima dvojne stene iz aluminija, ker je to trpežna in zelo lahka kovina, vmes med

obema stenama pa brezračen prostor. Ima dva vhoda, ki sta bila med vožnjo hermetično zaprta, da niti najmanjši delci zraka niso mogli v gondolo ali iz nje. Da se pa nebi zadušila, sta

Balon je napravljen iz posebno trpežne snovi, da ga veter ne bi mogel raztrgati. Napolnjen je bil s 3400 m³ plina, prostora v njem je pa za 14000 m³. Vrvi, na katerih je visela gondola,

Od vsej strani so se zébrali radovedni lidjé. Odzaja se vidijo Ženavle

imela s seboj kisik v posebnih posodah, ki sta ga vdihavala, kajti v višini 16000 m ni več toliko kisika, da bi ga lahko dobivala iz zraka.

so bile na poseben način impregnirane, da niso mogle sprejeti vlage, ker bi ta lahko zmrznila in bi vrvi postale krhke.

Za vse aparate sta imela s

sabo padala, seveda tudi zase, da jih v slučaju nesreče uporabita.

Ljudje so se šalili in smejali na tuj račun. Vsi pa so rinili bližje h gondoli, da je nastala gnječa. Vsak bi rad malo pokušal v gondolo, da bi potem lahko vsaj ugibal: za kaj je ta, zakaj oni aparat. Neka „uradna“ oseba je rekla ženskam: „Poj-

— Šesnájset gyezero metrov . . . to sta te njiva znankar za stavlo šla gor ali pa za luksuš?

„Il ne s'agit pas d'un exploit sportif, mais d'une expedition scientifique — razlaga Co-syns. Ne gre za športni uspeh, ampak za znanstveno ekspedicijo. Poskušala bova prodreti v skrivnost slovečih kozmičnih žarkov. Skušala sva določiti jakost, smer

Tak gléda gondola odznotra.

dite proč, ženske. Nobena se nič ne razume na to, pa le vsaka noter gleda.“

— No, vej pa te naj uni nutri gledajo, gospod, če se uni bole razmijo na to, je bil odgovor.

Najmanj je šlo ljudem v glavo, zakaj sta šla v take višine.

in njihovo prodorno moč. Imajo pa kozmični žarki lastnost, da napravijo suhi zrak, ki elektrike ne prevaja, za dober prevodnik elektrike. Skušala sva napredovati v opazovanju atomskega jedra, kar je eden glavnih problemov moderne fizike. Zato imava s seboj aparate, ki so

boljši, kakor so bili Piccardovi. Za opazovanje nama zadostuje višina 16000 m., zato višje tudi nisva šla.“

Nato sta oba odšla v Gornje Petrovce na pošto, da sporočita svetu, kako je z njima. In zvonec pri telefonu je pel neprestano. Telefonirala sta v Anglijo, Francijo in Belgijo. Radio oddajne postaje so takoj poročale, da je prof. Cosyns pristal v Ženav-

automobili v Gradcu, Dunaju, Ljubljani, Zagrebu in Budimpešti in se podali na pot iskat neznatno vasico v goriških hribih: Ženavljje in njena gosta.

Že predpoldne se je začelo fotografiranje in je trajalo, dokler se nista odpeljala. Fotografirali so ju v vseh mogočih položajih: v gondoli, pred gondolo, za gondolo, ob gondoli, brez gondole. Še sreča, da je bila

V toj gondoli sta bila letalca 14 vör.

lju v Jugoslaviji. Ljudje pri radioaparatih v Parizu, Berlinu, Londonu, Pragi, Moskvi, po mestih, trgih in vaseh so poslušali: — Ženavljje, — Prekmurje, — Cosyns, — 16000 metrov. In nešteto rok je seglo po zemljevidih in iskalo na njem mesto, ki je sprejelo Cosynsa. Zabrnili so

gondola tako težka, drugače bi jima jo gotovo naložili na hrbet in ju tako fotografirali. Množica pa je naraščala od ure do ure. Prišli so peš, s kolesi, s kočijami, z avtomobili in z vlakom. Samo v teligah in v letalu se ni nihče pripeljal, vsaj videli ga nismo.

Prišli so časniki, te najradovednejše in najnasilnejše stvari na svetu, stavili vprašanja in beležili. Iz kratkih beležk so potem nastale dolge kolone, iz kolon cele strani. Vprašanja so bila vseh vrst in nekatera prav nesmiselna. Dolgin z juga se je jezil: Ah, pa zašto ne govori srbski, da ge razume čitav svet.

V nedeljo popoldne so spravili balon na postajo v Petrovce.

v Belgijo. Vse se je izvršilo v lepem redu.

Poročevalci so še vedno prihajali. Prispel je celo filmski operater z Dunaja in je snimal nakladanje balona. Niti med umivanjem nista imela miru. Ko sta se umivala in brila, so časniki vdrli v sobo in ju še tu spraševali. Malo več obzirnosti bi že lahko imeli. Vsak bi rad podpise od obeh in Cosyns je

Na letališči v Lüblani vsi, ki so bili pri odhodi z naši krajov.

Cosyns je hotel, da bi spravili balon na tovorni avto in ga odpeljali v Soboto, ter ga šele tu naložili na vlak. Na to so delali tudi nekateri Sobočanci; hoteli so pač tudi oni malo senzacije. Končno se je Cosyns dal pogovoriti in naročili so poseben vagon, na katerem so ga odpeljali v Ljubljano, od tam pa

izjavil, da se še v svojem življenju ni tolikokrat podpisal kot v Petrovcih.

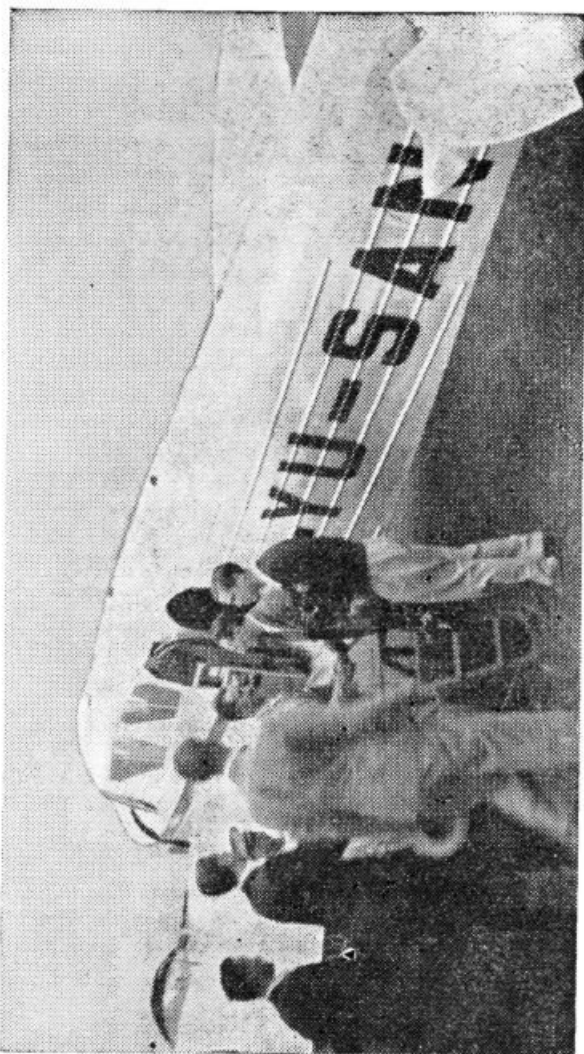
To je trajalo ves pondeljek. Zvečer sta se pa letalca odpeljala z avtomobilom, ki se je pa na poti neprestano kvaril, v Ljubljano.

V Ljubljani ga je pozdravil naš rojak prof. Vilko Novak v

imenu mlade inteligence iz Slovenske krajine in mu izročil nov zemljevid Slovenske krajine in dr. Slavičevo brošuro Prekmurje iz leta 1919.

Profesor Cosyns se mu je

ki je je bil deležen pri pristanku. Prav posebej pa se je zahvalil za gostoljubni sprejem, s katerim je naše prekmursko ljudstvo počastilo — ne njega, ampak njegovo resno znanstveno stremlje-

Zadnji: Zbogom! prle kak stopita v aeroplan, ki jiva odpela domou.

zahvalil in „prosil prof. Novaka, naj sporoči ljudstvu Slovenske krajine, zlasti pa tamkašnjim študentom, njegovo iskreno zahvalo za vso požrtvovalnost in pomoč,

nje in delo.“ (Slovenec, 22. avg. 1934.)

V Ljubljani je prof. Cosyns govoril v radiu, potem sta se pa z letalom odpeljala na Sušak

—Zagreb (kjer so mu izročili odlikovanje Njeg. Vel. kralja)— Gradec—Dunaj in v domovino.

Letalca — znanstvenika sta odšla. Kakšne vtise sta odnesla od nas? To je važno, saj „inozemci so naravnost obžalovali, da je stratostat pristal v Jugoslaviji, ker se zavedajo velikega propagandnega pomena tega dogodka, ki ga je velika gostoljubnost našega prebivalstva Slovenske krajine in pripravljenost oblastev, ki so šle obema letalcema na vso moč na roko,

zelo podčrtala.“ (Slovenec, 21. avg. 1934.)

* * *
Ženavlje. Tiha, raztresena vas na hrbtu, ki se vije od Srebrnega brega proti vzhodu. Za hip se je vzdramila in evropski časopisi so prinesli njeno ime, a zdaj je zopet vse mirno in pozabljeno. Samo dogodek bo ostal in babice ga bodo pripovedovale svojim vnukom, ki ga bodo sprejeli, kot dedščino prednikov iz one dobe, ko se je v mukah porajal novi človek.

VZIVAJ SRCE BOŽE!

Dugo raslo tvoje drevo
Srce Bože! — Dugo drevo
v mlačnosti je sinek tvoj!
Dugo raslo! — A doraslo,
močne veke je pognalo
drevo tvojega Srca!
Zemla njeg'va: srce moje,
večkrat je dobilo plohe
milošč tvojih brez meje!
Zdaj je prvi sad prineslo
v mojem srci tvoje drevo:
da tolažim ti Srce.
Vživaj ga, o Srce Bože!
Vtegni po njem svoje roke!
Trgaj ga! Veseli se!

S r č e n.

Samo za siromake.

Julij D. Kontler.

Siromak, brat moj,
dvoje si moraš zamerhati.
Prvič to, ka te je ne Bog stvoro
za — siromaka. Drugič: da maš
ne pravico, nego — dužnost mi-
sliti na to, kak bi se rešo te —
skoro bi pravo nesreče, siroma-
štva.

Lejko mi vörješ: siromaki so
bili vsikdar i po Jezušovih rečaj
tüdi bodo, naj si potem vredimo
svet tak ali inači. Moraš pa vörvati,
ka so siromaki vsikdar mislili na
to, kak bi se rešili toga velkoga
bremena. V tom pogledi so bili
siromaki vsikdar ednaki. Prosili
so za pomoč božjo, pa tüdi moč-
no prijeli za delo. Ar istina je,
ka je Bog neizmerno dober, vsmi-
len, ali svoje dobrote i svojo
smilenost navadno ne obrača
proti — manjakom. Zato pravim,
da prošnja sama ne pomaga, po-
trebno je tüdi krepko delo.

— Več ne morem delati,
kak dnesden, praviš?

Pametno gučiš.

Te odgovor so že povedali
siromaki ne ednok svojim mod-
rim vučitelom. Telko časa so ga
ponavljali, ka so na konci zač-
noli misliti, iskati i so spoznali,
ka če siromak dela, pridno, po-
šteno dela i itak ne more iz
blata siromaštva, no potem ta
reč mora meti nikši posebni
vzrok. Iskali so ga i najšli. Bo-
rili so se proti njemu z lepa, pa
če je nanesla potreba, tüdi z grda.

Kda je v šestnajstom sto-
letji komaj shajao slovenski kmet,
je začno terjati svoje — stare
pravice — mirno, človeka vred-
no življenje. Proso je domačo
gospodo, naj se ga vsmili, naj

njemi pomaga. Najšao je — za-
prta vüja i trdo srce. Potem se
je obrno na casara. Tüdi ne po-
magalo. Potem je prijao za
kramp, za motiko, za bitje pri-
pravleno koso i drapno po trdih
glavah . . . Spuntao se je, meli
so — revolucijo.

Kmetskih puntov, ali revolu-
cij ne pomli dosta svet, ar
bole potrplivih siromakov, kakši
so kmetje, polodelci, polski de-
lavci, itak ne nosi dosta te naš
svet. Tem več puntov so napra-
vili drugi stanovi, šterim so po-
tem kmetje na svoj način z le-
pa, ali z grda pomagali. Pred-
zadnjo veliko revolucijo so na-
pravili varašanci (no ne törjan-
ski . . .) varaški lüdje, tak pravi-
mo — meščani — na Francus-
kom 1789 leta. Slobodo, enakost,
bratstvo so terjali za vse lüdi.
Stari red so razbili i napravili
— novoga. Vredili so si i za
njimi tüdi drugi narodi sveta
takši svet, šteri je dugo let pri-
našao zemelsko srečo večini lü-
dem, v zadnjem časi pa se je
prevrgeo v slabo, — millionom
lüdi je vzeo vsakdanešnji krüh,
mir i zemelsko srečo; lüdi je
razdelo na dve čupori, na men-
šo čuporo, ali sküpino bogata-
šov i na neizmerno velki tabor
siromakov, šteri nikaj nemajo i
ravno zato po reči svetoga Oče,
pape, ne morejo skrbeti na zemli
za düšno zveličanje. Po francus-
koj revoluciji vremen svet je pri-
neseo na ednoj strani bogate
kapitaliste, na drugoj pa siroma-
ke, nemaniče, proletarce. Lübe-
zen do bližnjega je v tom no-
vom sveti od dneva do dneva

vmirala, lübezen do Boga je ne mogla tak razrasti, kak bi bilo to lüdem na hasek na tom i na onom sveti. Na mesto pravoga Boga smo dobili nadomestilo: — dobiček. Da, za dobiček se je brigalo vse, kaj samo hodi i misli, i v toj velikoj slepoti so ne vidli bogatini vas, bratje, siromaki i vaše neizmerno velko trpljenje. Dobiček je geno srce bogatina, trpljenje siromaka ne, ali samo v jako velkoj sili i samo pri ništernih. Velka večina je slepo, trdosrčno, nevsmileno letela za dobičkom i kopicila bogatstvo sebi i bližnjemi v pogubljenje.

Dobiček je postao Bog, penez pa lüblenka sveta.

Milijoni so bili brez dela, brez zaslužka, brez vsakdanešnjoga krüha, nego kapitalisti so ne meli časa za te siromake, za takše malenkosti, oni so se divje borili za dobiček, za zlato. Milijoni bi radi vživali mir, radi bi delali i se po božoj postavi pripravljali za življenje na drugom sveti. Bogatini so spregledali to želo siromakov, gnali so je na klavnice bojišč. V zadnoj svetovnoj bojni so zapravili telko penez, ka bi za te v Združenih državah, v Kanadi, v Franciji, v Angliji i v Rusiji lejko postavili vsakoj družini krasno hižo z najlepšov opremov, nadale, ka bi v tej državaj v vsakom varaši šteri ma do 100.000 stanovnikov, lejko postavili popuno univerzo, najlepše opremleno bolnišnico (špítao) i knjižnico, — zvün toga bi njim ostalo ešče telko penez, ka bi eden i pol milijonov družin (po priliki — polovica Jugoslavije) lejko melo mesečno 1000 Din podpore. Telko penez so zapravili v svojoj

velikoj slepoti i poleg spomorili na najbolje zverinski način 10 milijonov lüdi.

Brat moj, takši svet si je pripravilo kapitalistično meščanstvo i proti tomi sveti se borijo dnes siromaki celoga sveta.

*

Borba se vodi na tri strani.

Prvič so se začnoli gibati kmetje i delavci na Rusoskom. Tam je stranka boljševikov začnola nevsmileno krvavo revolucijo i zdaj že petnajsto leto gradi novi svet, šteri naj ne pozna posebne lastnine, ne družine, ne Boga.

Potem so se začnoli gibati — fašisti. Fašisli so tüdi stranka, šterim je prej država i narod vse. Obečajo, ka vzemejo kapital, to je bogatstvo, pod tutorstvo i napravijo novi svet, šteri ne bode poznao brezposelnosti i ne tak velkoga siromaštva kak dnes den.

Zablode boljševikov i fašistov so opomenole na nevarnost düš katoličansko Cerkev, zato se je oglasila tüdi ona i pokazala na pot, po šteroj naj hodijo verniki, če bi radi zgradili, novi, od dnešnjega lepši svet.

Poslušajte, kaj piše Kristušov namestnik od te reči. „Proti konci devetnajstoga stoletja so začnoli gospodariti narodi na novi način. Obrt je napredüvala. Posledica pa je ta, ka se človeča družba od leta do leta bole delila na dve skupini. Ta prva skupina je po števíli mala, ali je vživala skoro vse dobrine sveta, štere je dao človeštvü novi način gospodarstva. Druga skupina je jako velika, v toj so delavci, štere mantra siromaštvo i šteri se zobston trüdíjo, ka bi se rešili — stiske.

Takši svet se je lejko dopadno tistim, šteri so meli vse, ar so bili bogati. Tej „srečni“ so lejko mislili, ka so rodile stisko prilike, proti šterim je človek brez moči. Tej „srečni“ so razglašali, naj skrbi za siromake lübezen; — pozabili so pa misliti na to, ka je lübezen ne zato na sveti, ka bi pokrivala krivice. Krivice so bogati pri napravlanji zakonov mirno gledali, včasih tüdi odobravali. Vse to pa nikak ne dišalo delavcom, šteri so najbolje čutili krivico. Delavci so pokazali, da njim nikak ne diši trdi jarem krivice. Ništerni od trpečih delavcov so poslušali nasvete, šteri so kazali na neobhodno potrebno revolucijo, drügi, štere krščanska vzgoja ne püsti na to nevarno pot, so pa terjali od oblastnikov, naj krivice hitro i temelito popravijo. Takši je bio svet, kda je vodo katoličansko Cerkev papa Leon XIII. Mislite, ka je bolše dnes? Ne. Zato se lejko brez nepremišlenosti pove, ka so socialne i gospodarske razmere dnes takše, ka velka večina lüdi tüdi pri najbolšoj voli ne more skrbeti za najpotrebnejše: za večno zveličanje.“

To so tüdi reči svetoga Oče: „Neizmerna vnožina proletarcov na ednoj strani i na drügoj strani neizmerno bogastvo ništernih je posvedočilo, ka v našoj dobi, kda bogastvo tak hitro i silno raste, je to bogastvo slabo razdeljeno med lüdmi“.

Po domače povedano — tü sili cvek iz žakla. Bogastvo raste, ar milijoni delavcov delajo pridno i pametno, kak nikdar ne, kak stoji te naš svet. Delajo tüdi, bi lejko pravili — milijoni — strojov. Človek i stroj proizva-

jata, toda ne — vsem lüdem, nego samo ništernim, največkrat takšim, šteri se nikdar ne bi mogli odločiti, ka primejo v roko kramp, ali motiko. To je vzrok, ka ravno tisti, šteri največ delajo, majo najmenje ali nikaj, tisti pa, šteri nikaj ne delajo, morajo meti prave armade služabnikov, šteri varjejo njuvo — po krivici nagrablyeno bogatstvo.

Tak misli i tak guči sam sv. Oča, zato pa mej brat, siromak, zavüpanje, krivici je nož na grlo položen, prvi korak proti lepšemi, bole pravičnomi sveti je napravljen.

*

Velika večina lüdi ne vörje, ka bi meli tüdi siromaki pravico do človeka vrednoga življenja. Ništerni mislijo — što je močnejši v življenjskoj borbi, on naj ma več, slabši pa menje, ali nikaj. (Tej pozabijo, ka je človek človeki ne divjačina; ka človek ne živi v logi, nego na vremenom sveti, šteroga je vredo človek sebi na hasek.) Drügi pravijo: telko si vreden, kelko delaš. Če ne delaš, pa ne jej. (Tüdi krivično mišljenje. Dete, stavec, pohablenc — ne morejo delati, pa itak majo pravico do življenja.) Tretji pravijo — i vse kaže, ka tej hodijo po najbolje pametnoj poti, — ka ma vsaki človek nemrtelno düšo, štero bi morao po božoj postavi rešiti pogüblenja, zato pa ma človek pravico, ka terja takše življenje na tom sveti, štero ga ne zavira pri skrbi za zveličanje düše.

Za zveličanje düše pa ne more skrbeti človek, če nema najpotrebnejše hrane, obleča i stanovanja, s šterimi rečmi si ohrani svoje življenje. Tüdi te ne

moremo skrbeti za svojo dušo, če smo nikdar ne zagvišni, kak dugo bomo meli delo i zaslůžek. V tom pogledi je dnešnji svet do skrajnosti krivično vrejen. (To znajo najbolje naši delavci, šteri morejo prosjačiti po širnom sveti za delo i če je dobijo, so nikdar ne zagvišni, kda je postavi gospodar fabrike, marofa, ali gospodinja na cesto.) Ar človek mora skrbeti za zveličanje od Boga njemi dane duše, zato ma pravico do primerne izobrazbe i v človečoj družbi do takšega mesta, kakše mesto njemi ide po poštenosti, po izobrazbi i po sposobnosti za delo. Naš dnešnji svet je tudi v tom pogledi krivično vrejen. Za primerno izobrazbo lejko skrbijo samo tisti, šterim je ne na poti siromaštvo, -- sposobnosti odgovarjajočo službo pa dobijo ljudje bole po sreči, kak po pravičnoj poti. (Naj omenim na tom mesti primer, šteri pokaže, kaj mislim povedati. Pred kratkim sem vživo gostolůbnost vrednika našega kalendara. Sedela sva v senčnici na dvorišči i se pogovarjala od Agrarne zadruge, pa se oglasil mladi mož bole vitke postave i položi pred gospoda urednika polo popisanoga papera. „To sem napisao“, je povedao skromno,“ ka bi brano čest naše občine. Mladi kmet, ne vem, če že svoj gospodar ali ne, je čteo nikše krivično poročilo od svoje vesi, pa prime za pero i piše obrano česti svoje občine. Brez imena, brezplačno, brez vŕpanja za plačilo v obliki česti... Človek, šteri telko lůbezni i čŕta odgovornosti nosi v svojem srci kak te „dopisnik“ Novin, ma po mojoj sodbi vse prirojene sposobnosti, da bi meo vekši, širši

delokrog, nego ga ma na malom posestvi v mirnoj, tihoj vesi Slov. krajine. Toda ka njemi pomaga plemenito srce, razumna glava? Nikaj, ar je siromak, ar je ne mogeo dobiti sposobnosti odgovarjajoče izobrazbe, ešče menje pa takše mesto v javnom živenji, gde bi takša plemenita duša lejko delala za dobro svojih bratov i sester.)

Prvi korak za odpravitev teh krivic je reforma imanja. Nekaj spodobnoga smo meli v Slov. krajini pri — agrarnoj reformi. Zakaj bi meo eden vse, drugi vsi pa nikaj. Zakaj bi meli zemlo tisti, šteri ne čŕtijo nikše lůbezni do nje, šteri ne morejo ločiti plůga od brane, šteri samo edno mislijo: kak stisnoti iz zemle kem več dohodkov — ne z svojim, nego s tŕjim delom. (Pred kratkim sem spoznao gospo i gospoda, oba sta srednjih let i ta prava . . . gospoda. Na Vogrskom mata srednje veliko posestvo, okoli 600 plůgov. Na posestvi gospodari najemnik i njima pošila dohodke v — Jugoslavijo. Oba sta strašno čemerniva, ar ma pšenica prenisko ceno . . . Oba sta strašno čemerio na „komuniste“, ar so prej te „zverine“ proti osebnoj lastnini. Jaz bi nevsmileno vzeo obema posestvo i ga dao tistim siromakom, za pravično zmerno ceno, šteri orjejo, sejajo i opravljajo druga dela, pa so poleg največkrat bosil, lačni, slabo oblečeni, ne tak kak moja znanka, posestnica, štera vsaki den po trikrat menja obleč i se krega če njej kŕharca tŕčno meso postavi na stol. Takšim ljudem bi vzeo zemlo, ne zato kak da bi bio komunist, nego zato, ar to zahteva poštenje i pravica.)

Zemlo mam od Boga, ne zato, ka bi prinašala ništarnim dobiček, nego, da bi rodila vsem ljudem potrebne dobrine. Red, šteri je toj pravici na poti, je krivičen i je potreben reforme.

(Poslušajmo ešče eden primer. Tüdi v bližini naše vesi žive nikša gospodska družina. Majo gorice na takšem mesti, gde daleč naokoli najbolje rodi trs i da najbolje plemenito vino. No, bila so leta, kda je bilo vino skoro brez cene, te so te gorice prepüstili — travi, zavcom i ovcam. Zakaj? Prej so falej dobili bolše vino, nego je zraslo v domači goricaj, če računajo plačo delavcov . . . V bližini pa je živo siromak kučar, pun drobne dečice, šteri bi rad delao, pa ne mogeo priti do dela i zaslůžka, ar je gospod skleno, ka ne da pošteno obdelavati svojih goric.)

S tem pa nikdar ne pravim, ka hajd na delo, vzemimo to, kaj majo drůgi i — talajmo je tistim, šteri je nemajo. Povedati mislim samo telko, ka nedotekljivo osebnost, zasebno imanje lejko ma tüdi krivice. Zemla, log, rüdokop itd. so zato, da slůžijo človeštvi, ne pa krivici. To je važno. Malo, ali skoro nikaj me ne briga, čida je potem zemla, ali čidi je log, če slůži svojimi nameni, če vekša blagostanje lůdi, ne zato, ka bi vsi i vsaki den kokoš kühali v lonci, nego zato, ka bi vsi lůdje lejko skrbeli za svojo düšo po božoj postavi. —

Drůgi važno korak na poti k lepšemu življenju je nova vreditev javnoga življenja. Če je dnes mogoče to, ka pravične premaga krivica, potem si moramo vrediti takši svet, ge krivica ne bude mela takše moči. Vladanje s stran-

kami se je izkazalo za krivično, zato smemo zahtevati inači vrenjeni i vladani svet. Prgišča bogatašov i prebrisanih sleparov ne sme meti pravice, ka bi delala „zakone“ za poštene lůdi, takše zakone, šteri zagovarjajo krivico.

Tretje opravilo je, štero nas čaka: pobolšanje človeka.

Rodovitnost zemle lejko povekšamo na sto načinov, moč človečih rok tüdi, za to je preskrbljeno v zadostnoj meri; nemamo pa nikših strojov . . . ešče menje pa takših umetnih gnojil, s šterimi bi lejko zagvišno pobolšali človeka. Stari lůdje znajo povedati, ka lepše i falejšje je dnes življenje, kak pred petdesetimi leti, lejko pa posvedočijo tüdi to, ka so lůdje itak niti za las ne bolši kak so bili nikda sveta, nego dosta slabši. Zakaj? Več smo se brigali za povekšanje te lovnoga, kak za düševnoga bogatstva. Pa to je napaka, štera se mora odstraniti, ar inači ostane človek človeki — vuk, ga požre, namesto ka bi njemi pomagao, krivica pa ostane nadale na svojem tronuši.

Lůdem moramo zbiti iz glave zmotno miseo, ka je delo prokletstvo, nesreča, kaštiga za izvorni greh . . . Ravno naopak je istina: najvekša čest, najvekša sreča je, če lejko delam, vstvarjam, ar samo te sem vreden sin Stvarnika, šteri je tüdi delao, je vstvarjao lepote, pred šterimi moramo skloniti glavo rekoč: „Ti si Gospod, Ti dober Bog!“

— — — — —
Na konci ešče edno reč. Zakaj pišem v naslovi, ka „samo za siromake“? Samo zato, ka bi bogatci, mogočniki toga sveta tüdi prečteli te misli i je sprejeli v svoje srce.

† ALEKSANDER KARADJORDJEVIĆ, viteški krao Jugoslavije, Zjediniteo.

Rojen je leta 1888. dec. 17. na Cetinji v Črnoj gori. Kralüvao je od leta 1921 augusta 17. do 9. okt. 1934, gda ga je hüdobna roka bolgarskoga terorista Georgija Černozemskoga strlila v Marseille-i na Francuskom. Spadno je te, gda je delao za mir sveta. Živo je 46 let, kralüvao 13 let. Oženo se je z princesov romunskoga krala Ferdinanda, Marijov l. 1922. junija 8. V zakoni je tak preživo 12 let. Bog je s trojov decov blagoslovo zakon, z tremi dečki princi, Petrom, Tomislavom i Andrejom.

Pokojni vladar je prevnogo pretrpo v svetovnoj bojni, gda je zbežao prek Albanije na otok Krf v Grčiji z svojov vojskov. Te je brzujavo v Francijo: Srbije nega več, a srbska vojska stoji. I z tov vojskov pa z prostovolno priglašeniimi dobrovolci je začeo podprt na obrambo francoskih vojnih sil ofenzivo proti osrednjim velesilam, te premagao i po groznom trplenji zdrüžo Jugoslovane v edno državo, v Jugoslavijo.

Gda je to veliko delo, to najvekše delo bilo dokončano, se je vrgeo z celim srcom na vreditev nove države. Teške naloge so ga čakale tü, a premagale ne so ga. Zmagala je njegova trdna vola. Strankarstvo je odpravo, za jedinstvo Jugoslavije je delao noć no den i v remaj toga dela za mir med sosedi i prek tejmej za mir v Srednjoj Evropi i po celom sveti. Njegovo prizadevanje je rodilo obilno sadov. Balkanske države so sklenile medsebojno pogodbo zvano balkanski pakt. Bolgarija i Albanija sta se nam zblížale, Francija je postala najvernejša naša prijateljica z Türčijov vred, Rusija je ponovila stare zveze z nami i že se je bližao trenutek, gda napoči zorja mirü tüdi z Talijani. V tom lepom vüpanji so ga sovražniki spravili z sveta. A mira ne smo zakopali z pokojnim vladarom, mir, za šteroga je aldov postao, bo tem vekši i tem trdnejši. Molimo za pokojnoga vladara, za žrtev našega mirü. — Slava njemi bodi! Slava! Slava! Slava!

Peter II. Karadjordjević, krao Jugoslavije.

Po ustavi je za vmorjenim kralom Aleksandrom postao krao Jugoslavije njegov prvorojeni sin Peter II. Rodio se je v Belgradi l. 1923. sept. 6. Tak je zdaj 11 let star. Kralüvati je začeo 10. oktobra, gda so njemi prisego vernosti položili vsi uradniki i cela vojska. V smisli teštamenta pokojnoga krala so kralovski namestniki mladoletnoga krala:

knez Paveo Karadjordjević, dr. Radenko Stanković i dr. Ivo Perović.

V molitev naročnikov i čtevcov zročimo našega mladoga krala, celi kralovski dom i vso nam milo Jugoslavijo, da z božov pomočjov pride po teh žalostnih dnevaj vse dobro na nas. Živeo naš krao Peter II. Živio! Živio! Živio!

Slovenska krajina pod boljševiškov oblastjov.*

I.

Kak so rešili škofa Mikeša iz voze.

Po končanoj svetovnoj bojni se je začnola na Vogrskom našim tudi znana revolucija.

Štiri duga leta so krvaveli najboljši sinovje te države i naroknci spoznali, ka za prazen nič. To spoznanje je drapnolo med narode vogrskc države kak moč vihera na morsko gladino, — pokazali so se strašni valovi revolucije: — narodje so terjali bolši, bole pravičen svet. Državlani ne vogrskoga pokolenja so se pridružili narodnim državam svojih bratov, tak je nastanola velka Jugoslavija, Romunska i Čehoslovaška, — Madjari so pa terjali zemlo bogatašov, tisto zemlo, za štero so krvaveli štiri duga leta. Po naše povedano so terjali — agrarno reformo.

En del vogrskc gospode se je postavlo na stran siromakov; tej so pod vodstvom grofa Károlyi Mihála nastavili novo vladu i so se odločili za agrarno reformo. Bogatstvo velikašov je bilo v nevarnosti, zato so se tej postavili proti „dög Miháli“ (dög Mihál = mrlina Mihao) i organizirali protirevolucijo. Nastanola je zmešnjava, v šteroj se je malošteri človek spoznao, tisti pa, šteri so znali, kaj se pripravla, so ne bili niti za hip varni pred nasilneži. Dnes so zastopniki siromakov gonili v vozo gospodo, vütro gospoda zastopnike siromakov. Moč teh žalost-

nih dni je spravila v vozo tudi sombotelskoga škofa, püšpeka grofa Mikeša, šteri gospod so — kak vogrski pisatelje trdijo — v dnevih najhüjše revolucije prišli tudi v Slov. krajino, ka bi svoje vernike slovenske krvi i jezika pozvali na vernost vogrskoj državi . . . Ka so opravili med nami, znamo vsi, malo šteri pa znajo, kak so prišli iz voze rdečih, ali kak smo je te zvali — boljševikov. To zanimivo zgodbo bomo opisali v tolažbo trpečim, šteri naj zarazmijo, ka na tom sveti nega oblasti i bogatstva, štero bi rešilo človeka trplenja, če je to trpljenje sojeno po božoj previdnosti, ki je sama lübezen i nam samo dobro šče.

— *Gda je prezvišeni hodo v Slov. krajini, njemi je narod jasno povedao v Črensovcih, da je za Jugoslavijo. Glasno njemi je kričao na vulici: Živela Jugoslavija. A ravno te narod je bio tisti, šteri je s svojim voditelom prvi prevzeo stopaje za osloboditev grofa Mikeša, a boječ se nevarnosti za lastno osebo, so to prizadevanje „Jugoslovanov“ podrti „Madjari“. Vr. —*

II.

Ešče v jeseni 1918. leta se je zgodilo, ka je tudi v našoj krajini poznani g. Obál Béla obiskao sombateoskoga püšpeka i jih proso, naj pridejo v Slo-

* Pod tem naslovom bomo v kalendari opisavali dogodke Slov. krajine pod boljševiškov oblastjov.

vensko krajino, ka bi tū pozvali narod, svoje vernike, naj ostanejo verni vogrskoj državi. Med tem razgovorom je pravo prevzvišeni svojemj gosti: „Za dobro naroda sem vam vsikdar na pomoč, ali ne morem zavūpati vladi na pol norih židovov i popunoma norih na polžidovov . . .“ Te trde reči so si zamerkali v Budimpešti i kda je sledi drugomi gosti povedao sombatelski pūšpek, da ne zavūpa vogrskoj vladi, pa či ga tūdi majo za protirevolucionara, je bila mera puna; gospoda v Pešti je sklenola, da toga koražnoga protivnika vteknē v v vozo. Dne 27. februara 1919. leta rano zajtra je zbudila policija v Pešti sombatelskoga cerkvenoga kneza i njemi sporočila, ka bo odpelani v Celdömölk. Eden oficer, trije tajni policajji, 12 oboroženih vojakov i edna mašinska pūkša, to je bilo spremstvo i straža za visokoga voznika v samostani bratov sv. Benedikta. Dne 29. marca so ponoči odpelali pūšpeka na policijo v Bndimpešto, tam so ga zaprli v nikšo zamazano celico. Sreča v nesreči je bila, ka je edno steno celice segrevao ror, pa tūdi tak se je komaj mogeo z dvema gūnjama braniti rob neznosnoga mraza. Drugi den so ga brez zaslišanja spravili v drugo vozo i tam so ga meli do konca meseca maja 1919 leta, kda je bio zavolo nikše nevarne rane prepelan v mali špitao v Pešti.

Proti vladi „rdečih“ so se organizirali „beli“ protirevolucionarje. Za den nove rabuke so določili 24. junij. Ponoči so iz bojnih ladij strelali na vladno hižo, drugi den zajtra okoli treh pa so prišli oboroženi „rdeči“

tūdi po pūšpeka, šteroga so meli za talca, da bi ga vmorili, če bi „beli“ resan premagali vlado boljševikov. Beli so bili premagani, življenje sombatelskoga pūšpeka je bilo za nekaj časa zvūn vsake nevarnosti. Ali, ar so zvedili, ka je ravno njuvo ime na prvom mesti liste, na štero so boljševiki napisali ime najbolje nevarnih nasprotnikov, ar so znali, da v slučajji nove proti-revolucije bodo ravno oni prvi med vmorjenimi, so se odločili, ka pobegnejo.

III.

Sombatelski pūšpek so meli vernoga slūžabnika, Molnar njemi je bilo ime. Te je nevmorno hodo gor i dol po varaši, meo je dober nos i pravilno spoznao, ka so dnevi bolševiške vlade — šteti. Znao je tūdi, ka tisti den, kda vōvdari nova revolucija „belih“, bo njegov gospod prvi med bujtimi, zato je nemilo proso pūšpeka, naj se odločijo za — beg. Prijateljje so prinesli civilno obleko, mustače, očalje, eden oficer i eden železničar sta pa pripravlala pot za begunca. Načrt je bio te, ka železničar spravi svojo vuno v PINKAĀ v tovarno i v vagoni, v šterom bodo pelali vuno, spravijo tūdi prevzišenoga na varno.

Dne 30. julija zadvečara okoli šeste vōre so ešče vidli rdeči stražarje, kak se sprehaja pūšpek na dvorišči maloga špitala. Ne so pa opazili, ka je točno ob šestih zbežao v svojo sobico, tam se preoblekeo v civilno obleko, prikelo si je velke mustače, natekno očalje. Sluga Molnar i edna doktorca sta mela stražo na hodniki. Kda sta dala znak, ka je pot prosta, je

püšpek hitro zbežao po hodniki v sobo kúrjačov, od tec pa na vozko ulico. Begunec je srečao na toj bole zapüščenoi cesti več svojih rdečih stražarov, ali nišče ga ne spoznao v nenavadnoi obleki, posebno pa zato ne, ar je mirno hodo i čteo skoro na glas boljševiške novine. Begunec je srečno prišeo do mestnoga parka. Nadporočnik Auer, šteri je čakao na begunca, ga ne mogeo prepoznati Eden čas sta peški hodila, potem sta se pelala na fijakeri, sledi palig peški nadalüvala pot do tovarnoga kolodvora na obali Donave. Prijatelje so püšpeki že naprej preskrbeli pravico, ka je prej železniški uradnik rdečih. S tov pravico je prišeo na kolodvor, tam pa do vagona, šteroga so prle železničarje napunili z vunov. Prevzvišeni je smükno med puna vreča, oficer Auer pa je zapro vagon. Vuna je bila pripravljena za vožnjo na Pinkafö...

Dne 30. julija, to je eden den pred pobegom, so rdeči prepovedali slüžabniki Molnari, da bi celi den dvoro svojemii gospodari. „Samo zadvečara med drügov i štrtov vörov smeš k svojemii püšpeki!“ tak se je glasila zapoved. Molnar je dobro znao, ka 31. julija že ne bo potreben v Pešti, ali itak je po lišičje jalno prosjačo; proso je „gospode vsemogoče detektive“,

naj ga ešče 31. julija püstijo zajtra v špitao k „sotovariši püšpeki . . .“ Obečao je, ka on med tem že spravi pravico, ka bo lejko prihajao kak navadno . . . , Tajni policaji so se kazali trdoga srca, zobston je proso. Ali kda njim je izročeo puno škatülo dobrih cigaretlinov, so postali mejki i dovolili, ka naj le pride. Rdeče dvorjenice v špitali so dobile lepe ščipke, naj tüdi one prosijo „gospode detektive“, ka bi na drügi den ešče smeo v sobo svojega gospoda.

Tak se je pogajao Molnar s policaji, s dvorjenicami, znao pa je, ka je njegov gospod že davno na varnom mesti med z vunov napunjenimi vrečami Kda so njemi dovolili, ka lejko pride, je veselo prestopo prag püšpekove sobe, tam brez skrbi pojo za püšpeka poslano večerjo, spio je par kupic dobroga vina i — praznoi sobi ponizno želo lejko noč i lepo spanje . . .

Nišče ga ne pitao, ka kama ideš ti jalen sluga, on pa nikomi ne povedao, ka na postajo, v tisti vagon, šteri je do vrha pun z vunov tovarne v Pinkaföji . . .

IV.

Drügi den ob sedmih so opazili rdeči, ka je kletka püšpeka v špitali — prazna. Tajni policaji so preiskali celo poslop-

DEBELOST ŠKODÜJE ZDRAVJI I LEPOTI,

ar ovira vnoge življenjsko važne organe tela v pravilnom delüvanji, zvün toga pa prikazüje po debelosti človeka strašnejšega, kak je. Vnogi predebeli lüdje bi bili naravnost lepi, vendar se pa zavolo prekomernih plasti maščobe njihova lepota nemre uveljaviti. Višešnje maščobo trbej odstraniti, to pa nesstradanjom — ar je zdravji dostakrat nevarna. Hüšanje dosegete hitro na naraven i preprost načn potom neškodljivih „Slatinskih tablet Bahove“. Mala doza Slatinskih tablet (100 falatov) košta Din 46—, velka (200 tablet) pa Din 74— Slatinske tablete za hüšanje dobte v vsakšoi pateki, če je pa slučajno gde ne bi dobili, obrnite se direktno na proizvajalca: lekarno **L. Bahovec v Ljubljani**, ki Vam tüdi pošle brezplačno poučno knižico.

je, kleti, podstrešje, telefonirali so na püšpekovo peštansko stanovanje, 30 ženskih detektivov so pognali na iskanje i njim naročili, naj živoga, ali mrtvoga dobijo pobegnjenca. Policija i vojaki so lovili avtomobile, preiskali so vse vlake, ali zobston vse, püšpeka so ne mogli dobiti, ar je s svojim slüžabnikom sladko spao na punoj vreči vune v zaprtom vagoni.

Vlak je zajtra ob treh odpelao iz Budimpešta. Na spečega begunca sta verno pazila nadporočnik Auer i železničar. Srečno so prišli do Somlyóvásárhelya. Tam so mislili skriti püšpeka v gradi grofa Erdödiya. (V tom gradi je bio oskrbnik test püšpekovoga slüžabnika, Molnara.)

Kda je vlak privozu na postajo, je oficer na nasprotnoj strani odpro vagon, püsto püšpeka i Molnara na prosto. Kak blisk sta skočila oba za plot cintora i tam počakala dokeč ne odpelao vlak. Med goricami sta šla, bole povedano sta se skrivala begunca proti grofovskomi gradi. Med potoma je Molnar noso velke mustače, ar so v tom kraji njega poznali lüdj. V sobi oshrbnika sta prebila edno noč, ali v gojndno ob dveh sta bila palik na poti i sta šla v — Károlyháza, v hižo ednoga logara. Logar je včasi spoznao püšpeka, ali itak je prav rad sprijao pod svojo streho „vzgojitelja Brenner Janosa“, tak je najmre predstavu Molnar svoje-ga gospodara.

Logar je meo staroga hlapca. Kda so ga pitali, ka zna od sombatelskoga püšpeka, je na dnogo i široko razlagao, ka je prevzvišeni že davno mrtev, bujli so ga bolševiki . . .

Nekaj dni potom so zmagali „beli“, püšpek se je lejko pokazao pred lüdmí, što je. Najbole ga je veselilo kratko poročilo svaka Molnara: „Prevzvišeni, nocoj smo vteknoli v žep — židove . . . !“

S tem je mislo povedati, ka — bolševike.

V.

Samo po zmagi belih se je zvedilo, kak strašno so iskali rdeči dvorjenika Molnara. Kda so ga iskali v püšpekovoj palači, so tam najšli sliko grofa Séchényi Mikloša, püšpeka iz Velkoga Varadina. To je bilo veselje . . . Srečni so bili rdeči, ka majo bar sliko od pobegloga püšpeka. „Ta slika nam ga da v roke, nevarnoga ftiča“, so se hvalili i po slici püšpeka iz Velkoga Varadina bi iskali — sombatelskoga püšpeka tüdi dnes, če že davno ne bi vmrla njuva oblast.

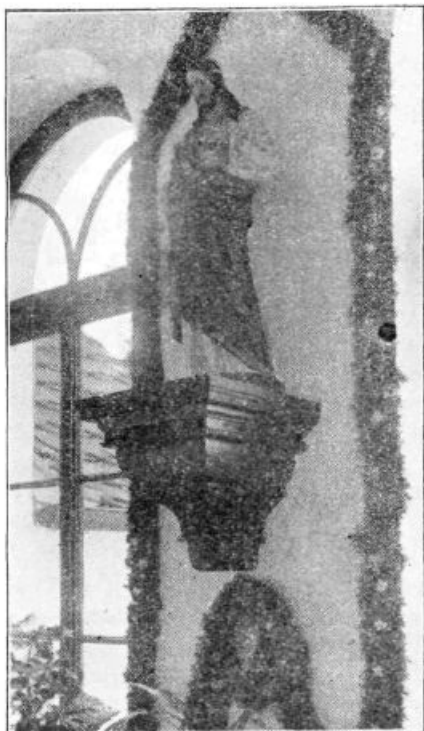
Dne šestoga avgusta je dr. Boda Janoš, kanonik iz Sombatela med prvimi, šteri čestitajo višjemi pasteri k srečnoj rešitvi i ga slovesno prepelao na püšpekovih kočijaj med navdušenim vsklikanjom vnožine i vernikov v püšpekovo palačo v Somboteli.

Najlepše pa je bilo to, kaj je pisao stari hlapec iz Károlyháza, šteri je tak lepo pripovedavao „vzgojitelja Brenner Jánoši“ kak so bujli rdeči sombotelskoga püšpeka . . .

„Prevzvišeni“, piše stavec v tom pismi, „kda ste stopili na dvorišče logarske hiže, včasi sem Vas spoznao, ar sem Vas večkrat vido v Szentgyörgyi, kama sem po navadi hodo k svetoj meši; ali zato sem nikomi ne zino od toga niti edne reči,

ar ste se predstavili za profesora. Znao sem, ka se skrivate, zakaj bi Vam delao zgago. Srečen sem bio, ar ste med nami prebivali, srečen sem tudi dnes, ar ste se ponižali med nas“.

Potem je etak nadaljvao stavec svoje ponizno pismo: „Brez verskoga navuka nega življenja, brez vere je svet zbirališče morilcov i roparov.“

Srce Jezušovo v „Domi sv. Frančiška“ v Črensovcih. Leta 1933. jun. 29. se je posvetilo vodstvo Hranilnice in posojilnice pa Agrarne in gospodarskopodporne zadruga v Črensovcih z vsem kotrigami Srci Jezušovomi v Našem Domi. Obred posvetitve so zvršili g. Bakan Števan, oskrbnik fare z kitajskim misijonarom g. Kerec Jožefom, Dr. Kelenc Tomažom, ravnitelom Martinišča, Klekl Jožefom, vp. pleb. i Zelko Ivanom, bogoslovcom Naroda se je zbralo pri posvetitvi okoli dvejzero.

POSTRANSKI STALIŠ ZA VSAKOGA

je lahko samo ona sposobost, štero si lahko osvojimo, potrebno je samo potrpljenje i dobra vola — i to je: glazba. Umetnost, ki prinaša neizčrpno veselje, vekša vrednost človeka i v slučaji potrebe lahko nadomešča tudi stališ. Brez števila ljudi je v razočaranji nad svojim stališom najšlo končno možnost zaslužka z znanjom glazbenoga instrumenta. Tudi dete, ki se navči godbe, ležej pričakuje bogšo bodočnost. Svetovna fabrika glazbil Meinel & Herold (jugoslov. skl. v Maribori št. 217.) pošle vsakomi brezplačno knjigico „kako postanem dober godbenik“, s pomočjov štere se lahko vsakši odraščeni i tudi deca navčijo igrati.

Pišite dopisnico na omenjeno firmo i pošle knjigico brezplačno tudi Vam.

»Blagoslovo bom hižo, kde je postavljena podoba
mojega Srca«. (Kristušove reči blaženoj Marjeti.)

I.

Pred več leti nam je eden diplomat povedao te čudni slučaj. Eden neveren tihinec, ino šče jako slaven, je obiskao večno mesto. Ednoga dneva se je pogovarjao z ednim izmed rimskih kardinalov i njemi odkrio svoje dvome glede kanonizacije svetcov i po njegovom mišljenji čüdne i krivde vredne lehkomiselnosti, s šterov potrjuje katoličanska cerkev vnoge čüde, ki se svetcom pripišüjejo.

„Ali ste že čteli kakši kanonizacijski proces?“ je pitao kardinal.

„Še nikdar sem ne vido ni ednoga“.

„Potem pa prečtite toga, ki vam ga bom poslao!“ je odgovoro v nasmehi kardinal.

Za nekaj vör je dobo tühinec debelo zbirko papirov i je želno prečteo. Potom jo je odposlao kardinali s tem robnim pripisom: „Če so se vsi kanonizacijski procesi vršili na takši način, kak se je te, nikak ne držim za nečastno vervati v jakosti svetcov i v istinitost njihovih čüd“. Kardinal njemi je pa pismeno odgovoro: „Kanonizacijski proces, ki vas je tak zadovolvo, je na zlük tomí ne zadovolvo katoličanske cerkve. Pred nekaj leti je bio zavržen“.

To je zgodba večine brezvercov: gizdavost i neznanje. Naj se poniža prva i premaga druga i v nevernoj düši bo zasijala vera, se razmi, če je ne hüdnost

tista, ki vodi v düši njeno brezvernost. Na žalost, slaba vera je značilna pot vseh velikih brezvercov. Neštetni so brezverci po stališi; to se pravi, ki se kažejo kak takši, ar so čüli glas moderne filozofije, da je vera isto, kak kratka pamet i ne dobrina zdravoga srca, kak to mi verjemo. K takšim lüdem spada veliko število neznancov, ki mislijo, da si bodo zvišali nizko stališče svoje pametne postave, če se vržejo v dvojnost. Spada pa tüdi se nikaj menše število tistih nesramnih razvüzdancov, ki tajijo vsakšo versko istino, vsakšo moralo, vsakše čüdo, ki je v nasprotji z njihovimi pregrehami i stavi ovire njihovim čüstvam. Ka se tiče prvih, je njihov „ne verjem“ isto kak „ne razmim“; ka se pa tiče drugih, „je ne verjem“ isto kak „to mi je ne prijetno“, „toga se bojim“. Oboji tvorijo takzvani tretji stan, ali, da se tak izrazimo, tisto banda v brezbožnoj armadi, ki samo kriči.

Vendar se pa teh nesmimo najbole bojati. Šo drugi brezverci, ki tvorijo glavo brezboštva, žarišče „resnih lüdi“ iz sklenjene vrste brezboštva. Tej se ne vdeležüjejo glasnih nemirov sodrge, ki drži Boga že za nekaj zastareloga. Nasprotno, tej so njemi odvzeli skrb: povzdignoli so njegov prestol slave, ki so ga dugoletna praznoverja izpodkopavala, in njemi z zaistino človečov velikodüšnostjov do-

volili, da njemi angeli davajo razvedrila z igranjem na zlate harfe, in da se zabava z bliski in gromi, kak se mi tu doli zabavamo z umetnim ognjom. Še več so napravili: vsi goreči za čast toga Boga, ki se je toliko ponižao, da dava pticam jestvino in pisani obleč polskim lilijam, so njemi določili ustavo: ta je vrgla ob tla stari in skromni režim, nazvan Previdnost.

kev, ovak vse lübezni in poštuvanja vredna mati!

Tak pravi nekš tihinec, akademsko izobražen mož, v ednom izmed svojih govorov, ki ga je nekš drugi veseli pisateo vrgao ob tla s finov opazkov: „Nespametni se razliküjejo od talentiranih lüdi tak, da prvi gučijo nespametnosti, drugi je pa delajo.“ Talentiran mož — što bi to odrekao izobraženci — jih

Dugoletni predstojnik tretjerednikov v Slov. krajini, g. O. Elekt Hamler, frančiškan idejo pri Sv. Trojici v cerkev l. 1934. junija 29, da opravijo svojo zlato sveto mešo. Na glavi nosijo zlato korono. Po želi zlatomešnika so bili njihov pomočnik: Arhidiakon pri zlatoj sv, meši g. Klekl Jožef, vp. plebanoš.

Bog se zdaj nika več ne vmešava v zemelske stvari: zdaj je zavil med peroti kakšega serafina in šteje zvezde z Rimske ceste, med tem kda vpostavitelje njegove časti ploskajo po univerzah in vučenjaških društvih ustavnomi Bogi, bogi razumnih, praznoverji sovražnih lüdi. In, oh, gorečnost hiže bože, ki jih razjeda! Za dobrobit vere in razumnoga stvarstva izračajo javnomi zasmehi nesmiselna čüda, ki jih proglašali ali zavolo nevernosti ali zavolo slabosti katoličanska Cer-

pa klati celo v leposlovji. Kajti te „javni zasmeh“, šteromi šče izročiti te lübezni in vdani sin Cerkve čüda, potrjena od svete Matere, ne nika drugoga kak premišlena hüdobija in omejenost; to je nekše vrste „enfant terrible“, (strašno dečinsko), ki jasno kaže pravi, pobožni in sveti namen toga zaščitnika vere in „razumnoga stvarstva.“ Njegova čezmerna vučenost je najšla v Cerkvi nevednost ali slabost. Težko je najti dobro vero v takšoj žalitvi, liki pravimo da je. Njegova

velika lübezen do te svete i nezmotlive vere ga je pripravila do toga, da jo prepüšča javnomi posmehi, in to samo, — kakša zaslüga! — na hasek vere, ki je Cerkev nje edina čuvarica!

Ka si naj teda mislimo? To, da se te inteligent v svojih temelitih študijah izhoda navzeo tistoga lepoga arabskoga pregovora: „Kda spadne zamazek na bogato törsko preprogo, ga moder človek s plaščom pokrije, nespametni pa s prstom nanjega kaže.“ To, da toga ne opazo v svetom Pismi, da sta dobriva sina pokrila Noetovo sramoto, samo Kam „prekleti“ ga je zamehüvao!

S tem bi bilo toga zadosta, in ne bi bilo potrebno tomi vdanomi sini Cerkve, da pokaže svoj pravi namen, dodati še to: „Čüdodelniki mi še nikdar neso predstavili od smrti vstaloga človeka. Tisti den pa, kda to včinijo, bom vervao v čüde.“

Ah, gospod vučenjak! Što zna, če bi vam dobro djalo, kda bi vam mrtvec, ki je vstano od smrti, kričao pred vašimi dverami novine od večnih bivališč.

II.

Ali zato itak vstajajo mrtvi v svetlobi plinskih svetilk devetnajstoga stoletja, prav kak so vstajali v svetlobi rimskih bakelj, kda je živel Cerkev še v katakombah.

Vidili smo, da se je nekak zdi-gno iz svojega groba na glas skrivnostnoga zvanja: prva stvar, ki jo je njegov razum spoznao, je bio Oča; prvi utrinek njegovoga srca ga je vrgeo v Očine naroče . . . Če nesmo vervali prle, smo pa potomtoga.

To zgodbo ne bomo pripovedavali zaščitnikom ustanovnoga Boga takzvanih razumnih lüdi, nego pripadnikom staroga režima, ki je dovoljavao Bogi, da je presojavao človeča djanja; poniznim, ki jih vera krepi; preprostim, ki verjejo, ar ne vejo lagati; častilcom presvetoga Srca, da se jim düše zdignejo, kda do vidili, kak Gospod verno spunjavle oblübo, ki smo jo postavili kak vodilo tem vrsticam.

Filip ja bio na pri pogled navaden tip človeka. Če si ga pa preštuderao do dna, si najšeo v njem nekšo izvornost, ki se med mladinov redkokda dobi. Bio je lübiteo športa, nevtrüdni plesalec v izbranih klubaj, poznavalec vseh salonskih spletk in vsega tajnoga namigavanja. Vidilo se je, da je eden izmed tolikih lehkomiselnih mladencov, ki jih vživanje oklepa s sladkimi verigami. Vendar pa neso samo mladostne strasti zasüznjavale to düšo tak čüdnoga značaja. Nad vsemi in pred vsemi se ga je držala strast, ki jo sv. Pismo imenuje „putredo ossium“, gni-

Pri reomatični betegaj

za masiranje, pri trganji vu sklepaj, pri bolečinaj v križi, lica, tak i na cejlom tejli, je dobro, či držiš Fellerov Elsafluid stalno pri hiši. — Právi Fellerov Elsafluid se že več kak 36 let nüca kak domáče vrástvo za obravnávanje tejla i njega bránenjë prouti vsakšemi betegi. Onim, ki so preveč občütlivi, náglo se rashladijo, dobijo nášec i boli ji šinjek, gut, dobijo troušenje od mraza, slabo spijo, je Fellerov Elsafluid zvinredno hasnoviti. Dobi se v apotekaj i vu bautaj po 6'— Din, 9'— Din. — Po pošti najmenje 1 pak (posküni, ali 6 dvojni ali 2 velkiva specialna glaža) za 58'— Din, štiri tákši pakov samo za 173'— Din pri opotekári EUGENV. FELLER, Stubica Dolnja št. 110. (Savska banovina.)

loba čont: nenasitliva častihlep-
nost, značilna komaj za zrelo
dobo!

Kda je meo dvadvajsti let
(v tom časi smo ga spoznali),
si je že zastavo cio. Z mrzlim
računanjom i mučanjom ga je
vsega podredo svojoj sebičnosti
i po ravnoj poti stopao za njim,
s tistov počasnov delavnostjov
premišlenoga človeka, ki dosegne
svoj cio z neodjenlivov vztraj-
nostjov, lastnov železnim znača-
jom. Ta najmre ne v tom, da
dela človek vsikdar isto, nego,

vse to je Filip dobro naprej
preračunao in premislo.

Samo na eno stvar ne ni-
kdar mislo, najmre na to, da
ma dušo.

— : —

V septembri l. 187... je pri-
šla v Madrid dovica Z**, knež-
ja gospa, Filipova prijateljica. Fi-
lip jo je šo obiskat. Gospa se
je povrnola z Angleškoga i je
prinesla iz Yorka od redovnic
presv. Srca nekšo naročilo za
prednico zavoda, ki ga je te red
ustanovo v Chamartini de la Ro-

Zagrinjalo na odri v „Našem Domi“ v Črensovcih. Sv. Metod zbira deco Slov.
krajine i jo vodi v Rim, gde se včijo za duhovniški stan. — Sliko je napravio
g. Jakob Karol, akad. slikar. vučenik iz Lipovec.

da je usmerjen vsikdar v isti cio.
S svojov naravnov nadarjenost-
jov, s finim oponašanjom, i
predvsem s pravim pozna-
njom ljudi, ka si je pridobio s
tistov tak redkov prednostjov
svoje dobe, z darom opazüvanja,
si je uglado vse poti. Zanjega
so bile vse osebe različne ša-
hovske figure, ki jih je premikao
bole ali menje, da si je od njih
zbolšao svoje mnenje. Navaden
obisk, navaden valček, povabila,

sa. (Šamarteni dö la Roza). Pro-
sila je Filipa, naj jo sprevodi v
zavod, ka je on z veseljom spre-
jeo. V zavodi se je najmre vzga-
jala hči nekšega velikaša, na
štero je Filip stavio dosta vüpa-
nja. Najšeo je v tom obiski do-
bro priliko, da se priküpi oči, če
se bo lahko na kakši način po-
klono hčeri.

Filip šče ne nikdar vido od
blüzi kakše redovnice. Tak se je
zgodilo, da se je radovedno za-

gledno v prednico, kda se je ta prikazala v velkoj sprejemnoj sobi. Njeno dostojno i zednim skromno oponašanje, pozdrav, v šterom se je opažala nekša eleganca, lastna višjemi sveti i ki natenčnomi opazovalci, kak je bio Filip, ne mogla vujti, vse to je povzročilo, da si je Filip mislo, šče prvle kak je redovnica kaj spregovorila: „To je pa zaistino gospa!“

Ne je pa bio Filip človek, koga pogled premoti; čeprav je redovnica gučala francoski, kak najbouša Parižanka i pozdravala kak španska kraličina, je vendar Filip več zahtevao i pričaküvao od te čarne obleke. I v istini, ne se moto.

Najšeo je pri redovnici nekšo jasno resnost, štero je ne nikdi indri opazo, kak na svetih podobaj; nekšo neprisiljeno ljubeznivost, štera ga je privlačüvala, a njemi zednim nalagala poštvanje; nekaj časa si ne mogeo predstavlati, nazlük vsoj svojoj bistroglavnosti, štero je ne bilo drugo, kak düh jakosti, štera je cvela v njenoj düši.

„Brez dvojbe je svetnica!“ si je mislo Filip. Opazo je, da se prvokrat v življenji čüti plašlivoga i ne pitao po hčeri svojega prijatela.

Prednica jiva je pozvala, da si ogledata zavod i jima pripovedavala, kak so ga ustanovili. Poslopje je prvle pripadalo hiži Pastrana. Redovnice so je štele dobiti i probale s pomočjov nekše tretje osebe dosegnoti, da bi dvojvoda odao. To odajo je ose klono. Ali kda je zvedo, što je za poslopje potegüvle i kakši namen ma ž njim, je odgovoro, da ga ne oda, ar jim ga šče podariti. I zaistino je to tüdi včino.

V tom poslopji je nekđaj meo stanovanje. Napoleon, kda ga je l. 1808. nevkrotlivost Madrida prisilila, da se je zadržavao v Charmartini. Tü odnet je začno slavni umik, ki se je nešternim vido pravi beg. Tüdi se je šče do nedavnoga kazao pristanek, pozorišče majanja mogočnoga casara, ki je po prestanih čemeraj razgibao človeštvo z šče vekšov slavov.

Pri slovesi je redovnica pri dveraj podarila gospej nekaj svetinjic i različnih knjigic. Nato je vö potegnola mali škapulir presvetoga Srca i pitala Filipa, ali bi bilo primerno, da bi njemi ga darüvala za spomin. Filip ga je sprijao z odkritim navdüšenjom i ga pritisno na vüstnice. Nato ga je spravo v elegantno denarnico iz ruske kože poleg nekaj vizitk i nekaj pisem z drobnov pisavov, ki so širila jako prijeten i fini dišec.

Redovnica se je žalostno nasmehnila.

III.

Dve leti sta minoli, ne da bi se Filip kaj izpremeno. Zdajšnjost se njemi je prilizavala, prišestnjost nasmejavala i tisto njegovo življenje sredi vživanja i spletka ga je vsega zavzemalo, ve njemi je bilo kak prirodno, naravno, kak je naravna pena na valovaj naraščenoğa potoka.

Častihlepnost je še bole rastla v njem, kda so se njemi prve žele začnole spunjavati. Bio je spodoben škodljivoj rastlini, ki vniči vse druge, ar njoj jemle sok. Samo ona ostane sveža, samo ona ma sok, ki njoj dava življenje, prekipevajočo rast. Grofovski naslov, šteroga je nekda njegova rodbina

mela, je bio njemi cio, proti šteromi se je napoto kak sredstvi, da pride šče dale. Da si ga pridobi, je bilo potrebno plačati velko vsoto. Ali toga njemi ne so dovoljavale njegove skope rente. Da bi se izogno toj neprijetnosti, si je pridobo zavüpanje nekšega politika, grofa novoga kova. Zavolo toga je skleno, da bo preživo pomlad v velikom mesti X**, kde je v tom časi prebivao grof. To je bio eden izmed tistih navadnih lüdi, ki jih predvidevanje drüghih, bole bistrjih mož, spravi do visikih mest, da jim potom slüžijo kak zagrijnalo za njihova dejanja. Filip je vsikdar iskao v slabosti drüghih mogočne pomočnike za svoj lastni hasek. Najšeo je tüdi grofovo slabo stran i za nekaj časa si je že pridobo njegovo zavüpanje.

Odpotüvao je teda v mesto X**. S sebov je meo jako nenavadno stvar za takše vrsto človeka kak je bio on: škapulir presv. Srca, ki njemi ga je dala prednica v Chamartini. Od toga mao je moda prinesla v njegovo tarčico dugo vrsto pisem, ki so se med sebov razliküvala po izrezanosti i snovi. Ali med vsemi temi je meo svoje mesto tüdi škapulirček. Kajti te človek, ki ne nikdar zmrmao niedne molitvice, ki ne nikdar zdigno v nebo svojih misli, nikdar razmo, zakaj imenüjejo zemlo suzno dolino, ne šteo ločiti od svojih prisi Srce svojega Odrešenika i je vužigao plamen, ki je njega ne segrevao i šteroga je on zaničavao. Ka naj bi bilo vzrok tomi, sam ne znao. Samo Bog bi to lahko pojasno.

Edno noč je šo Filip v gledališče. Spevali so Fausta po slavnoj Gounodovoj partituri.

„Boginja“ je delala naravnost čüde. Nišče do teda ne izrazo z bole sladkimi „fioriturami“ i bole zmešanimi vzdihmi nedužno sramežljivost Goethejeve junakinje.

Na jezere i jezere düš, odrešenih s Kristušovov krvjov, je metalo cvetlice i bisere pred noge te pogübne ženske, ki je bila nje zaslüga v tom, da je delala greh i povzročala pogübno nepoštenost.

Filip ne bio bogzna kak navdüšeni, liki mogao je biti zavolo olike, in tak si je strgao rokavice od samoga ploskanja pa je od kričanja „bravo!“ postao muklavi. Nakonci tretjega djanja je stopo v ložo svojega prijatela grofa. Tü je vladalo nepopisno navdüšenje. Mlada grofica je ravno položila biserno vrečico v šopek ranih vijolic in ga zagnala pred noge „boginje“. Samo grofica, ki je prespala vsakši „andante“ in se šele vzbüjala, kda so zaigrali „allegro“, je samo malo pokimavala z glavov. In celo resni grof, zdigavajuč gübe na čeli, ki so nosile, kak Napoleonove, usodo celoga sveta, se je na viški navdüšenja spominjao vseh oktav in kvart, duror in molov.

„Ima pa zaistino božajoči glas, ki . . .“

Toda ekscelenca ne nika več povedao, kajti Evterpa, pevška muza, in kak pravijo, izumitelica flaute, njemi ne nika več navdejnola.

„Filip!“ je zazvala mlada grofica, kak hitro se je te pokazao v loži: „Ali ste čüli kda kaj spodobnoga? . . . Kakši glas! Kakša umetnost! Kakša svežost! Kak jasna izgovarjava! In zraven toga je še dovršena igralka! Kak ti zna izražavati strast! In kak

elegantno se oponaša! Te nisiki štirivoglati izrezek je zaistino pri-kupna zamiseo in mora takoj priti v modo!... Škoda, da v Španiji ne vejo nagrajati takših zaslüg!“

„Oprostite, Mariquita!“ njoj je spoštlivo pretrgao reč. „Malokde bo doživela takše ovacije, kak jih je doživela to noč prinas!“

„Pa to ne zadosta!“ je razvneto kričala navdüşena diletantka. „Če se neščemo osmešiti pred celim svetom, jo moramo po kraljevsko obdariti. Darilo, ki ga je dobila Briboninijeva v Parizi, je stalo petdeset jezero frankov. Potrebno je, da otvorimo subskripcijo (nabrane podpise)... Papa, ti jo boš začno z deseti-mi jezeri realov! Mama, ti s prav tolikimi!“

Grofove gübe so dobile bole senčano barvo, nekak tak, kak če bi se štelo porüşiti evropsko ravnotežje; grofico je pa to tak ob-vüpnno presenetilo, da njoj je zbe-žao za celo noč sen iz oči.

„Zakaj pa ne?“ je nadalüvala seniorita z oponašanjom, lastnim razvajenomi deteti. „Ka pa to pomeni deset jezero realov? . . . Mogoče ne boš včasim minister?“

Grof se je nasmehno do-stojanstveno kak olimpski Jupiter, seniorita pa je vzpodbüjena nadalüvala:

„To grlo zaleže za vse zlato na sveti. In če trošimo za vse drügo, zakaj ne bi za to? Samo za edno devetdnevnicco je mama dala včera petdeset realov, in jaz sem jih morala dati dvajset. Ne-ga pomoči, jaz sestavim seznam!

Oča deset jezero realov, mama drüghih deset jezero, jaz dam onih dve jezero, štere mi je dao oča za god, vi, Filip, tüdi najmenje dve jezero. Dajte mi sé denarnico, sama ščem napraviti imenik“.

Zagreznjen od takše gosto-rečnosti je Filip mehanično po-tegno bankač in ga ponüdo mladoj grofici. Včasi nato se je pa spomno, da je v njem škapulir presvetoga Srca, pa ga hitro kak miseo in prilično kak žepar pograbo, prle kak je izročo bankač. Nato ga je pa tiho spüsto nakla, pa ga z nogov odrino pod sedež.

Bojao se je, da bi se vrto-glava in nikaj pobožna deklica smejala, če bi vidila sveti ška-pulir v bankači elegantnoga človeka. Predvsem se je pa bo-jao, da bi bio grof zavolo svoje nevednosti in krivih misli pri-zadeti, če bi vido prinjem to pobožno znamenje, ki so ga no-sili reakcionarci. Liki čeprav ga je vrgeo vkraj, se ga je polasto nekši čüt sramüvanja in nezado-volnosti. Vidilo se njemi je, kak da bi izdao svojega najimenit-nejšega prijatela.

„Ga že potom poberem!“ si je nato djao. Večkrat je to posküšao napraviti, liki na pi-sanoj preprogi ga ne mogo raz-ločiti. In kda se je predstava dokončala, je mogao ponüditi mladoj grofici roko in jo spre-voditi do kočije. Brž, kda je odpotüvala, se je povrno v gle-dališče. Bilo je že kmično in prazno: takše je bilo kak düša, kda so njoj preminole mamlive

Prava olejšava za živčno betežne, ar je ravno izišla obsirna razprava o novom načini hranjenja, s šterim so se že vnoči rešili svojega betega. Vsakši čitateo, šteri to razpravo žele potom dopisnice (frankirane z Din. 1'75) od Ernst Pasternack, Berlin SO, Michaelkirchplatz 13. Abt. KAB, dobi isto včasih i poštnine prosto.

prikazni sküšnjave in je ostala sama v kmici, v bridkoj kmici greha. Pri svetlosti špice je Filip iskao škapulir po vseh kotaj lože, liki ne ga več bilo. Brez dvoma so šörke vlečke posvetnih dam zavlekle vö sveto podobu Kristušovoga Srca.

Filip je odišao slabe vole in žalosten proti hoteli, kde je stanüvao.

IV.

Toda te lepi vtis njemi ne dugo ostao v düši. Čerav najmre njegov značaj ne bio lehkomiseln, itak je imeo v srci preveć trnja, da bi mogla vzcvesti kakša dobra miseo. Ali zato itak se je večkrat spomno izgübe ednoga škapulira.

„Što mi da drugoga?“ se je večkrat pitao z nekšov žalostjov.

Tisti večer je šo Filip kak po navadi večerjat k sküpnomi stoli. Njegovomi bistromi pogledi se je splašalo opazüvati to neprestano vrvenje v velikih hotelaj. Vnožina razlićnih tipov v spoli, starosti, položaji in narodnosti je nüdila šörko pole za opazüvanje. Še nikdar se njemi ne vidilo to vrvenje bole spodobno vrvenji človečega življenja. V življenje pride človek kak v hoteli: odpočine si, plaća in ide dale pa se nikdar več ne povrne! Na to Filip nikdar ne pomislo.

Nasproti njemi je vsakši den sedela bogata amerikanska gospa, ki je potüvala po Evropi. Bila je to gospa W., že priletana i jako pobožna katolićanka. Bele vlase je mela kak kakšo korono, kde je Bog zapisao reć „izküšenost“, da bi lüdje s poštüvanjom gledali na njo. Filip se je spoprijatelo ž njov, kak se to

navadno zgodi v hotelskom življenji, zato, da se človek izogne osamlenosti, ki je v hoteli doma. Gospa je na drugi den namerala vatala odpotüvati, zato je pozvala Filipa v svojo sobo na čaj. Zavalö poštenja njoj toga ne mogeo odkloniti, ali poslovo se je od starke kem prvle z namenom, da ide v gledališće, kama ga je pozvao grof.

Gospa W. ga je sprevodila do dver i tam njemi izročila zavitek. „To vam dam za spomin. Osvedočena sem, da ga budete ohranili.“

Filip je v velkoj nestrpnosti preskaküvao po dve i dve stopnici do svojega stanüvanja i spregledao pazlivost dobre gospe. Zavitek je vrgeo na sto, ne da bi ga pogledno, nato se je pa z vsov naglicov preoblekeo i zbežao v gledališće. Grof ga je že teško čakao. Zajtra je najmre dobo od ministra pismo, v šterom podelüje minister Filipi nalogo, pretežko za svojo kratko pamet. Zato je vüvao, da dobi pomoć v njegovoj nadarjenosti. Minister je dodao kak pripis, da je to za Filipa jako lehka zadeva i da zadostüje samo mala nezakonitost i znova dobi svoj nekdašnji i slaven naslov, ne da bi njemi trbelo kaj plaćati.

Grof, se zna, je začno četeti najprvle ministrov pripis, dokonćao pa je s tem, da njemi je ponüdo v rešitev zadevo. Filip se je obotavlaio sprejeti. Hladno i bistro kak vsikdar je spoznao prednost svojega položaja i skleno, da ga bo kak najbolie izkoristo. Grof je bio presenećen in morao je popüstiti, kak je Filip šteo. Nazadnje se je sklenola pogodba, ne brez zatrijüvanja od strani staroga grofa, kak očinsko

rad ma Filipa i da dela vse samo iz nesebičnosti i velikodušnosti.

Ob dvanajstih se je Filip zadovolen i srečen kakšče nikdar, povrno v hotel. Roke je meo v žepi kaputa, šteri je bio s svilov obrobleni i spevao noto, šterero je čüo v gledališči. Popevala jo je Desdemona pod vrbov, noseč na glavi tisto nesmrtno dekliško posodo, štero ljudje nikdar nemrejo zdrobiti.

Prišeo je v svoje stanüvanje i prižgao svečo, ki jo je najšeo na stoli. Poleg nje je opazozavitek, šteroga njemi je dala gospa W. pred tremi vürami. Radovednost ga je prisilila, da ga je šo odpirat. Raztrgao je ovoj i pred njim se je pokazozškapulir, v vsem ednaki prvejšem. Rdeče Srce se je odražalo na belom platni kak krvavi zamazek. Spodi se je čteo isti napis: „Jezušovo Srce je z menov!“

Filip je ostao nekaj časa brez glasa i giba. Pomali pa so se njegove prsi zdigavale, grozno je zaječao, kak ranjeni lev. Nato je spadno na kolena, stiskavajoč med zgrbačenimi prsti škapuler i skrio glavo v naslonjač. Ostra bolečina njemi je šla skoz srce kak nož, strašna tesnoča njemi je stanola v grli, kak da bi se potaplaao. Mislo je, da merje i je zaječao s stisnjenimi zobmi:

„Ne šče, moj Bog, ne šče! Samo edno vöro šče!“

Minola je edna vöra, minolista dve i velika bolečina je letala v njegovom srci i iskala izhoda, kak zver v kletki, ino povzročala samo pretrgano, zamuknjeno ječanje, brez suz, süho, kak grmenje brez oblakov i dežja. Nazadnje pa njemi je pridro iz

njegovih öči potok suz, prsi so se njemi pomirile, prosto je zadihao. Valovje bridkosti so se pomali vmirili in püstili prostor krotkoj i mirnoj žalosti, liki globokoj kak je globoko morje, kada mirüje. Spomno se je na svoje neštevilne grehe i do dobra spoznao neizmernost njihove krivde. Nego vola, strahopetna vola, človeča kralica, ki se telkokrat nüca za slaba dejanja i ki je tak slaba za dobra, je ta vola opešala.

„Nemrem, nemrem!“ je ječao nesrečen. „Za mene nega odpüščenja!“

I črv obvüpa ga je grizao i vmarjao v njegovoj düši sveto i sladko vüpanje. Vido je nato, kak je prišlo pred njegove misli Srce, žareče i s trnjavov koronov obdano. Bilo je ranjeno na gornjoj strani i ne spodkar, kak se to navadno slika. Iz rane je prihajao plamen. Okoli rane je krožo metek z dragocenimi perotni i se nazadnje potopo v njo: boži ogenj ga je pritegno i povzio. V istom časi njemi je velika svetlost osvetila razum i vido je, da je grešnik tisti nečisti črv. Požalüvanje je buba, v štero se te zapre, odpüščanje pa so tiste krasne peroti, ki zdignejo düšo k samomi Kristušovomi Srci. Globoko v sebe zatoplenomi se je vidilo, da čüje reči zgüblenoga sina, ki jih nikdar ne čüo i ne čteo: „Surgam et ibo ad Patrem meum = Vstanem i šo bom k svojim Öči.“

In zaistino, Filip je vstano. Na obzori se je že svetila jütrašnja zarja, on je pa še meo na rokaj fine rokavice iz švedske kože. Še sta bile v gumbnici njegove süknje dve tužni vijolici, dar grofove hčerke. Vrgeo je to obleko vkraj, obleko jütrašnje in odišeo

proti stolnoj cerkvi. Veliko sve-
tišče je bilo prazno. Jütrašnji svit,
ki je prihajao skoz odpreta vzhod-
na okna, je davao veličastnim lo-
kom bože dostojanstvo, ki človeki
proti njegovej voli vpogne kole-
no, iz vüist pa njemi izvabi hval-
nice Bogi.

Filip je poklekno pred pra-
zno spovednico. Nasproti njemi
je bila slika Device s prebodje-
nimi prsmi.

„Jaz sem te rano!“ je vzkrik-
no v globokoj bridkosti.

„Kak te morem imenüvati
za mater? Ali itak, mati! Mati!
Tebe zovem na pomoč!“

Sladke suze so ga oblejale,
in kda je zvao na pomoč božo
mater, se njemi je zazdelo, da
so njemi totine mogle dati odpüš-
čenja, a itak so njemi ga oblüblale.

Nazadnje je prišeo dühov-
nik po ednoj izmed ladij. Filip
se je nagloma zdigno in ga pro-
so za spoved. Videlo se je, da
se dühovnik nekoliko obotavlja.
Toda, kda se je zagledno v bledi
in izmučeni obraz in vido rdeče
in votle oči, ki so ga gledale
v neizreklivoj tesnobi, je tiho
sklono glavo in stopo v spoved-
nico. Filip je poklekno k njego-
govim nogam in se spovedao
prek celoga svojega življenja.

Spovednik se je čüdivao in
bio presenečeni nad tolikov žal-
ostjov in tak trdnim sklepom.
Lübeznivo ga je pitao:

„Ka vas je privedlo do to-
ga, da ste se spovedali?“

„Pogled na te škapulir“, je
odvrno Fililip in ga pokazao vse-
ga razmočenoga od suz.

„Ali ste ga častili? Ali o-
pravljali kakšo pobožnost v nje-
govo čast?“

„Niedne. Samo vsikdar sem
ga meo z sebov. Včera sem ga

zavrgeo, a on me je dnes znova
poiskao“.

„Gospod je spuno svojo
oblübo“, je dodao dühovnik in
proti nebi zdigno roke. „Blago-
slovo bom hiže, kde je po-
stavljena podoba mojega Srca“.

Dve leti za tem je Filip v
tújini vmro, kak vmirajo pravični:
gledajoč smrti v obraz mirno, ki
je zanje samo zavesa pred več-
nim življenjom. To zgodbo je po-
vedao v ednom izmed svojih du-
gih pogovorov z redovnikom, ki
je bio vsikdar poleg njega. Lehko
jo posvedočimo s točnimi časovni-
mi podatki in z znanimi imeni.

V.

Ka, ali je to vstajenje od
smrti? Da, to je vstajenje mrtve
düše, to je vekše čüdo, kak vsta-
jenje mrtvoga tela. Kajti, če je
potrebna za drügo boža moč, je
potrebno za prvo še prle poleg
moči tüdi bože smilenje.

Toga dogodka ne bo po-
jasno fiziolog (naravoslovec), ne
prerazmo psiholog (dühoslovec),
niti najglobokejši poznavalec člo-
večega srca ne bo mogeo trditi,
da ga razmi.

Samo včasih vidijo neštérni,
ki opazüjejo, ne da bi se pogla-
blali, da so naravni vzroki toga
spreminjanja srca, ki vstvarja iz
Savlov Pavle in iz Magdalen
grešnic Magdalene spokornice,
čtenje kakše dobre knige, boža
reč v Cerkvi, smrt, ki grozi člo-
veki s svojim strašnim „memen-
to“ (spomni se), žalost ob spo-
mini, da zemla ne naša domo-
vina, razočaranje, te večni zas-
truplevalec vsakšega vživanja.
Liki da bi nenadoma püsto vse
naslade in vzeo na sebe najve-
kšo pokoro, zatro v sebi vse
pregrehe in začeo najbole ja-

kostno živetí, samo zavolo toga, ka najde v zavítki škapulír, in to mož, ki je popolnoma pozabo na Boga, ki so ga imele v oblasti vse mladostne strásti in posebno še čistihlepnost, mogoče najbolje nevarna napaka za mladost, mož, ki se njemi je zdajšnjost dobrikala in bodočnost smejala — to je čúdo, ki presega človeči razum! Glas, ki je pravo Lazari: „Pridi vö!“ in ga

zdigno iz grobnice, je prav tak kričao v to mrtvo in razpadlo dúšo: „Vervaj, ar jaz sem, ki ti govorim! Vüpañ, ar jaz sem tvoje vüpañje! Lübi, ar jaz sem te lübo pred vsemi! Živi, ar jaz ščem, da za mene živiš!“

Samo na te način je razumlivo, kak je té nevidni Lazar vstano iz groba svojih grehov in se vrgeo lepi in očiščeni pred noge Kristuša Jezúša.

Narodne pesmi Slovenske krajine.

Zapisao † Števan Kühar.

O, prelübléni sveti križ...

O, prelübléni sveti križ,
na ravnóm poli mi stojiš!
Prišla je, prišla romarica,
od Svetoga Jürja farmanca.

Pod njim si záča poklekati,
poklekati i omedlevati . . .
Li hitro si pošle po mešnika,
po pravoga sina svojega.
Mešnik se hitro spravi gor,
z velkov skrbjov i žalostjov.

„Mati, či mi vi merjéte,
na grob bom vam dao zidati
eden prelepi beli križ,
z lepoga beloga kamena;
na križ bom dao zapisati
s samimi zlatimi črknjami,
da što bude tú mimo šo,
vsaki bo pravo to:
Tú pa moja mati spi,
bojdi njoj Jezoš smileni!“

Javor se gible . . .

Javor se gible, javor se zible,
lepa je senčica javorova.
Pod njov mi stoji ino prestoji
pisana štampei na beli posláj.

Na njoj mi leži ino preleži
mlada mladenka, njoj Micka ime.
Pri njoj mi stoji, no prestoji
mladi mladenec, njemi Franček imé.

On jo pa pita ino prepita:
„Al' boš kaj jela, al'boš kaj pila?“
„Nikaj non jela, nikaj non pila,
lübi moj Franček, mrla ti bom!“

„To mi ne guči, to mi ne pravi,
te boš mi dala moj prstan nazaj!
Prstan je srebrn, zlat, jaz sam pa tebi rad,
Ti si pa Micika moja vsigdar!“

Kre Müre sam hodo . . .

Kre Müre sam hodo
kre Drave nigdar:
vse ljubce sam vido,
samo svoje nigdar.

Mo ljubca je čista,
bogata je ne;
ka hasni bogastvo,
či ljubčnosti ne . . .

Ti misliš no stimaš,
ka fajna si ti?
Pri svinjskoj kopanji
ti glina stoji!

Ti misliš no štimaš,
ka bogata si ti?
Si takšega grofa,
Šteri žalod sadi!

Žalosti se, žalosti . . .

Žalosti se, žalosti,
od te mlade mladosti,
komi je obsojeni
ovi krüh soldački.

— — — — —
— — — — —
Vütro ob devetoj vöri
Morem bití v Lendavi.

V Lendavi so rekli
malo prešétati,
či bi dobro blo
za soldaka ostati.

V Čakovci smo seli
gori na mašine,
pa smo se pelali
do pisane Kaniže.

V pisanoj Kaniži
doktor vlase reže,
v papér zamotüje
pa casari pošilüje.

Nede mi več rasla
travica zelena,
ge se mi je šetala
sestrica ljubléna . . .

Človeča modrost i znanost v borbi proti preranoj

smrti. Če preglednemo statistike človeče mrtelnosti, nas bo presenetila velka razlika, štera se pojavlja v poprečnoj živlenskoj dobi premineočega i zdajšnjega stoletja. — Z napredkom zdravniške vede napredüje tüdi človeča živlenska sposobnost. Človeča pamet, štera je odkrila naravne sile i je stavila v svojo službo, je znala ešče celo smrt prisiliti, ka se če dale bole kesno pojavi. — Odtistimao, kak se zna, ka se življenje vzdržavle od nepretrgane obnove najmenših stanic, štere sestavljajo organizem, i da naravna smrt nastopi komaj po mnogih letaj počasnoga vmiranja teh stanic, štere so mrežasto povezane z vsemi telovnimi organi, šteri organi so pravzaprav ravnokak sestavljeni iz takših najmenših stanic — odtistimao se gleda, ka se že v mladi i zdravi dnevaj prepreči z rednim čiščenjom tela i z zasiguranjom pravilnoga krvnoga obtoka oslablenje teh stanic i ka se z odpravljanjom v teli nastalih strupov pa omogoči pravilna funkcija organizma. To funkcijo vrši v teli znani „Planinka“ — čaj — Bahovec, ki se dela iz najbolje zdravilne planinske zelenjadi, šteroga koristni vpliv je v zdravstvenoj medicini že zdavna priznani. „Planinka“ — čaj — Bahovec je odličen naraven regulator za čiščenje i obnovo krvi i zanesljivo nčinküje v vseh motnjaj v prebavilnij kak tüdi pri drugih betegaj, šteri so prišli zavolo nerednoga delovanja želodca i črev, nepravilnoga krvnoga obtoka, nadale tüdi pri jetrni, živčni betegaj itd. „Planinka“ — čaj — Bahovec se proizvajaj v apoteki Mr. Bahovec in se dobiva v vseh apotekaj i drogerijaj.

† Edšidt Janoš.

Leta 1934. januara 28. je mirno v Gospodi zaspaio upravnik naših listov, Edšidt Janoš, v Soboti, Križova 4. Rodio se je l. 1883. marca 26. v Gederovcih, od siromaških, a poštenih i pobožnih starišov, ki so svojo deco v božem strahi odgajali. Naš Janoš njim je zbūjao večkrat strah, gda se je včio v Maria Lankovitzu v Austriji tišlarije. A njihov strah se je razkado, gda je Janoš prišo domo. Vidili so v njem poštenoga i jako vučenoga stolara, ki je z svojim delom ne menje kak z svojov dušov zaslužo daleč okoli poštuvanje do svoje osebe. Med njegovim cerkvenim delom naj omenimo v tišinskoj cerkvi delo, v črensovskoj stolice i krasno spovednico, v kapeli Srca Jezušovoga v Gederovcih delo, itd. Naš velikan, pokojni g. dr. Ivanóczy, so ga jako visoko poštuvali i njemi vnogo reči zavūpali nesamo v cerkvenom deli, nego tūdi v našem narodnom deli. Isto i vnogi drugi dūhovniki. Pokojni je naj-

mre bio skoz i skoz Slovenec, ki je v najhūjšem madjarizacijskom vremeni ostao veren svojemi narodi i držao ž njegovomi voditeli.

Pokojni je bio skoz i skoz poštenjak i lūbiteo siromaškoga naroda. Natelko pravičen i smilen, da čeravno njeni je šla agrarna zemla, jo je prepūsto drūgim, ki so meli familijo, njegovoga zakona najmre dober Bog ne blagoslovo z odvetkom. Pri izvedbi agrarne reforme kak gederovski župan, je lūdem neizmjerne dobrote prikazao, gda je zagovarjao pravičnost. Hūdobja pa to ne mogla trpeti, sovražiti ga je začela i podkapati tla pod njim za njegovu dobroto. A vse laži, ka je proti njemi pisala, so se odkrile. Bolelo ga je to preganjanje neizmerno, a odpūsto je vsem razžalivcom, ki so sami spoznali svoje zmote i ga prosili na smrtno vūro odpūšćanja.

Kak gederovski župan, ije svojo obćino vodo tak vzorno, da njemi teško najti para. Čeravno ne meo nikši drūgih šol zvūn osnovnih, se je po vnogom čtenji knjig jako izobrazo. Vojašćina i meštija sta za njega bile tūdi šola. Slūžo je v Poli pri pioner inf. pa dosego čast četovodje. Poleg svoje materne reči je popolnoma obvladao madjaršćino i nemšćino v gući i pisavi pa znao nekaj tūdi italijanski.

Malokoga sam poznao tak odločnoga v obrambi pravičnosti, kak pokojnoga. Ki niti za vlas ne popūsto na škodo pravice. Odločen vojaški značaj je bio, vćasi pretrdoglav, a nikdar ne brez smilenosti i pravičnosti.

V boji je bio pri provianti i vnogim izstradanim vojakom

priskočo na pomoč, na štere ničče ne mislo. Tü je dobo močen protin, štiri njemi je roko vküp potegno, da ne mogo več meštrije delati. Prišo je v veliko siromaštvo. Te smo ga pozvali v upravo Novin kak namestnika v uredništvu, sledkar pa samo kak upravnika. Dve leti je vse v najlepšem redi vodo, dokeč ga dober Bog ne k sebi pozvao. Njegovu Veličanstvo ga je zavolo narodnih zasluženj odlikovalo. A najvekše njegovo odlikovanje je bilo, da je mirno preneso veliko krivico, da so ga na ovadbo hü-

dobnih aretirali, kak da bi trosu prepovedane letake. Istina se je pa hitro zvedila, ka pokojni kaj takšega ne bio zmožen napraviti. Vmro je z smrtjov pravičnih. Bio je vu vrednosti vsikdar siromak, a bogat pa v jakosti i predvsem v lübezni do siromakov. Na te je mislo tüdi v teštamenti i njim v Domi sv. Frančiška darivao iz svojega siromaštva lepi znesek.

Bog daj našemi narodi dosta takših možov, kak je bio pokojni Edšidt Janoš.

S r č e n.

Povehnjena roža.

PRİPOVEST.)

Pogačkina Mankica je bila v Marijinöj družbi. Rada je pristopila k Marijinim službenicam. Voditeo Marijine družbe so vidili v njej jako dosta dobre vole. Molila je rada, spevala kak slaviček, k navukom je redno hodila. Pokarana je bila samo zato večkrat, ka se je rada po gvanti gledala i ka je voditeli večkrat naprej nosila, naj dovolijo družbenicam belo obleko, kak jo majo po nešternih mestaj, belo obleko i šlar. Voditeo so jo vseli pokarali i žnjov vred vsem držali navuk: „Marijina družba je ne za parade, nego za dühovno življenje. Z belov oblekov, če ta pokriva posvetno, gizardo, zamazano düšo, se nikdar ne dopadnete Mariji, pač pa z belov düšov, čeravno ste v čarno oblečene. Ve morate Marijine jakosti nasledüvati. Marija je bila nad vse čista, obvrh vseh ponizna, vsikdar mislila na Boga, nikdar se ne nosila, da bi se što v njo zgledavao, nego pros-

to, naj je ničče ne bi ovaro. Mislite, ka beli šereg Marijinih družbenic privabi angelski šereg, da ga obzijajo, kak kakše radovedne babe, če se samo zato oblečejo v belo, da se pokažejo: me smo pa v Marijinöj družbi?! Angelje bežijo od toga šerega, kak viher vkraj, si obraz zakrijejo i se Mariji pritožijo: Marija, najponiznejša Devica, na zemli se norčarijo z tvoje poniznosti. Najlepša jakost Marijina, z šterov se je Bogi dopadnola i postala njegova mati, je biia poniznost. Marijine družbenice, če ste ne ponizne, nikaj ste ne“. Po takših navukaj so dekle zgübile vso volo po belöj obleki, v šteroj bi se kaj malo poštimale pred drugimi deklami. Tüdi Mankica je za hip pozabila na njo. A ta pozablivost ne trpela dugo. Svojoj zapriseženoj prijateljici, Krühovoj Matildi je ovadila svojo skrivnost: „Šla bom v Francijo. Tam si zaslužim lepe peneze i si küpim svio-

no belo obleko. K telovskoj procesiji v njej pridem i gospod voditeo do ščeš-neščeš priseljeni dovoliti nam Marijinim družbenicam belo obleko. To bo fino. Pa prinesem tudi en lepi dar na zastavo Marijine družbe, njim ga izročim i jih oprosim, naj smem dale nabirati. Pa zmagale bomo me družbenice. Če indri majo belo obleko i zastavo, zakaj jo ne bi mele ravno me gornje-farske Marijine družbenice?!" Tak je povedala Matildi, štera njej je mogla obečati, ka de od te reči tiho, da ne zve živi krst i ka je ne ne ovadi nikomi, dokeč se Mankica ne povrne, čeravno bi njej kolena vrtali.

Mankicin oča so pred tremi leti vmrli. Zapustili so na malom imanji preci duga i četvero drobne dece. Najstarejša, 17 let stara je bila Mankica. Naj se mati dovica, Kata, skopa z dugov, se je odločila, da Mankico pošle na Francuško. Peneze je vzela na posodo, rekši, ve je nazaj zasluži, pa je hčer odpravila v tujino. Na pot njej je dala zašiti na porgo novo obleko, rekši, ka ne bi pobirala njena hčerka špotov po sveti. Njena navadna reč je bila: Čeravno smo siromacje i zaduženi, oblačimo se lepo, ve se lepa obleka siromaki ravnotak pripravi, kak kmeti. Bila je ponosna na svojo lepo oblečeno hčer i jo je po tri-štirikrat prle sem-tam obrnola, kak je ta šla v cerkev ali kama inam od doma.

Dvajseti pet deklin iz Slovenske krajine je vzelo slovo od doma i se je odpelalo v Francijo. V zgornjoj fari so si naročile sv. mešo pri Marijinom oltari za sebe, naj srečno pridejo

ta i je Marija čuva tam, pa pripela zdrave na duši i teli domo. Zbrale so se vse iz sosednivi fari i prišle v Gornjo faro k meši. Bile so vse v Marijinoj družbi. Najbliže k cerkvi je bila Mankica, a prišla je komaj po podigavanji. Nikak se je ne mogla oblečiti. Gda robec stao v enkraj, gda förtoj viso niže pri ednom kraji, kak pri drugom, gda pa pali v janki najšla kakšo falingo. Nazadnje se je li spravila i prišla v cerkev pa pristopilo tudi k sv. prečiščavanji. Pripraviti pa se ne mogla na nje.

Po meši so deklice vzele slovo od svojih, ki so je sprevedili v cerkev i se popaščile na kolodvor, da vlaka ne zamudijo. Vse so bile nekam tužne, samo Mankica je bila zvnredno vesela. Premišlavala si je od bele obleke, kak ž njov preseNETI pajdašice i svojega vodite-la. Tü pa tam se je nasmehnola tudi šteromi dečki, ki je srečao deklice na poti do vlaka.

Na železnici so si dogovorile, da si bodo pisale edna drugoj, gda se razdelijo. Mankica je samo po sili odgovorila, da bo dobro tak.

V Francijo prideče so gospodje od posredovalnice dela razdelili na vse kraje širne Francije. Mankica je prišla v departement, ka pomeni županijo ali banovino, Eure. Prišla je k bogatomi kmeti i dobila zaposlitev v štali i v hiši. Krave, svinje so bile njene, potem je mogla pomagati tudi pospravlati obsežno hišo i kühati. Sobico njej je pokazala gospodinja na podstrešji. Dopadla se njej je posebno zato, ar je bilo v njej veliko gledalo. Da svete po-

dobe ne bilo v njej, ne vzela v pamet.

Žalecova Rozina njej je prva pisala. Hvalila se je, da ma dobroga gospodarja, šteri z celov familijov ide vsako nedelo k svetoj meši i ona žnjimi vred. Ednok njej je odgovorila, več ne. Pisala njej je, da je v jako dobrom mesti, jesti piti ma ka šče, oblači se po gospocko i si je na želo gospé dala tudi vlase odrezati. K meši ne hodi, ar nema časa. Pa gospodar pravi, ka smo zato siromacije v Jugoslaviji, ar po nedelaj ne delamo, nego k meši hodimo.

Rozina njej je odgovorila, da je dobila pismo od Železno-ve Mariče. Ta se njej toži, ka slūži pri jako posvetnoj gospodinji, štera se z sv. meše norčari. Pa ona li ide k njej vsako nedelo, ar delo prle opravi. Gospodinja je od nje tudi zahtevala, naj si da vlase odrezati i hodi po nedelaj v krčme na veselice. Mariča njej je pa odločno povedala: ne. Tudi njej je gopovedala, gda pogodba preteče. To je junakinja, pristavi Rozina v svojem pismi. Kak da bi kači na rep stopo, tak se je razdražila Mankica pri čtenji pisma, pa je na drobne falačke raztrgala. Sam ne tak nora, kak ve buše. I več niednoj ne odgovorila.

Mankicina gospodinja je bila še precj mlada. Mož se je bojao njenoga jezika i zato njej je šo po voli, gda je li mogo. Po nedelaj i svetkaj je mogo šofirati svoj avto i ženo pelati gda v edno, gda v drugo Cafe ali na plesne veselice okolišnih mest. Gizdalinka i posvetnjača se štela izživeti. Do polnoči, še prek polnoči se zabavljala v družbaj, včasi z možom, včasi brez njega. Man-

kico je večkrat vzela sebov, ka je toj napravilo neizmerno veselje. Obraza je bila okrogloga, sivih oči i lepih potez. Zato so Marie francozki dečki radi zvali na plenišče. Mankica se pa ne vögučala. Po zabavaj je prišlo znanje. Obiskavati jo je začeo sosedov Charles. Za silo se je že navčila francozki. Med pogovorom, ka bi naj raj mela, njemi je odkrila tajno želo svojega srca: sviono belo obleko. Charles je bogat, a bogat pokvarjenec. Zakaj njej ne bi küpo bele obleke za njeno belo düšo? Vozo jo v eden varaš, gde je velika trgovina za obleke. Küpo njej je krasno obleko. Neizmerno se njej je razveselila Mankica. V tom varaši je isti den bio bao. Oblekla se je v belo obleko i šla z Charlesom na bao. Plesala je samo ž njim. Do polnoči sta bila na veselici. Po polnoči jo pelao domo... Angelje so bridko zajokali na toj poti. Charles je postao nezakonski oča, Mankica pa nezakonska mati. Beli obleč je shranila v kufer i postala razmišljena. Sad grešnoga poželenja se je pa kazao vsikdar bole...

Gda je gospodinja to opazila, njej odpovedala. Slūžito ne mogla več nikam, mogla je domo. Materi je pisala, da se sprehladila i da njej je doktor pravo, ka se zvrachi samo na domačem zraki. Vervalo njej i jo čakala. Za en tjedon je prišla. Vesela je šla ta, tužna pa prišla nazaj. Mati jo spitalve po betegi. En čas je tajila, nazadnje pa vse ovadila materi. Gda je mati zvedla za sramoto, so jo takši čemerje zgrabili, da je lovila po sekiri, ka bi hčer razsekala. Komaj je vujšla k sosedu. Gda so se Kati ohladili čemerje, je šla po njo. Šla je ž njov

domo boječa. Gledala je vukla, nikdar nikomi v obraz.

Po fari se je razneslo, da je Mankica mela Francoza. Ravno na lepo Telovo se je narodilo. Pri toj svetoj procesiji so Marijine družbenice šle v navadnoj obleki z svetinjcov na prsaj i z Marijinov poniznostjov molile Jezusa v podobi krüha skritoga. Kak veselo je gledao iz zlate monštrance i blagoslavlao z maternim blagoslovom!

Mankica je bridko zajokala, gda je procesija šla mimo njihove hiše i čüla pobožno molitev tovarišic, Marijinih družbenic. Zajokala je. Mela je belo obleko, a ne na sebi, kak je štela, na dni kufra je ta sirotüvala. Zbrisala si je oči i milo poglednola skoz okno sv. hoštijo: Jezus odpüsti mi! Zvisila sem se, zato si me ponižao. Mam belo obleko, čarno pa düšo. Ka mi pomaga zdaj bela

obleka? O zakaj sam bila nepokorna, posvetna, gizdava? Odpüsti mi! Po ponovnom bridkom joči je mir sedo na njeno srce. Odločila se je. Gda stanem z deteče postele, idem h gospodi voditeli, njim vse povem i se tüdi spovem. Naj vidijo moj žalosten zgled i ž njim opominajo vse Marijine družbenice, da so ponizne. Sama jih še bom prosila: bele obleke ne dovolite Marijinih družbenicam, vnogim je vretina gizde i spadaja. Vse neso zrele v poniznosti.

Tak je tüdi napravila. Belo obleko pa razrezala za robačico i kapico malomi Francozi, šteroga gda je varvala, se je vseli zaskuzila i ga jočič küšüvala: Karlek, tvoja bela obleka je zamazala mojo düšo. Ti nesmeš postati, kakši je bio tvoj oča i kakša je bila tvoja mati.

Marija v Fatimi na Portugalskom.

Na Portugalskom so nakonci leta 1910. slobodnozidari vrgli krala i proglasili „republiko brez vsakšega bogočastja“. 26. maja 1911. so z zakonom ločili cerkev od države i eden izmed njih je v navzočnosti francoskih slobodnozidarov izjavil: „V časi dveh pokolenj ščista izrinemo katoličanstvo!“

Na to bogoklestvo je nebo odgovorilo na gori pri Fatimi, v sredini Portugalske. Dosta so pomogli k tomi dominikanci samostana della Battaglia poleg svetišča „Naše zmagovite Gospe“,

ki so po celoj okolici jako razširili molitev čisla.

1. prikazanje.

Marijin mesec, 13. maj 1917. vës Aljustrel pri Fatimi, v gorskem Klanci „Covã da Iria“. Ovce pasejo: 10 letna prvoobhajanka Lucija, najveksa, močna, njeni oča je dober ali brez velke pobožnosti, mati pa zaistino zlata kršćanska düša; njeni bratanec 8 letni Francek i 7 letna Jacinta, hči poštüvanih roditelov, razmerno velka, poteze obraza pravilne, glava rjavkasta, obleka čista,

NA HASEK VSAKŠEGA BETEŽNIKA, štiri žele ozdraviti od nadihe, plüćnih i spodobnih betegov, je, da si naroči popunoma brezplačno i poštnine prosto poučno knigo s slikami i ka ponüca ponüdbu vsepovsed poznane tvrdke Puhlmann & Co., Berlin 408, Müggelstrasse 25—25a, ki obstoja že vno-ga leta. Pazite na oglas v našem Kalendari.

janka njoj sega niže kolen. Kak navadno zmoliyo čislo i dale „zidajo“ tam, gde zdaj zaistino zidajo baziliko (cerkev).

Točno opodne je začelo sunce menje sijati i pripekati. V zraki se preleva žučkasta svetlost (to se je ponavljalo 13. dneva vsaki mesec, samo ne so vsi toga opazili). Nebo je brez oblaka, naednok se zablisne i vdari pred njimi.

„Mogoče se za gorov pripravla nevihta? — Bogše de, ka idemo domo!“ pravi Lucija. Tirajo ovce z gore. Na podnožji — tū je sledkar začeo izvirati čudoviti stūdenec — še strašnej treščī; prestrašeni pitajo eden drugoga z očmi pa zaglednejo na desnoj strani v svojoj najvejšoj bližini iznad maloga zelenoga gorskoga hrasta Gospo, svetlejšo kak sunce. Čūden beli sijaj okoli hrasta i njih, z neba kaple kak dež belo cvetje ali snežinke, ki so v zraki izhlapevale. Ščejo bežati. Gospa jih z milim migom vmiri govoreči: „Ne bojte se, ne včinim vam nika hūdoga.“ Gledajo 15—18 letno, hala njoj je bela kak sneg, okoli šinjeka je zakapčena z zlatim trakom, sega do pet, ki se komaj dotikajo hras-tovoga listja. Beli plašč, obrob- leni z zlatim okrasom, njej pokriva glavo i ostalo telo zvūn rok, ki so sklenjene na prsaj: z desne visi čislo iz belih biserov z malim srebrnim križecom. Prečisto lice z neizreklivo nežnimi črti- cami, obkroženo z blestečov au- reolov (zlati venec okoli glav svetih), na njem kak tenja žalosti.

Lucija je gledala prikazni naravnost v obraz i opazila tūdi dva maliva vūhana (ringlina), Jacinta i Francek sta pa vidila Gospo samo od strani.

Lucija pita: „Iz šteroga kraja ste vi?“

„Moj kraj je neba.“

„A zakaj ste prišli esi?“

„Prišla sem vas prosit, da 13-ga vsakšega meseca pou leta v tom vremeni prihajate esi. Oktobra vam povem, što sem i ka želem od vas.“

„Z nebes prihajate... Pridem tūdi jaz v nebesa?“

„Ja!“

„I Jacinta?“

„Ja, tūdi ona.“

„Pa Francek?“

Oči prikazni se obrnejo naravnost na dečka, ali poleg iz- raza dobrote z nekšim materin- skim karanjom pravi:

„On ravnotak; ali prvle mo- ra zmoliti dosta čiseo!“

Na Lucijino pitanje, ka je z dvema dečkoma, ki sta nedavno mrla, prikazen odgovori, da je eden v nebesaj, a drugi ešče v čistilišči. Nato priporoča deci, naj tūdi nadale vsikdar pobožno molijo čislo, nato „je šla ravno, ravno proti izhodi, ne da bi no- ge premikala, dokeč ne premi- nola v svetlosti sunca“.

Zdaj so se deca veselo po- govarjala. Francek je čūo samo Lucijin glas, govora Gospe je ne opazo. Jacinta je vse jasno čūla, ali nika ne gučala.

Vse je trpelo okoli 10 mi- not, kak tūdi vsa naslednja pri- kanzanja.

Ovce so med tem časom bile v bližnjem grajščeki, ali „ne se vidilo, da bi bilo kaj pri- pasenoga.“

Sklenoli so, ka drugim nika ne ovadijo, pa so ne zdržali.

Mati je Lucijo pošteno namlatila i se tožila plebanoši:

„Celi svet de se smeja o tomi deteti“.

„Če je istina, ka pripovedava, de to za vas velika sreča, za štero do vam vsi nevoščeni.“

„Ali ne mogoče biti istina! — Zdaj se mi je obprvim zlagala, vej jo že spravim k pameti!“

Znova je hčerko namlatila.

Vse se je razneslo tudi v bližnjem mestu.

2. prikazanje.

13. juni. Stariše dece so odišli na veliko Antolinovo senje (sv. Anton je bio rojen v Portugali) v mesto i prišli domo prek polnoči.

60 oseb je sprevaljalo de-co, ki so pokleknoła pod velikim hrastom, ki je bio 50 stopajov više, kak mesto prvoga prikazanja; zmolijo odičeni deo čisla. Lucija vstane, popravi si šal i beli robec, tudi janko, kak če bi šla v cerkev. Obrne se proti izhodi. Bližanji jo pitajo, če de trbelo dugo čakati.

„Ne!“

„Ešče za edno čislo je čas“, pravita Francek i Jacinta.

Lucijanamigne i naglo pravi:

„Že se je vido blisk strele; včasi pride Gospa!“

Hitro poleti naravnost k malomi hrasti, Francek i Jacinta za njov.

„Ka ščete od mené?“ pita Lucija gospo.

Prikazen odgovori, naj se po „Dika“ nakonci vsake desetine čisla doda:

„O moj Jezuš, odpusti nam naše grehe, očuvaj nas peklen-skoga ognja i pomagaj dušam v

čtstilišči, posebao najbolje zapuščenim!“

„Želem, da se navščiš četi“, prvi ešče Luciji.

Vsakšemi razodene edno skrivnost, ki se je tikala njivo-voga duševnoga dobra, i zabrani, da bi jo komi povedali, ar bi se svet razžalostio, če bi zvedo za vsebino (skorajšnja smrt Jacinte i Franceka, odhod Lucije v samostan?) Gospijinih reči je Francek ne čüo, ka se ga je tikalo, njemi je povedala Lucija.

3. prikazanje.

13. juli. Navzočih 5000 lüdi. Prikazen zapove, naj se čislo molí za želni konec svetovne bojne, ar Ona edina mora priti na pomoč . . .

Naj pove ime i napravi edno čüdo, prosi Lucija.

Oktobra pove i napravi veliko čüdo, naj bi vsi vervali . . . je bio odgovor.

Katoličanski tisk je opominao lüstvo, naj pazi, liberalni pa je natenci poročao tudi laž, da ščejo spravlati peneze kak v Lurdi.

4. prikazanje.

13. august. Na mesto prikazüvanja jih ide največ peški, drugi na konjaj i mulaj, biciklinaj i kolaj, 15—18000 lüdi. Večina je molila čislo i spevala svete pesmi. Listje i veje so s hrasta že strgali.

Malih treh je ne bilo, ali itak je več lüdi čülo nekaj kak grom i vidilo v bližini mesta blisk strele, i za šterim se je pokazao prekrasen oblak, ki je ob-

Poštüivane čtevce našega kalendara nazadnje opominamo na oglase vsepovedi poznanih i prilübljenih zdravitnih sredstev „Thierry-Balsam“ in „Thierryjova Centifolijska mast“ iz lekarna Angela Čuvara Adolf pl. Thierry-a nasledniki, Pregrada 48. via Zagreb, Jugoslavija.

Nantenkoma poglednite oglase s slikani (ogłase, ki nosijo z zakonom zaščítene znake) v našem kalendari.

kolo hrast, za nekaj minut se pa zdigavao v zrak i premino.

To je rešilo gvüšne smrti načelnika bližnjega mesta, ki je te čas zapro troje dece, zazavajoč se na zakon, ki zabranjuje kakšokoli versko manifestacijo izven cerkve. Prišeo je na dom dece, se ponüdo starišom, da male s svojimi kolami odpela k hrasti, ali pri sebi jih je meo tri dni zaprete.

Načelnikova žena je materski skrbela za deco, on se je pa protio:

„Ali povete istino, ali vas spečem na vrelom olji!“

„Ali mi neščemo lagati...“

„Odkrij bar skrivnost, štero si sprijao, kak praviš“, se obrne k Franceki.

„Nemrem!“

„Nemreš? Jas napravim, da boš mogoel!“ Odpela ga iz sobe.

Za nekelko minut pride nazaj i pravi:

„Eden je že gotov! Zdaj je red na tebi, Jacinta. Povej mi svojo skrivnost!“

„Nemrem je nikomi povedati!“

„Bomo videli!“ Mala je zajokala, on jo je za roko odvlekeo.

Tüdi Lucija je mislila, ka njoj je smrt gvüšna, preporočila se je Gospej.

V kühnji so se znova najšli, vsi zdravi, nikelko še prestrašeni.

Francekovi i Jacintini starišje so že poslali ednoga brata, naj pozvedi, ka je z decov, Lucijina mati je pa pravila:

Püstite jo tam! Če je to zaslužila, naj včasi trpi! Če je pa istino gučala, se Gospa že pobriga, da jo obrani.“

Proti vüpanji se je 19. augusta gospa prikazala deci samoj.

Pasli so čredo v „Malom doli“. Najprle je potožila zavolo onoga, ki jih je zapro, nato pa povedala, da čüdo obečano za oktober, zatogavolo nede tak očivesno.

„Za kaj naj porabimo pe-neze, ki jih je lüstvo položilo pod hrast?“ pita Lucija gospo. Za nabavo dveh nosilk: edno ta nosili Lucija i Jacinta pa dve drugivi belooblečenivi deklici, drugo de noso Francek i trije dečki njegovih let, ravno tak oblečeni v male bele plaščke. — Je to znamenüvalo dvorbo vnoгим betežnim, ki so naskori prišli na kraj prikažüvanja? — Ostanek se pa porabi za svetek gospe Rožnoga venca i za zgradbo edne kapele.

5. p r i k a z a n j e.

Načelnik, ki je prvle deco zapro, je dobivao vnoge proteste.

Že 12. septembra so prihajale velike čete lüdi iz primorskih krajov. Tü i tam se je zasuzilo oko. Septembra 13. je bilo 20 – 30.000 lüdi. Moški so kranščake vzeli z glave, poklek-noli i goreče molili.

Deca so prišla malo pred poldnevom. Na Lucijino odredbo so vsi naglas molili čislo.

Lüstvo je šče molilo, gda sta deklici vzkliknoli:

„Glej jo, glej jo, prihaja!“

Med gledanjem je Lucija večkrat zaprla oči, tak se njoj je bliščalo, kak je sledkar povedala.

Gospa je opominala k stanovitnoj molitvi, da bi henjala bojna. Obečala je, da se oktobra povrne s svetim Jožefom i z Detetom Jezušom.

Naj ozdravi betežne, jo prosi Lucija. Odgovori, da nešterni ozdravijo, a drugü ne, ar gospod nema zavüpanja do njih.

„Gospa odhaja!“ pravi nakonci deklica.

Sunce je znova zasijalo kak navadno.

Cerkvena oblast je zvedila, kak se je vse godilo i previdno čakala.

6. prikazanje.

13. oktobra, mesec čisla.

Vnogo jih je prenočilo pod milim nebom, čeprav je bilo že precí hladno. Zajtra je bilo deževno. Iz Lizabone so prišli tudi dopisniki glavnih dnevnikov. Neprestani dež je pretvorilo dolino v velikansko kalužo blata, ljudje so bili mokri do kože, bilo jih je prek 50.000.

Deca so prišla svétešnje oblečena. Lüstvo jim je spoštlivo napravilo špalir (prostor na sredi). Od maloga hrastiča je ostao šče samo pën.

Lucija odredi, naj zaprejo dežnike; nato so zmolili čislo. Točno opoldne je znova prišla gospa. Ljudje so samo vidili trikrat zdigavati se, kak belkasti oblak kadila okoli srečne dece.

Najprvle se je prikazala sv. Družina: Jezuš je bio na roki sv. Jožefa, ščista mali, prilično edno leto star, blüzi sunca, vido se je samo do prsi (noge ne); oba sta mela rdečo obleko.

Nato se je prikazao Gospod sam, kak blagoslavla na-

rod; za njim Žalostna Mati ali brez meča v prsaj; nazadnje kak Karmelska Gospa v plavkastom plašči. Zdaj je bila tak blesteča, da si je Lucija morala tretí oči.

Prikazen pove, da je Gospa svetoga Rožnoga venca i da je prišla opominat vernike, naj spremenijo življenje i naj ne žalijo več z grehom našega Gospoda, ki je že preveč žaljeni; naj molijo čislo za odpúščenje svojih grehov. Na tom mesti žele kapelo v svojo čast i bojna hitro mine, če se ljudje popravijo; obečala je, da poslühne njihove molitve, s prstom je kazala na sunce i odhajala . . .

Lucija je kriknola:

„Gledajte sunce!“

Dež je naednok henjao, oblaki so se razpršili i sunčna plošča se je pokazala kak srebrni mesec, nato se je z bliskovitov hitrostjov začela vrteti okoli sebe, spodobno ognjenomi potači, sipajoč na vse strani plamene svetlih žarkov žute, zelene, rdeče, plavkaste i mavričaste barve, a tej žarki so se čüdivito prelevali na oblakaj, na drevji, na stenaj, na zemli i na ogromnoj vnožini lüstva.

Nekelko sekund je to henjalo, nato se znova začnola; znova henjalo i se začnola ob tretjim v tem sijajnejših barvaj.

Dovršena ženska lepota

se ne more doségnoti v 3 dneva, nego samo z rednov obravnavov kože, vlasi, vüst i zobi. Za to je potrebno, da se obravnavamo sistematično stalno z ednoistimi določenimi zdravniškimi vrstvami, ár s premenjavanjem toga dela se lahko razdraždžijo kožni organi. Zato dobročinijo oni, ki ostanejo pri zdravniško priporočenih Fellerovi Elsa vrstvaj: Fellerova kavkaska Elsa pomada za branitev lica i kože, Fellerova močna Elsa pomada za rast vlasi (2 lončiča edne pomade, ali 1 lončič od oboje pomade franko 45.— Din. Fellerove Elsa žajfte zdravja i lepote 7 vrst: lilijova mlečna, krem-žajfa, glicerinova, žučak, boraksova, katranova i za brijanje), 5 falatov različni Elsa žajfte franko 52 Din. Elsa-Shampoo, Elsadont-krema i. t. d. Po pošti pošle apotekar EUGEN V. FELLER, Stubica Donja št. 823. (Savska banovina).

Lüstvo je ne niti odihavalo. Naednok se je vsem vidilo, kak da bi se sunce rüšilo na nje.

„Čüdo, čüdo!“ — „Verjem v Boga!“ — „Zdrava Marija!“ — „Moj Bog, smilenje!“ — Vse to se je čülo kak eden grozen krik; vnoqi so pokleknoli v blato i molili požalüvanje . . .

To vse je vidilo tüdi v davlavi 5 i več kilometrov okoli 70.000 lüdi.

Mokra obleka vseh je bila zdaj ščista süha.

Pri toj priliki je bila tüdi popunoma ozdravljena 47 letna Marija do Carmo, že 5 let teško betežna: vsikdar ostre bolečine po celom teli, kašeo, otečenost; ne mogla ne jesti, ne spati. Julija 1917, že blüzi smrti, je zvedila za prikažüvanje: bila je 35 km daleč. Sirmaški mož je kumaj najao kola za 13. august. Romanje je prineslo malo olejšanja malo teka; 13. septembra je postala ešče bogša.

Slüžbeni zdravniški urad svetišča je do 1932. zapisao prek 8000 ozdravljenih, kelko je pa düševnih povrnenj! Vedno nova ozdravljenja prinaša mesečnik „Glas Fatimski“.

I drüge posledice ?

L. 1918. je vojni diktator Sidonio Paes obnovo diplomatske zveze z Vatikanom. Zdajšnji predsednik general Onkar Carmona je s predsednikom ministrstva i z drügimi kotrigami vlade prišeo 12. maja 1929 (maja i oktobra se vršijo posebno

velka romanja) na to, zdaj najslavnejšo portugalsko božo pot. Država že dugo gradi vnoqe ceste i železnice v toj prvle neprehodnih gorskih krajaj. 13. novembra 1929 je Pij XI. blagoslovo za portugalski kolegij (šola) v Rimi krasen kip „Fatinske Gospe“ i v Portugalskoj samoj nega kapelice, ki ne bi mela bar njenoga kepa. Vsakšega 13. v meseci so po celoj Portugalskoj slovesne meše z izpostavljenim Najsvetejšim, s sküpnov molitvov rožnoga venca i z vnogimi prečiščavanji . . .

Ogenj te pobožnosti si je osvojo že Španijo, Švicarsko, Francijo, Belgijo, Nemčijo, Italijo, i tüdi priplapolao je k nam.

Po izgoni jezuitov iz Španije so jih sprijali na Portugalskom, obnovili so verske šole, vse je pripravleno za stanovsko ureditev države v smisli papovih krožnic.

Zastopnik Potugalske je glasao proti sprejemi Rusije v Drüštvo narodov.

Ja, Rusija!

Najznačilnejše je najmre to, da se je komunizem v Rusiji začeo isto leto, kak prikažüvanja Marije na Portugalskom: na skrajnom izhodi Evrope šatan, na skrajnom zapadi močna žena, Kralica presvetoga rožnoga venca: veseloga, žalostnoga i odičenoga . . .

Zmaga je na Njenoj strani!

Po („Život“-i.)

Slovenske smešnice s preka od Madjarov.

Süša je vničila Madjari pole, küga njemi je spraznila štale, krčmar bankaš, zato zdaj etak modrüje :

— Ne bo inaçi, moram odati vrednoščo. Kajti če vrednoščo odam, mi ne bo trbelo plačati dače, — če je ne odam, pa nemrem plačati dače . . . To se pravi, če ne plačam, bo vrednoščča moja, če pa plačam, mi vzeme vrednošččo davkarija. Nori svet . . . Če vrednošččo odam, bo moja, če je ne odam, mi je vzemejo . . . Ne razmim.

I pri tom je ostalo, dokeč je ne vmro.

—
Madjara so postavili za notaroša v nemško vés. Pošteno je opravlaó svojo službo, dokeč ne dobo bolšega mesta; te se je pa preselo ta.

No, ednok pa, sam ne zno, zakaj bi rad vido lepo nemške vesnico, svoje prve službeno mesto, zato se odpravi na obisk. Kda je srečao staroga župana, ga potepta po rami i pita :

— Kak kaj živete, stari prijateo? Mate telko norcov v vesi kak te, kda sem ešče med vami živo?

— Ne, je odgovoro ponižno župan, kda ste vi odišli gospod, smo jih včasi menje meli.

—
Na Vogrskom so meli veliko poplavo.

Kda je nesreča minola, je naročo sreski načelnik, naj vsaki gospodar označi na svojoj hiži, kak visoko je stala voda. Kmet je bogao, ali, ar so mlajši dosegnoli narisano znamenje i je

počekali, je postavó znamenje za meter više. Dnes prej sedem vučenih profesorov študira, kak je bilo mogoče, ka je pri toj hiži meter više stala voda kak indri v vesi.

—
Na Vogrskom bi prej nindri radi meli novo železnico. Lüdje so meli veliko spravišče, poslali so deputacijo k svojemí poslanci, k ministri, ali železnice so ne mogli dobiti. Višji uradnik pri ministrstvu je pravo, ka prej nega penez.

Grofi, šteri je meo v tistom kraji svoje marofe, bi tüdi dobro služila železnica, zato se je tüdi on odpravo k tomi višjemí uradniki i toplo priporačao, naj pravijo od Lüdi tüdi zaprošeno železnico.

— Ne moremo, milostivi gospod, nemamo penez.

Zdaj segne grof v žep, potegne bankaš, iz bankaša pa pet pravih jezerk, te razprestre po stoli i začne risati :

— Glejte gospod, tü bi se naj začnola železnica, etak bi vozila mimo naše vesi, tü je moj prvi marof i tak dale. Kda je bila „risba“ gotova, pravi uradniki :

— Znam, kak žmetno je dnes zavolo penez, zato pa prosim shranite si to „risbo“ za tiste čase, kda bo mogoče spelati železnico po našem kraji.

Dva tedna po tom obiski so že merili inženerje novo progo.

—
Te vic je prej iz Slov. krajine. Madjar se je navolo stradanja, natekno si je čarne očalje

i počasi šlatao pot s palicov od hiže do hiže:

— Vsmilite se me, sto procentnoga slepca! — je prosjačo z betežnim glasom.

To vidi eden slovenski uradnik s preka i pita starca, če je resan 100 procentni slepec.

— Sem gospod, nikaj ne vidim.

Gospod se nasmeje, vrže slepci v klobük 25 para i pravi:

— Nate dinar, če ste resan tak velki siromak!

Madjar pogledne v klobük, vrže dar na cesto pa čemerno zagodrnja:

— Mejte jo, to krono sami. Tak slepi pa ne bom za volo Slavov, ka krone ne bi znao ločiti od dinara.

—
V lendavskih gorica j je kopao stari Madjar za gradom. Mimo pride mladi, vsikdar radoveden profesor, pa ga pita:

— Istina je, oča, ka je nevarno hoditi v te grad?

Stari Madjar nekaj časa gleda, pa odgovori:

— Tak pravijo, ka je nevarno. Ovi den sta tüdi dva starejšiva gospoda šla od te strani pa jiva do dnes ne bilo nazaj.

— Kak to? — gleda debelo mladi profesor.

— Tak, prosim ponizno, ka sta najbrž na drugoj strani brega šla domo.

—
Tüdi ob priliki povodni se je zgodilo.

Zavček je sladko spao v senci pod loškov grüškov, kda so ga zbüdili mrzli valovi. Pogledno se je, pogledno ta, i ar je vido, ka indri nega rešitve, je skočo na grüško i tam čepeo med vejami.

Vse bi dobro bilo, če ga ne zapazi Madjar, Miška bači. Starci se je zasveto obraz pri misli na prepovedano pečenko. Prineseo je veliko korito na dvoirišče, pa koražno privesla do grüške. Nekaj časa je strašo zavca, kda pa vidi, ka se mrcina ne gene, splezi na grüško. Kda je vido zavec, ka je v nevarnosti, je skočo v korito i voda ga je srečno odnesla, na süho zemlo, kmet pa je ostao na grüški i ešče dnes sedi na njej, če povoden ne minola.

—
Mali Madjar, šteri mora v slovensko šolo, vzdihava pred domačim psom:

— Oh, ti Bodri, kak je tebi dobro. Tebi se ne trbe ne mujevati, ne česati, ne v šolo hoditi!

—
Maloga šolara pita vučiteo v šoli:

— No Pišta, kaj bi bio rad, če dorasteš?

— Rafunkerar, njemi odgovori deček.

— Zakaj pa ravno rafunkerar?

— Zato, ka bi se te samo v nedelo mogeo mujevati.

—
V Soboti se kregata dve malivi deklici, Vogrica i Slovenka.

Slovenka: Moja mamica igrajo na klavir, tvoja pa ne.

Vogrica: Moja pa vzemejo zobe iz vüst, tvoja pa ne morejo.

—
V šoli pitajo maloga Janoša, če razmi, kaj pomeni ta reč „nevesta“.

Janoška: O ja, gospodična, — nevesta je takša gospa, štera nema moža, pa itak zna kakši bo njeni mož.

Kmet iz Lakoša nešče vörvati, ka zdaj samo tisti sme loviti ribe, šteri ma ribičko karto. Napravo si je trnek, sedo na bregi Ledave i čakao na dobro srečo. Namesto ribe, pa je priše orožnik i ga trdo prijeo:

— Stric, ali ne vete, ka je brez karte prepovedano ribe loviti?

— Dobro znam, gospod, odgovori Madjar, pa jaz ne lovim ribe, nego črve včim plavati.

Magjari Janoši je malo žmetno pri soldačiji, ne razmi najmre jezika.

Pa kda so zvedili, ka pride gospod general na vizito, vzeme našega Janoša korporal v svojo šolo i ga navči:

— Če bo pitao gospod general „keliko let slüžiš?“ njemi odgovoriš „dve leti“. Če bo pitao kelko let maš?, odgovoriš „dvajset, gospod general“. I končno, če bo pitao „ali tvoj oča i mati ešče živeta?“ odgovori „Oba“.

No, resan je priše gospod general i slučajno naleti na našega Janoša, šteri je ne znao kaj ga pita, pa je etak odgovarjao:

General: Keliko let slüžiš?

Janoš: Dvajset, gospod general.

General: Ja, keliko let si pa star?

Janoš: Dve leti.

General: Te mož tak odgovarja, ka zdaj resan ne vem, je li je on somar, ali jaz.

Na to odkovori Janoš mirno i ponizno:

— Oba.

V Dolnoj vullici je mela svoje posestvo starejša gospa (dnes je že davno pokojna), štera je mela v svojoj kleti pri svetom Trojstvu nekaj čaša soldačijo. Ednok je ravno te mela opravilo v kleti, kda je priše gospod kapetan pogledat, kaj delajo njegovi vojaki, pa pita staro gospo:

V vašoj kleti so teda moji vojaki, gospa?

— Da, v mojoj gospod kapitan.

— Pa se kaj lepo oponašajo?

— Dobri dečki so vsi, samo malo deteči.

— Kak to mislite, gospa?

— Tak, prosim ponizno, ka bi vse radi meli, kaj samo vidijo v kleti; če njim pa ne dam, pa si vzemejo sami. Inači so fest dečki vsi.

Na bojišči. Poročnik svojemi slugi: Ti Franc, kak je to, ka je kava dnes tak gosta?

Franc: Precedo sem jo skoz štrumpf, da se mi je cedilo predrlo.

Poročnik: O ti zanikojnec, na dve vüri te dam vöobesiti.

Franc: Naj se ne čemerijo, gospod poročnik, sem ne tak naspameten bio, da bi nad oprane štrumfe cedio kavo, skoz zamazanih sem jo.

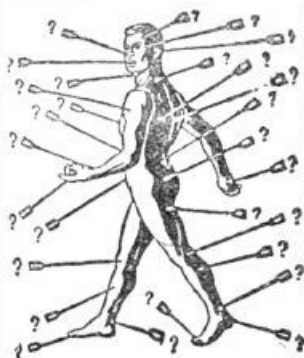
Stric: No, Tinek, si s svojim vučitelom zadovolen:

Tinek: Ne ščista. Oni nikaj ne vejo, vse mene spitavlejo. Dnes so me celo pitali, što je Ameriko gornajšeo.

Vučiteo. Ka je delo Bog potem, gda je Adama stvoro?

Jožek: Roké si je zepro.

GDE JE ZROK BETEGÜVANJA ?

To je najvažnejše pitanje, či nás kaj gder boli, ar uspeh lehanja v prvom rédi od toga visi, či spoznamo zrok boleznj i sama navada nas pripravi do toga, da se nam bolezen oleha, ar nas opomina na mesto tela, gde je zdravje pokvarjeno i da se pravovremeno obrnemo k doktorji.

Na vsakši način je jako dobro, či vsikdar mamó pri hiši zdravniško poznano hišno sredstvo, kakše je pravi Fellerov Elsafluid, šteri se že više 36 let nüca za gajenje tela i za obarvanje proti vnoгим bolečinam.

Fellerov Elsafluid naročiti je hasavito za one, šteri so preveč občütivi za prehlad. Lehko se prehladijo, majo hladne noge, nagibni so na šinjeka bolezen, rada jih glava boli, slabo i celo nemrejo spati.

Vnogi hvalijo Fellerov Elsafluid, šteroga so vösprobali pri občütjenji slabosti i nedovolnoga toka krvi, ar so jim oslabeledi živci i mišice.

Či je človek düševno i telovno zmantrani, včasi se nači čütiti, či nekoliko kaplic lepdüšečega Elsafluida vu mleku, vu čaji, ali kavi notri vzeme, šteri ga očrsvi i krepkejšega včini.

Oni, ki ga nücajo za mazalo, proti betegi reumatičnoga bolenja, trganja, v križi i ledevaj rezanja, je dobro, či Fellerov Elsafluid nestanoma držijo pri hiži.

Nüca se pri zvrünešnjoj i znótrašnjoj boleznj Fellerov Elsafluid i izvrstno slüži tüdi kak desinfekcijsko sredstvo i kozmetikum za roke, lica, zobe, lampe i dihala i. t. d.

Vu vodo pomešani se nüca za grgranje, ar odstrani sline i zroke kašla, zamuknjenost, pa vugodno delüje pri betegaj.

Za njegovj vnogi dobrot volo ga lüdjé radi nesejo sehom pri potüvanji na železnicaj ali hajovaj, da bi ga proti betegi pri rokaj krédi meli.

Fellerov Elsafluid se dóbi v apotekaj i v spodobnih trgovinaj vu posküsnj glažaj po 6 Din, dvojnji glaži po 9 ali spec. glaži 26 Din. S poštov pride, či ga što naednok več naroči, 1 paket z 9 glaži, ali 6 dvojnimi, ali 2 specijalnima glažoma z ednim pakivanjom s poštninom samo 58 Din. Dva takšiva paketa za 102 Din, šest takših paketov samo 250 Din (mesto 6 krat 58 Din). Naročbe trbe točno adresirati na lekarnika

EUGEN V. FELLER,
STUBICA DONJA št. 823. Savska Banovina.

Odobreno od Minist. soc. pol. i nar. zdravja
Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

ČI JE ŠTOJ NE VREDI

vu probavnih organaj tela, se spozna na različne načine. Človek predpodnevom nema apetita, večkrat se njemi grsti jelo, ga mantra riganje, jesti njemi v žalodci leži; boli ga glava, lagoje voleje, nema rednoga stolca. Kda z apetitom, s prebavlarjom i z delanjom čreva smo ne zadovoljni, takšega

hipa nam dobro spadnejo Fellerove Elsa-pirule, povsem so neškodlive, ne dražijo čreva i lahko stolicó spravijo. Fellerove Elsa-pirule popravijo žoldec i čistijo telo, z ednim čistijo krv. 6 škatül 30 Din, 12 škatül 50 Din; s pakivanjom ipoštninov pri lekarnari Eugen V. Feller, Stubica Donja št. 823. (Savska Banovina).

Odobr. Ministr. soc. pol. in nar. zdrav. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

Švedska tinktura „Elsa“, švedske kaplice za želodec, flaša Din 15.50.

Elsa zagorski sok proti kašlj i bolečin prs, flaša Din 15.50.

Elsa ribji oil vala vsakomi, naimre za slabe ženske, flaša Din 20.

Elsa cuker pastile proti glistam Din 10.

Elsa mentolni klinčič proti bolenji glave Din 10.

Najbogša francuska vinovica original „Radicum“, flaša Din 19.80.

Elsa-turistični melem za küreče oči Din 4.40, velki karton Din 6.60.

Elsa-turistična tinktura tekoča z kištov, Din 11.

Elsa-kavkaska pomada za zaščito lica i kože, lončič Din 15.50

Elsa-pomada za porast kože (Tanochina-pomada) lončič Din 15.50.

Fellerove „Elsa“ žajfe zdravja i lepote (7 vrst), 5 kom. Din 52.

Elsa-šampon za pranje vlasi Din 3.30.

Elsa-Sachet proti pisnivosti gvanta v omari Din 6.

Vse to se da spakivati k Elsafluidi.

Madjar je prišeo v Beč, se vozo na lepi kočijaj po varaši. Ar je doma dosta čüo od toga, kak velki šaljivci so Nemci v Beči, prosi svojega kočijaša, Nemca, naj njemi pove kakši dober vic.

— Na cesti ne, stopiva v kakšo malo krčmico, je odgovoro Nemeć.

Stopila sta v krčmo, spila sta na račun Madjara par vrčov češkoga piva i kda sta bila dobre vole oba, položi voznik svojo desnico na stol i pravi Madjari: „Drapnite mi v roko, kak samo morete!“

— Ne, či samo telko želeš, to se lejko včini, — je odgovoro Madjar, zbrao je vso svojo moč, da bi drapno vozniki v prgiščo. Te pa ne bodi len, cükne roko; zato pa je zleto vdarac na stol, pa tak močno, ka so vsi prazni i puni vrči zleteli v lüft.

— Vište, *to je eden vic z Beča*, se je režao Nemeć i odkõro iz gostilne, kak so ga samo nesle noge.

Kda je pa Madjar srečno prišeo iz Beča, bi rad pokazao doma svojemi hlapci, kaj vse je vido i zvedo. Na pamet njemi pride dober vic . . . iz krčme, pa pravi svojemi Jánoši, naj drapne po njegovoj roki, kak samo more. Janoš se je nekaj časa brano, ali kda je gospodar trdo, ka ga itak ne zadene, se je odločo, ka — vdari. Ar sta bila na njivi, gde nega nikšega stola, je Madjar nastavio roko na *svoj obraz* in se je naprej smejao, kak debelo de gledao Janoš, kda on cükne roko . . . Janoš tresne, Madjar cükne roko, pa je krepka kmečka plüska priletela gospodi ravno na obraz, ali tak močno ka je meo v tistom hipi krvava vüsta i nos.

*

Te Madjar je tüdi na Nemškom potüvao i srečno prišeo v Beč. Tam hodi od vulice do vulice, gleda hiže, palače, lüdi. Vse je bilo jako lepo, bio je zvünredno zadovolen i dobre vole. No i kda je prišeo do cerkvi svetega Štefana, začne šteti kelko golobov leče med cerkvijov na placi. Čte . . . Čte . . . ednoka pa prime policaj za rokav i se zdere nad njim:

— Halo, prijateo, kaj pa delate?

— Nikaj, — pravi prestrašeni Madjar, golobe štem.

— To je strogo prepovedano. Dvajsti filerov morate plačati za vsakoga goloba, šteroga ste vzeli v račun . . .

Madjar gleda, misli, pa ponizno pravi:

— Gospod policaj, ve sem jih prešteo samo . . .

— Ne lažite, ga je strašo policaj.

— Samo deset sem jih prešteo . . .

— Samo deset, pravite? Dobro, jaz sem dobroga srca, rad vam vörjem, ali samo te, če mi za deset prešteti golobov taki plačate dve kroni.

Madjar segne v žep, plača kaštigo, pa kda je policaj srečno odišeo po svojoj poti, se na široko nasmejao:

— Norc si stric Nemeć, ne deset, osemnajst sem jih prešteo.

I doma se je na vse pretege hvalo, kak je on znoro Nemca v Beči.

—
Pri posküsnöj mobilizaciji četašov so meli štirje močni dečki kvarter v hiži Madjara. Vidli so, ka jih domači ne vidijo radi

pod strehov, pa so mislili, ka malo podregajo staroga Vogra.

— Jeli, rajši bi vidli vogrske vojake?

— Vojak je vojak, pravi Madjar, — eden je devetnajst, pri drugom pa eden fali do dvajset.

— Pa itak povejte, štere bi rajši meli?

Madjar je bio kredi z odgovorom, etak:

— To bi želo, ka bi se tej hūjši vsi potopili v Mōri, ti bolši bi pa stali na obali, pa se smejali, ali tak, ka bi vsi popokali od smeha.

Vučiteo je zadovolen z malim Madjarom, ar je lepo odgovarjao na slovenska pitanja, zato njemi da falaček beloga pekovskoga krūha:

— Na Pišta, razdelita si te kos štrūce s tvojov sestricov, pa gledaj, ka po — bratovsko.

Pišta: Gospod vučiteo, ne razmim kaj se pravi to — po bratovsko.

Vučiteo: Ti moreš vzeti menši falaček, sestrici pa daš vekšega . . .

Pišta nekaj časa gleda, misli, potem stopi k sestri, njoj da krūh v roke i pravi:

— Ti ga razdeli!

Dva starejšiva Madjara iz Duge vēsi gledata, kak egzecirajo vojaki v „Bereki“.

Pišta bači: Samo to mi ne ide v glavo, zakaj morajo tej slavski vojaki ednok zdignoti desno, potem pa levo nogo i na vsakoj nekej časa postajati?

Janoš bači: Jaz pa znam, kak je to. Če takši vojak pride v boj i njemi granata odnese edno nogo, bo pa po drugoj

hodo, če je takšega posla od prle vajen.

—
Madjar i Slovenec se pogovarjata.

Madjar: Povej mi ti dragi moj Tot, istina je, ka vi Slovenci samo tjeden dni po rojstvu spregledate?

Slovenec: Istina. Ali kda sedmi den spregledamo, potem na sedem dni hoda daleč spoznamo takšega vogrskoga somara, kakši si ti.

—
Tūdi vogrin guči s Slovencom:

Vogrin: Ivan, istina je, ka vi Slovenci samo te srečate svojo pamet, kda dopunite trideseto leto?

Slovenec: Istina, Pišta bači. Ali kda pride trideseti rojstni den, te moremo jako paziti, ar če bi pozabili, kelko smo stari, bi ostali celo življenje takši bedaki, kakši ste vi.

*
Pišta bači so meli opravilo v Čakovci. Kūpijo si karto na glavnoj postaji do Lendave. Pa je bilo malo prerano, čakanja pa dosta, si mislijo možak; „Idem jaz peški do kasarne, tam sedem na vlak.“ Kak je bilo mišleno, tak je tūdi napravleno. Samo to je bilo naopak, ka je vlak malo prle prišeo do kasarne, kak naš Pišta bači. Starec že od daleč maha vlaki — naj počaka, kazao je svojo karto, ali zobston, vlak je odpelao proti Lendavi.

Ka bi zdaj?

— Peški tūdi pridem, se odloči starec i se odpravi pri štreki proti domi.

Ne delač pred njim so dečki krave pasli, pa se je edna od krav postavila na štreko, vlaki ravno nasproti. Vlak je fūkao, potem pa postao.

— Hitro stopite oča, je opominalo Janoš bačija železničar. Ne čujete, ka vas zove?

— Kda sem ga jaz zvao, je ne šteo postati, zdaj pa, kda me vlak zove, se ne bom paščo jaz.

Pri tom je ostalo i Janoš bači so peški šli do domi.

Kmetica se pela iz Lendave v Čakovec i vzdihava:

— O, dober Bog, samo dnes ne daj, ka bi te naš vlak ge zavozo v drugoga.

— Zakaj ravno dnes ne? jo pita sprevodnik.

— Zato, gospod, ar imam košaro belic s seбом.

Moški gvant

v vsej kvalitetaj i fazonaj nudi falo

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje št. 306.

- Din 250. — gvant iz ševijota
- Din 325. — gvant iz meltona
- Din 550. — gvant iz kamgarna
- Din 375. — športni gvant
- Din 250. — kratki zimski kaput
- Din 415. — dugi zimski kaput
- Din 290. — „Hubertus“ kaput
- Din 90. — 104. — 110. — gvant za deco.

Zahtevajte cenik i vzorce, ki Vam jih pošle kšenki Trgovski dom Sternecki. Gvant na mero se izdelava za dva dni.

Pri Weissenstern trgovini v D. Lendavi

so sledeči biciklini na skladišči!

Vesta, Kayser, Gritzner tudi pogrežnjeni, Rastgaser, Mundlos, Waffen, Kosmos, Puch, Csepel, Maršal, Perfekt, Neuman germania, Dürkopp, Styria, Orkan, Feldpost. Mam stalno notrimenjene bicikline i stroje po fal ceni. Gumije držim vse marke, tudi najbolše švedske marke „Engl. Dunlop“.

Senje (sejmi)

Slovenska Krajina.

- Beltinci: (živ. i kram.) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr. 25. apr., 27. jun., 15. jul., 5. nov.
- Bogojina: (živ. i kram.) 15. febr. 20. marca, 19. maja, 20. jul., 4. sept., i 16. nov.
- Cankova: (živ. i kram.) Pond. po cvetnoj nedeli, pond. po sv. Trojstva nedeli, 24. sept., 11. nov.
- Črensovci: (živ. in kram.) 14. marc., v pond. po 3. maji, pond. po 14. septembri, 20. okt.
- Dobrovnik: (samo živinsko) 6. apr. (živ. in kram.) pond. po Telo-
vom, 25. julija, 2. oktobra.
- Dol. Lendava: (konj. živ. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. marc., 17. apr., 16. jun., 28. jul., 28. aug., 28. sept., 28. okt., 18. dec. pa vsaki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, teda je svinjsko senje na drugi den.
- Dokležovje: (konj. živ. i drobno) 18. junija i 21. augusta.
- Dolenci: (drobno) na Telovo i 6. decembra.
- Grad (G. Lendava): 28. marc. 21. jun., 16. aug., 29. sept., 30. nov.
- Hodoš: (živ. i kram.) 10. marc. 5. jul., 19. augusta, 5. oktobra.
- Križevci: (živ. i kram.) 16. apr., 4. jun., i 27. okt., pa vsako prvo soboto v meseci svinjsko senje. Če spadne na to soboto svetek, je svinjsko senje prvešo soboto.
- Kuzma: (kram.) na Križni četrtek.
- Krog: (kram.) 4. maja.
- Martjanci: (živ. i kram.) 6. maja, 6. augusta, 23. oktobra.
- Sobota: Prvi pond. januara živinsko senje, prvi pond. febr. živ. i kram., prvi pond. marca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. maja živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. aug. živ. i kram., prvi pond. sept. živ., 15. okt. živ. i kram., prvi pond. nov. živ., 6. dec. živ. i kram. Če spadne na prvi ponedelek svetek, se vrši senje na drugi den.
- Petrovci: (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. jul., 8. sept., 28. okt.
- Pužavci: (kram.) 13. julija.
- Puconci: (živ. i kram.) 28. maja, 10. jul., 10. sept., i 10. nov.
- Prosenjakovci: (živ. i kram.) 15. marc., 16. jun., 2. sept. i 28. nov.
- Rakičan: (živ.) 26. marca, v tork pred Risali, 2. julija, 16. aug. i 8. oktobra.
- Selo: (kram.) prvo nedelo po Srpnoj Mariji i na Miklošovo.
- Sv. Bedenek: (kram.) pred pepelnicov, po postni kvatraj, po cvetnoj nedele, po jesenski kvatraj i pred koledi vsigdar v pond.
- Sv. Sebeštjan: (kram.) 20. jan., 2 nedele po vüzmi, 15. junija i 21. decembra.
- Tišina: (živ. i kram.) 10. aprila i 7. septembra.
- Turnišče: (živ. i kram.) v četrtek pred cvetnov nedelov, drugi pond. po Vüzmi, četrtek pred Risali, 12. junija, četrtek pred Vel. mešov, drugi den po Maloj meši, 4. okt. i vsaki četrtek svinjsko senje. Či spadne velko senje na četrtek, te svinjsko senje eden den sledi.

Srez Ljutomer.

Ljutomer: Živinsko senje 14. jan. 8. aprila, 10. junija, 8. julija, 12. aug., 12. nov., kram. i živinsko senje: 11. febr., 11. marca, 13. maja; (tudi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živ. senje: 14. oktobra.

Cven: 7. septembra.

Gornja Radgona: 3. februara, 25. maja, 10. aug., 15. novembra.

Sv. Peter: 17. januara, (29. jun.),

30. junija, 21. septembra.

Negova: 8. septembra.

Sv. Križ: Ponedlek po tihoj nedeli, 3. maja, 26. julija, 6. nov.

Mala Nedelja: Četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. okt.

Veržej: 6. maja, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duh: 24. augusta, 13. dec.

Medjimurje.

Čakovec: Cvetni pond., 29. jun. 13. aug., 3. okt., 25. novemb.

Draškovec: V sredo po Jürjovom. 7. i 16. aug., 11. novembra.

Kotoriba: 9. marca, 27. junija, 30. septembra, 30. novembra.

Nedeljišče: 15. junija, ponedlek po angel. nedeli.

Prelog: Risalski tork, ponedlek po jakobovom.

Razkriž: 19. maja, 24. jun., 10. aug. i v sredo po belo j nedeli.

Ka razmišlate?

Ne vem, gde bi küpo štof za novi gvant.

Tü nega nikaj za premišlanje, nego šče dnes pišite Trgovskomi domi Stermecki po vzorce, ár on ima ogromno izbiro štofov, kamgarna, ševijota i drugoga materijala za moški gvant. Ves materijal je dobre kvalitete, a cene so

zaistino niske.

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Stermecki izdela po želi gvant i drugo konfekcijo po meri v par dnevaj. Cenik i vzorci kšenki.

Celje št. 306

Mursko Središče: 1. maja, 20. aug., 26. oktobra.

Štrigova: 19. marca, 22. julija, 30. septembra, 4. decembra.

Sv. Helena pri Čakovci: 18. aug., 22. septembra.

Sv. Rok pri Čakovci: na Rokovo i Mihalovo.

Srez Ptuj.

Ptuj: Živinsko i konjsko senje vsakši prvi in tretji tork v meseci, svinjsko vsakšo sredo; tržni den je vsakši petek; letna kramarska senja so: 23. aprila. 5. avgusta, 25. novembra.

Ormož: Cvetni petek, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsakši prvi

pond. mesec januara, februara, marca, maja, junija, julija, sept., oktobra, decembra (če na ponedelek spadne svetek, se vrši senje drugi ponedelek); svinjsko senje vsakši tork.

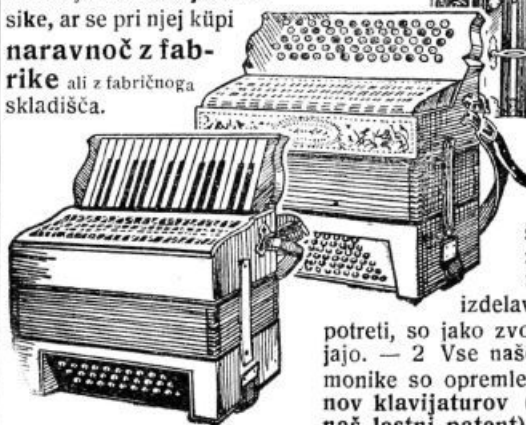
Središče ob Dravi: na Valentino, Risaoski tork, 19. aug.

V domovini ročni harmonik,

v nemškem Klingenthalu že prek 40 let stoji velika svetska fabrika muzikalni instrumentov Meinel i Herold, štera i prinasa ma oddavno podružnico.

Njene harmonike od navadni i bogše sorte notri do najbogše zgotovleni kromatični umetniški instrumentov, se na celom sveti za najbogše računajo i cene so jako ni-

sike, ar se pri njej kúpi naravnoč z fabrike ali z fabričnoga skladišča.

Dve velevažnivi novosti v gradbi harmonik.

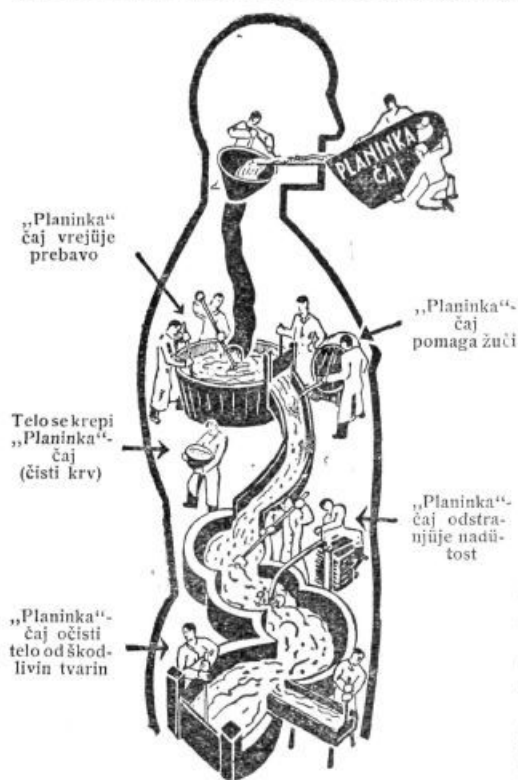
1. Vse naše kromatične i piano (klavir) harmonike so opremlene z novimi glasovi, šteri so **brūšeni po dužini**. (Dozdaj so se brūsilili poprek). To je novi s patentom zavarvani način izdelavanja glasov. Tej glasi se nemrejo

potreti, so jako zvočni i zvuńredno lahko odgovarjajo. — 2 Vse naše štiri- i pet-vrstne krom, harmonike so opremlene z **novov melodijskov jeklenov klavijaturov** (notrašnost prijemalek, štera je naš lastni patent). Velka prednost jeklene klavi-

jature obstoji v tom, ka je pritisak tipk v vseh vrstah vednaki i zvuńredno lehek. Pri druđih harmonikah z lesenov klavijaturov je pritisak tipk v prvov vrsti lehek i v nadalnih vrstah vsikdar bole žmeten, ka jako ovira pri igranji. - Velko preberanje najdete v velkom ceniki, vu šterom so vsa najinteresantnejša nova dela za najđti na poli izdelanja modernih ročni harmonik. Cenik vam brezplačno pošle firma

MEINEL & HEROLD, tvornica glasbeni instrumentov
oddavna centrala MARIBOR št. 217.

Či ščeš ozdraviti, moreš iskati vzrok!

To je prvo pravilo zdravniškega razmenja, šteromi se pridruži ešče narodni pregovor: „Gda te bolezen mantra, gledaj, ka dela želodec!“ Ar kak se to iz jezeroletnih opazüvanj zna, je pogosci želodec tista pot i tisti pojav bolečin, štere za nevučene oči izgledajo, da nemajo zveze z želodcom.

Končno nemre vsaki poznati vzroka svoje bolezni i tak niti nemre vsaki znati, ka na priliko piščajci i mnoge druige slabosti kože tüdi lejko nastanejo zavolo slaboga dela želodca i črev, i ravnotak protivni pojavi kak so sühoča i debeloča nastanejo skoro vsigdar zavolo slaboga dela prebavnih organov.

Pa te nepravilno pretakanje krvi, ki povzroči telke motnje v zdravji, kaže na bolezen želodca i črev, istotak i bledoča, slabost, slabokrvnost, nervoznost, nespanjë, prerano staranje i. t. d., ar je vse to združeno s krvjov i krv je žitek! Samo zdrav želodec, zdravi prebavni organi, morejo stvoriti krv i omogočiti tok zdrave krvi skoz celo telo.

Tüdi povapnenje žil i starostna slabost so povzročeni v glavnom s slabim pretokom krvi. Zato je zdravstveno pravilo za betežne kak i za zdrave, pa starejše kak i

za mlade, da očistijo želodec i prebavne organe, kak se mora čistiti i vsaki stroj, če šče redno delati.

No či nastopijo motnjave kak pomenkanje teka, belina na jeziki, slab oküs, nevgoden düh iz vüst, mučnina, riganje, žarenje, glavobol, zlata žila, mämica, motnje v jetraj, slezeni i obistaj, redko delo črev i zaprtje, te nikaj ne čakati, liki taki popunoma očistiti s priznanim naravnim sredstvom „**PLANINKA**“-čaj — Bahovec, šteri se poglavitno dela iz najbolšega alpskoga rastlinja. Prosite v apoteke naravnoč „**PLANINKA**“-čaj — Bahovec, šteri se ne trži odpreto, liki samo v zaprejtij i plombiranj pakaj po 20 Din i z napisom izdelovatelja :

Mr. L. BAHOVEC, lekarnar

LJUBLJANA (Kongresni trg)

ki pa pošle 4 pake za 70 Din, 8 pakov za 140 Din, 12 pakov za 190 Din, či se penez naprej pošle, ar po povzetji košta 10 Din več.

Odobreno od Minist. narodnoga zdravja pod S. Br. 1349 od 6. VII, 1932.

CIPELE

Din 18.— 21.— za deco
 Din 28.— 33.— za deklice
 Din 48.— 66.— za dečake
 Din 66.— 89.— za ženske
 Din 66.— 80.— za moške

Čevlji, cipele za sneg
 za deco i dekličke Din 24.—
 za ženske Din 30.— 34.— 38.—

Velki ilustrirani cenik brezplačno. Blago, štero Vam ne odgovarja, lahko zamenjate, ali se Vam vrnejo penazi.

TRGOVSKI · DOM
Sternecki
 TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje št. 306

ZAVEDNI KMETJE, OBRTNIKI, TRGOVCI I DELAVCI
 nalagajo svoje prišparane penaze varno pri

KMEČKOJ POSOJILNICI v SOBOTI

v lastnoj hiši prek **CERKVENA CESTA št. 5.** Čekovni račun 15.229.
 od sodnije

Kmetje, ta posojilnica je vaša, zato se je poslužujte i jo tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice ali tekoči račun ino je obrestuje najbolše.

Hranilne vloge znašajo dozday prek 7.500.000 Din.

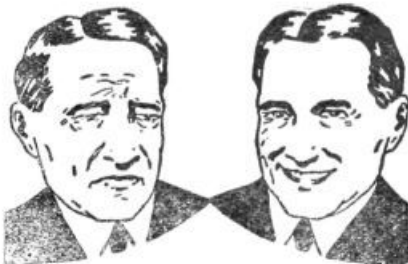
**Za te vloge je pa dobrog stanja
 poleg hiše do 65.000.000 Din.**

Letni promet znaša prek 10.000.000 Din.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi na tekoči račun na več let, na dužna pisma, po najnižišoj obrestnoj meri. Rentni davek od penez plača posojilnica sama.

**Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne smete se spoza-
 biti s te posojilnice, štera podpira v stiski naše ljudstvo**

Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj voli.

PRVLE

ZDAJ

Pravo olejšanje za živčno betežne!!

Tak nenadno spremembo v pravzaprav kratkom časi — že

v par tjednaj

povzroči samo naše preiskušeno redilno redstvo.

**Brezplačno
i poštine prosto**

pošlemo vsem, šteri se obrnejo do nas, obširno pisanje od toga redilnoga sredstva.

Število tistih, šteri so poslušali naše tanače i se na te način rešili svojega betega, je zvünredno velko.

Pišite ešče dnes na spodni naznačeni naslov:

Poštno zbiralno mesto:

**Ernst Pasternack,
Berlin SO.**

Michaelkirchplatz 13, Abt. KAB

NAJMOČNEJŠI VOJSKOVODJA EUROPE

isledkarca-sar Francuške, Napoleon, v svoj mladosti gvüšno ne znao za svoje velike sposobnosti, ali njegovo zvanje je pobüdilo v njem sposobnost, njegova močna vola, njegova vroča žela po slavi pa njemije pomogla do uspeha, ki bi ga mogoče tüdi drugi dosegnö z istov volov i vztrajnostjov.

Vsaki ma v sebi sposobnosti, ali največkrat nega tiste goreče žele i tistoga samozavüpanja, ki je potrebno, če ščemo, da to sposobnost izkoristimo. Najbokše se to vidi v glazbi. Skoro niednoga človeka nega, ki ne bi bio sposoben, da igra na kakšem glazbili, ali redki se spomnijo, da bi to tüdi probali, i tak se ne izkoriščeno gübijo vnögi veliki muzični talenti.

Če bi vsakši znao, kak se zdigava düševno razpoloženje i radost do življenja pri človeki, ki sam igra, te bi tüdi starejši ljudje probali, da bi se navčili eden inštrument, ščista gvüšno pa ne bi bilo ni ednoga deteta ni odráščenoga brez glazbila, nego glazbilo bi postalo v vsakšoj roki, v vsakšoj hiži ravnotak neobhodno potrebno kak hrana i odelo.

Tüdi mi v Jugoslaviji smo na tom poli jako napredüvali od tistih mao kak je jugoslovenska prodajna podružnica velike klingentalške fabrike glazbil Meinel & Herold v Maribori št. 217 vpelala pri nas to olajšavo, da brezplačno vči v igranji vsakšega lepo doma. Vsakši, ki to od firme prosi, more ščista brezplačno dobiti knjigico „Kak postanem dober svirač“, ki pojasnjuje, kak se more na vsakšem glazbili praktično i enostavno navčiti lepo igrati, pa magari ešče rikdar nesmo meli glazbila v roki. Tüdi naši čitatelje dobijo to knjigico brezplačno, če jo zaprosijo od firme.

Oba dva

mož i žena sta zadovoljiva, ár sta falo kúpila vso manufakturno blago v Trgovskom domi Stermecki, ki vam brezplačno i franko pošle na ogled svojo izbrano kolekcijo platna, gradla, cefira, štof, kamgarna, vune, svile, klota, poplina, kretona, štampane tkanine i drugoga manufakturnoga blaga.

TRGOVSKI · DOM

Stermecki

TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje št. 306.

Veliki ilustrirani cenik i vzorci
brezplačno.

SUKITŠ JURIJ
klobučar
v Murskôj Soboti
Lendavska cesta.

ODAVAM

krščake ino hoube
najnovejše mode.

V ZALOGI MAM

moderne holctike, gotove srakice, spodnje hlač e, vsakovrstne punčuke, sandale i papuč e za odrasle ino deco.

Nisike cene!

Solidna podvorba!

Cvetič Janoš

trgoviná z
manufakturnim blagom
in tov. perila

Murska Sobotá

od Din 69.—

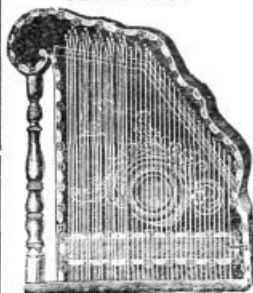

od Din 1100.—

**Če ste ne goslar,
bo te igrali!**

od Din 65.—

od Din 228.—

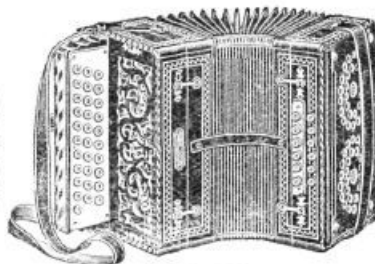
**Ščista
brezplačno**

dobite lepi ilustrirani
cenik, trbe ga samo
s karticov zahtevati
od firme

**Zakaj
so srečnejši
tisti ljudje
ki znajo igrati?**

Zakaj tudi to razmevajo
deca, ki igrajo? Zato, ar
veseli i duševno zadovol-
len človek ležej prebrodi
težave življenja, bistreje
misli, hitrej zapopadne i
ar pri svojoj lastnoj glazbi
vno go toga pozabi, ka
drugim dela brigo.

Zato bi trbelo tudi vsa-
komi deteti nuditi možnost,
da se navči igrati, ja celo
starejšim ljudem bi trbelo
to včiniti, ar se vsaki
more navčiti igrati na do-
brom glazbili, velika sve-
tovna fabrika Meinel &
Herold najmre vsakomi
ščista brezplačno
dava poučno knjigico „Ka-
ko postanem do-
ber godbenik“, štero
tudi dete lejko razmi —
Samo glazbilo dobite pri
firmi Meinel & Herold
najfalej,
ar se pri njej kúpjuje
naravnoč iz fabrike,
odnosno iz njenoga fab-
ričnoga skladišča.

od Din 69.—

od Din 142.—

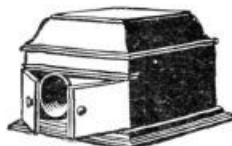

**Če ste goslar,
bogše te igrali!**

od Din 138.—

od Din 95.—

od Din 465.—

**Popuno
jamstvo**

nudi tvrdka za vsako
glazbilo, ki ga dobite
tudi 8 dni na probu.
Znamenitev dopuščena!

MEINEL & HEROLD d. s. o j.
fabrika glazbil i harmonik skl.
MARIBOR št. 217.

Naročitev odličnih muzičarov i glasovitih glasbenih zborov!

Najvekša odajna hiža glazbili v Jugoslaviji. — Zahtevajte brezplačni cenik!

Jeli se plüčni betegi dájo ozdraviti?

S tem pitanjom se brigajo vsi, ki trpijo na astmi plüč, gutanov, na žalodca tuberkuloznih betegaj i znánom konjskom kašli, z šteri betegov so se do etimao ne mogli zvráčiti. Vsi téj betežniki dobijo od nás edne

☞ **ŠENKANE KNIGE S KEJPAMI,** ☜

štere je eden imeniti doktor, bivši šef zavoda za fizenkuru pisao: Dr. med. Guttman „Jeli se plüčni betegi dájo zvráčiti?“ Vsakomi betežniki tak priliko ponüdimo, da spozna svoj beteg, i kak se naj té vrači. Zato smo se odločili, da vsakomi té knjige k-šenki brez pošni stroškov pošlemo, šteri de je na ednoj kárti (frankirano z 1.75 Din.) proso od

Puhlmann & Co., Berlin 408.

Müggelstrasse 25-25 a.

Reg. pod Sp. br. 2416 od 12. XII. 1933

Moško perilo:

- Din 21.— oksford srakica
- Din 24.— platnena srakica s
cefir prsmi
- Din 26.— flanel srakica
- Din 27.— skaut-flanel srakica
- Din 38.— pike srakica
- Din 45.— touring srakica
- Din 17.— duge hlače
- Din 20.— kratke hlače
- Din 65.— spalna srakica

pri

TRGOVSKI · DOM

Sternceki

TRGOVNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje št. 306

Velki ilustrirani cenik zabadav i franko. Neodgovarjajočo robo lahko zamenite, ali se vam povrne penez. Nikak ne rezkirano.

Thierry-ov Balzam

je edino pravi samo tisti, šteri nosi z zakonom zavarvani žig „zelena apatica i me Thierry“.

Brzojavni-naslov :
Thierry-Pregrada.

Samo pravi z tov
zaščitnov markov.

Té Thierry-ov Balzam je zgotovljeni iz zdravilnih rastlin i že na desetine let ga narod nüca pri slaboj prebavi, podrigavanji, žgaravici, napinjanji, pomenkanji teka, krčaj v želodci, v bolečinaj v črevi i proti driski.

Nadale primučnini, onemoglosti, omedlevici, pri betegaj decé zavolo preobilnoga vživanja sada. Narod ga nüca proti zoboboli, razredčenoga z mlačnov vodov za grgranje, pri boleznii vüst i grla, nazadnje za olejšanje bolečin i trganja.

Thierry-ov Balzam je poznani že desetletja tüdi v inozemstvu kak rasküževalno sredstvo. Thierry-ov Balzam se dobi v vsej apotekaj, a gde ga ne dobite z gori omenjenov zavarvanov markov, naročite ga naravnoč od

Lekarna Angela Čuvara

Adolf-a pl. Thierry-a nasljed.

Pregrada, Br. 48.

via Zagreb, Savska Banovina

1 karton : 6 steklenič Thierry-Balzama košta z omotom i poštninov :	Din 60.—
2 kartona : 12	Din 108.—
1 velika posebna kanta	Din 55.—

Pri vekših naročilaj znaten popüst! Pošle se po povzetji, ali če se penez naprej pošle!

Oglas po over. min. nar. zdravja i soc. pol. s. br. 12947 od 7. VI. 1935

Thierry-ova Centifolijska mast

Brzojavni naslov :
Thierry-Pregrada.

Samo pravo s tov
zaš itnov znamkov.

(mast za rane) je edino prava samo ona, štera ma na vsakoj škatuli z zakonom zavarvani znak križa z omotanov kačov, a v sredini križa rožo od Centifolije.

Ta Thierry-ova mast iz Centifolije je mast, ki lejša bolečino, izvlačii iz rane nečistobo, pomaga vračenji rane, olejšava delna obolenja i se preporuča pri raznovrstnih ranaj, ar je rasküževalno sredstvo, štero je kak antiseptikum i desinfiens že leta tü i v inozemstvu poznano.

Thierry-ova mast iz Centifolije se dobi v vsej apotekaj, a gde je ne dobite z gori omenjenov zavarvanov markov, naročite jo naravnoč od

Lekarna Angela Čuvara

Adolf-a pl. Thierry-a nasljed.

Pregrada, Br. 48.

via Zagreb, Savska Banovina.

4 lončiči Thierry-ove Centifolijske masti koštajo z omotom i poštninov :	Din 48.—
6 „ov „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	Din 66.—
12 „ov „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „	Din 114.—

Pri vekših naročilaj znaten popüst! Pošle se po povzetji, ali če se penez naprej pošle!

Oglas po over. min. nar. zdravja i soc. pol. s. br. 12948. od 7. VI. 1934.

Zakaj jočete ?

Roditelje mi neščejo naročiti vzorcev Trgovskega doma Stermecki, ki vživa glas po ce- loj državi, da ma ogromno iz- biro, dobro blago i nizke cene. Vzorce vune, svile, delena, ce- fira i druge moderne tkanine za ženske janke, razpošila Stermecki poštine prosto.

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje št. 306.

Cenik z več jezero slikami i vrerci kšenki.

OBČINSKA HRANILNICA

Telefon štev. 18.

v S O B O T I.

Ček. rač. št. 14.891

—: EDINI SIROTINSKO VARNI ZAVOD V PREKMURJI. —:

Za hranilne vloge ino sploh za vse obveznosti Občinske hranilnice jamči

VELIKA OBČINA SOBOTA

z vsem svojim premoženjom ino z vsov svojov davčnov močjov, zato se tudi sirotinski penezi in občinski fondí samo tã morejo vložiti.

Sprejme vloge na hranilne knižice in v tekočem računi pa jih obrestüje najbolje vugodno. Daje posojila proti vknížbi in na poroštvo (na grünt in na karto bijanko z poroki).

Dovolüje vsakovrstne kredite

(lombardne, menično-ekskomptne, kontokorentne) na primerne garancije.

Opravlã tudi vse druge v penezne stroko spadajoče transakcije najkulantnej.

Zakaj jočete ?

Roditelje mi neščejo naročiti vzorcev Trgovskega doma Stermecki, ki vživa glas po ce-
loj državi, da ma ogromno iz-
biro, dobro blago i nizke cene.
Vzorci vune, svile, delena, ce-
fira i druge moderne tkanine
za ženske janke, razpošila
Stermecki poštnine prosto.

TRGOVSKI · DOM
Stermecki
TVORNICA · RUBLJA · I · ODELA

Celje št. 306.

Cenik z več jezero slikami i vrerci kšenki.

OBČINSKA HRANILNICA

Telefon štev. 18.

v S O B O T I.

Ček. rač. št. 14.891

—: EDINI SIROTINSKO VARNI ZAVOD V PREKMURJI. —:

Za hranilne vloge ino sploh za vse obveznosti Občinske hranilnice jamči
VELIKA OBČINA SOBOTA

z vsem svojim premoženjom ino z vsov svojov davčnov močjov, zato
se tudi sirotinski penezi in občinski fond*u* samo tu morejo vložiti.

Sprejme vloge na hranilne knižice in v tekočem računi pa jih
obrestüje najbolje vugodno. Daje posojila proti vknüžbi in na
poroštvo (na grünt in na karto bijanko z poroki).

Dovolüje vsakovrstne kredite

(lombardne, menično-ekskomptne, kontokorentne) na primerne
garancije.

Opravl*a* tudi vse druge v penezne stroko
spadajoče transakcije najkulantnej.

IZVLEČEK

najnovjšega, bogato slikanoga cenika!

Din 256.—

Din 11.— 3.50, 6.50 za par

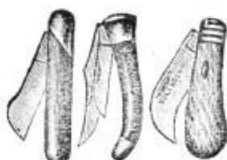
Din 5.— 24.—

Din 15.—

Din 40.— 50.—

Din 14.— 21.— 20.—

Din 3.25

5.50

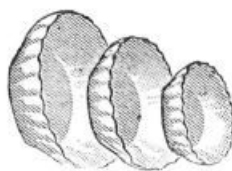
Din 30.— 32.—

Din 60.— 15.50

Din 27.—

Din 15.— 11.— 6.50

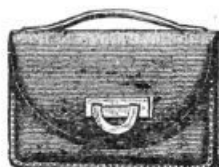
Din 14.— 5.50

Din 44.— 68.—

Din 14.— 24.— 14.—

Din 15.— 22.—

Din 6.50 10.—

Zahtevajte včasni brezplačni cenik, v šterom najdete šče vnogo drugih predmetov. Neodgovarjajoče morete zameniti ali se Vam povrne penez.

Fabrika perila i gvanta

TRGOVSKI DOM - STERMECKI

CELJE št. 306.

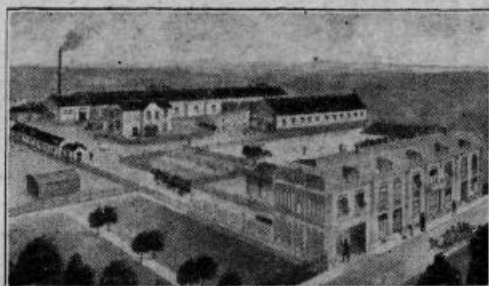
Cene izredno niske!

Izbira ogromna!

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

Den púšča- nja	Skoti nam				Den púšča- nja	Skoti nam				Den púšča- nja	Skoti nam			
	kobila	krava	ovca	svinja		kobila	krava	ovca	svinja		kobila	krava	ovca	svinja
Jan. 1	Dec. 2	Okt. 3	Jun. 4	Apr. 2	Maj 1	Apr. 1	Febr. 5	Okt. 2	Aug. 21	Sept. 3	Aug. 3	Jun. 9	Febr. 3	Dec. 23
5	6	12	9	23	5	5	9	6	25	6	7	13	7	27
9	10	16	12	Maj. 17	9	9	13	10	30	10	11	17	11	31
13	14	20	16	5	13	13	17	14	Sept. 2	14	15	21	15	Jan. 4
17	18	24	20	9	17	17	21	18	6	18	19	25	19	8
21	22	26	24	13	21	21	25	22	10	22	23	29	23	12
23	26	Nov. 1	28	17	25	25	Marc. 1	26	14	26	27	Jul. 3	27	16
29	30	5	Jul. 2	21	29	29	5	30	18	30	31	7	Marc. 3	20
Febr. 2	Jan. 3	9	6	25	Jun. 2	Maj 3	9	Nov. 3	22	Okt. 4	Sept. 4	11	7	24
6	7	13	10	29	6	7	13	7	26	8	8	15	11	28
10	11	17	14	Jun. 2	10	11	17	11	30	12	12	19	15	Febr. 1
14	15	21	18	6	14	15	21	15	Okt. 4	16	16	23	19	5
18	19	25	22	10	18	19	25	19	8	20	20	27	23	9
22	23	30	26	14	22	23	29	23	12	24	24	31	27	13
26	27	Dec. 3	30	18	26	27	Apr. 2	27	16	28	28	Aug. 4	31	17
30	31	7	Aug. 3	26	30	31	6	Dec. 1	20	Nov. 1	Okt. 2	8	Apr. 4	21
Marc 2	Febr. 4	11	7	22	Jul. 4	Jun. 4	10	6	24	5	6	12	8	25
6	8	15	11	30	8	8	14	9	28	9	10	16	12	Marc 1
10	12	19	15	Jul. 4	12	12	18	12	Nov. 1	13	14	20	16	5
14	16	23	19	8	16	16	22	16	5	17	18	24	20	9
18	20	27	23	12	20	20	26	20	9	21	22	28	24	13
22	24	31	27	16	24	24	30	24	13	25	26	Sept. 1	28	17
26	28	Jan. 4	31	20	28	28	Maj 4	28	17	29	30	5	Maj 3	21
Apr. 3	Marc 4	8	Sept. 4	24	Aug. 1	Jul. 1	8	Jan. 2	21	Dec. 3	Nov. 3	9	6	25
7	8	12	8	28	5	6	12	6	25	7	7	13	10	29
11	12	16	12	Aug. 1	9	10	16	10	29	11	11	17	14	Arp. 2
15	16	20	16	5	13	14	20	13	Dec. 3	15	15	21	18	6
19	20	24	20	9	17	18	24	18	7	19	19	25	22	10
23	24	29	24	10	21	22	28	22	11	23	23	29	26	14
27	28	Febr. 1	26	18	25	26	Jun. 1	26	15	27	27	Okt. 3	30	18
					29	30	5	30	19	31	Dec. 1	7	Jun. 3	

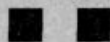
**NAJMODER-
NEJŠA
FABRIKA**

**MESNATI IZDELKOV,
HLADILNICA
IN FABRIKA ZA LÉD**

Benko Jožef

Murska Sobota.

**DELAJO SE VSAKE VRSTE
KLOBASE, SALAME (ZIMSKE
I LETNE) KAK TUDI VSAKO-
JAČKO**

PREKAJENO MESO

**EXPORT GOVENSKE ŽIVINE,
SVINJ, TELEC INO MESA.**

**Za delavce dá ocvérke, pre-
kajene svinjske noge po
nisikoj ceni.**

**Dobi se: mast I. vrste
tudi na malo. - Najni-
žiša cena in najbogša
kakovost.**